

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid

Saamislugu

L. James Gibson

jaanuar, veebruar, märts
2013

Originaali tiitel:
L. James Gibson
Origins

L. James Gibson
Saamislugu

Tõlge: AKEL 2012
Tõlkija: Mall Kaaver
Toimetajad: Ergo Naab, Ly Kaasik
Kujundaja: Indrek Ploompuu

Trükkis: Vali Press

Sissejuhatus

Alguste algus

Tee lahti Piibli esimene raamat, esimene peatükk, esimene rida. Märkad, et siin ei räägita sõnagi Kristuse suremisest meie pattude pärast, Tema teisest tulekust või füüsilisest ülestõusmisest. See ei ütle sõnagi surnute olukorra, lepituspäeva ega seitsmenda päeva hingamispäeva kohta.

Piibli esimesed sõnad ei räägi nendest õpetustest sellepärast, et need ja nendega seoses olevad tõed on mõttetud ilma selleta, millest räägivad Piibli esimesed sõnad – ja need on: „Alguses lõi Jumal taeva ja maa.”

Loomine on Pühakirja põhjanev tõde. Kõik teised piibellikud õpetused – Jeesuse lihasstulek, rist, Tema teine tulek ja kõik muu – toetuvad tõele, et Issand lõi meie maailma.

Just sellepärast on loomisest juttu nii Piibli avalehekülgedel kui ka Moosese viies raamatus, prohvetites, psalmides, evangeeliumides, epistlites, Apostlite tegude raamatus ja Ilmutuseraamatus. Peaaegu kõigil juhtudel nõuab teoloogiline kontekst, et loomist tuleb võtta sõna otseses mõttes.

Näiteks kirjutas Paulus, et „surm valitses Aadamast Mooseseni ka nende üle, kes ei olnud pattu teinud niisuguse üleastumisega nagu Aadam, kes oli eeltähenduseks temast, kes pidi tulema” (Rm 5:14). Paulus seostab tegeliku Aadama tegeliku Jeesusega, kuid veel enam – Rm 5. peatüki kaastekstis teeb ta sellest mõttest lunastusplaani osa ja seob selle üliolulise õpetusega, mida me võtame samuti väga otseses mõttes: oleme pattulangenud olevused, kes seisavad silmitsi igavese hukkumise või igavese eluga – ja seda päriselt!

Nüüd aga tsiteerib Jeesus ise 1Ms esimest ja teist peatükki: „Tema aga vastas: „Kas te ei ole lugenud, et loomise algul tegi Looja inimese meheks ja naiseks?” ja ütles: „Seepärast jätab mees oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole ja need kaks saavad üheks. Nõnda ei ole nad enam kaks, vaid üks liha”” (Mt 19:4-6). Kui juba Jeesus tunnustas ja õpetas loomislugu sõna otseses mõttes võetavana, kuidas saavad siis need, kes väidavad end olevat Tema järelkäijad, toimida teisiti?

Meie nimi *seitsmenda päeva adventistid* annab otseselt tunnistust loomisest kuue päevaga. Kuigi mõned hääled võivad meid ärgitada avama

oma teoloogiat arenemisõpetusele, on seitsmenda päeva adventism ja darwinism oma iseloomult vastukäivad. Loogiline, et üks inimene ei saa toetada samal ajal mõlemat vaadet.

Niisiis süveneb käesoleva veerandaasta õppetükk loomisloosse nii, nagu seda kirjeldab 1Ms 1. ja 2. peatükk, ning uurib selle doktriini side-meid kõlbelse käitumise, patu, abielu, valitsejaameti ja muuga. Võttes aluseks eelduse, et lugu on tõepärane, näeme selle veerandaasta jooksul ikka ja jälle, kuidas Piibli keskne sõnum toetub loomisloojaloolisele tõele.

Võtkem näiteks evangeelium. Pühakirja järgi loodi inimesed paremateks kui nad nüüd on. Jeesus tuli meid päästma surmast, mille tõi kaasa Aadama ja Eeva patt. Arenemisõpetuse järgi pidanuks Issand tulema arenenud inimahvi lihasse, kelle oleks loonud õel ja piinavalt tappev loodusliku valiku tsükkel – ja kõike selleks, et hävitada surm, „viimane vaenlane” (1Kr 15:26). Kuidas saab surm aga olla vaenlane juhul, kui see olnuks Jumala poolt valitud vahend inimeste loomisel? Issand oleks pidanud saatma surma suure hulga *Homo erectus*’i, *Homo heidelbergensis*’eid ja *Homo neanderthalensis*’eid, selleks et saada lõpuks üks oma näo järgi olevus (*Homo sapiens*). Juhul kui evolutsiooniteooria oleks õige, tulnuks Jeesus päästma inimkonda protsessist, mida Jumal alguses inimese loomiseks kasutas.

Võime siit näha, et piibellike tõdede kokkusegamine mittepiibellikega tekitab loogikavastaseid absurdsusi, mis panevad muretsema iga ausa tõetsija. Käesolevat veerandaasta jooksul näeme mitmeid põhjendusi selle kohta, miks on seitsmenda päeva hingamispäev väga oluline kõige jaoks, mida usume, ning miks õõnestavad loomisloojal puhul tehtavad järeleandmised evangeeliumi ja nende õpetuste aluspõhja, mis teevad meist need, kes oleme.

L. James Gibson on Loma Lindas (Californias) asuva Maateaduste Uurimis-instituudi juht (www.grisda.org). Ta on kirjutanud palju artikleid loomise ja teaduse vahelistest seostest.

Jeesus, taeva ja maa Looja

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 1:1; Hb 11:3; Ps 19:2-4; Jh 1:1-3, 14; Kl 1:15, 16; Jh 2:7-11.

Meespeetav tekst: „Alguses lõi Jumal taeva ja maa” (1Ms 1:1).

Selleks, ei midagi luua, peab looja oma tööst suurem olema. Järelikult saab universumi luua ainult Olevus, kes on universumist suurem. Selleks Olevuseks on Jumal, kes avaldab end Piiblis; Jumal, keda kummardame ja teenime muu hulgas ka sellepärast, et Ta on meie Looja.

Saame teada, et Jumal, kes lõi universumi ja pani maailmaruumis ringlema miljardid galaktikad, on Tema, kes tuli siia maale, et elada meie keskel inimolevusega ja, hämmastavast hämmastavaim, võtta enda kanda karistus, mis on tingitud meie pattudest.

Mõnikord kuuleme asjadest, mis on „liiga head, et olla tõsi”. Mis saaks aga olla meie, patuste olevuste jaoks siin langenud valulevas maailmas parem imelisest teadmisest, et meie Looja armastab meid ning Tema armastus on nii suur, et Ta tuli Kristuse isikus siia ja sidus end igäuhega meie hulgast sidemetega, mis ei pea iialgi purunema?

Kuidas peaksime elama selliste imeliste tõdede valguses?

Selle nädala õppetükk õppides valmistatud hingamispäevaks, 5. jaanuariks.

„Alguses lõi Jumal taeva ja maa” (1Ms 1:1).

Selles lihtsas lauses on mitu sügavat tõde; üks kõige sügavmõttelise- maid neist on tõdemus, et universumil oli algus. Ehkki see mõte ei pruugi olla meie jaoks tänapäeval nii tohutult põrutav, astub see vastu ammu- aegele uskumusele igavesti olemasolevast loodust. Alles 20. sajandil, mil universumi saamisloos hakati toetama „suure paugu” teooriat, võeti üldi- selt omaks, et universumil oli algus. Sinnamaani uskused paljud, et see oli alati olemas olnud. Paljud seisid vastu arvamusele, et universum on kord loodud, kuna see osutas varjatult mingisuguse Looja olemasolule. (Tegeli- kult mõeldi „suure pauguga” pilgata arusaama loodud universumist.) Kuid tõendus, et universumil oli algus, on muutunud nii tugevaks, et peaaegu kõik teadlased on selle vähemasti nüüdseks omaks võtnud. (Teaduslikud vaated, ka need, mida peeti kord väga pühaks, muutuvad sageli või lüka- takse ümber).

Loe Hb 11:3. Mida räägib see meile Jumalast ja universumi loomisest?

1Ms 1:1 ja Hb 11:3 on küll täis salapära ja seda, mida meie praegune tarkus ei suuda seletada, kuid need salmid näivad meile siiski ütlevat, et universum vormiti materias, mida ei olnud enne olemas. Universum loo- di Jumala sõna jõul; see tähendab, et nii materia kui ka energia tulid esile Jumala väe mõjul.

Mitte millestki millegi loomisele on antud nimeks loomine *ex nihilo*. Peame sageli üht või teist inimest ühe või teise asja loojaks, kuid inimesed pole suutelised looma mitte millestki. Suudame muuta juba olemasoleva materia kuju, aga meil pole väge luua *ex nihilo*. Ainult Jumala üleloomulik vägi saab seda teha. See on üks teravaimaid erinevusi Jumala ja inimeste vahel ning tuletab meile meelde, et kogu meie olemasolu sõltub Loojast.

1Ms 1:1 esinev tegusõna *lõi* tüvisõnaks heebrea keeles on sõna, mida kasutatakse ainult Jumala loovale tegevusele osutamiseks. Ainult Jumal – mitte inimene – saab selliselt luua (vaata ka Rm 4:17).

Miks saab loomist loogiliselt seletada ainult üleiniimliku Looja olemas- oluga, Temaga, kes on ola loomingust kõrgem ja valitseb seda? Jaga oma vastust hingamispäeval klassis.

„**Taevad** jutustavad Jumala au ja taeva loomis kuulutab tema kätetööd. Päev peab päevale kõnet ja öö kuulutab ööle Jumala tarkust. Ei ole see kõne ega sõnad, mille hää ei kostaks” (Ps 19:2-4, vaata ka Rm 1:19, 20). Kuidas oled sina kogenud nende salvide tõepära? Kuidas on kaasaegne teadus aidanud isegi veel rohkem hinnata Jumala väge ja tarkust Loojana?

Mitte mingisugust laadi universum poleks suuteline ülal pidama elu. Tõsi küll, universum näib olevat äärmiselt hästi kavandatud elu olemasoluks. Esiteks peavad igasuguse mateeria ehituskivid – aatomid – olema piisavalt püsikindlad selleks, et neist saaks luua püsikindlaid materiaalseid objekte. Aatomite püsikindlus oleneb jõududest, mis hoiavad koos aatomite osi. Aatomid koosnevad laenguga osakestest, mis omavahel tõmbuvad või tõukuvad. Tõmbe- ja tõukejõud peavad olema täpselt tasakaalus. Juhul kui tõmbejõud oleksid liiga tugevad, moodustuksid ainult suured aatomid ja poleks olemas vesinikku. Ilma vesinikuta ei oleks vett ja seega ka elu. Juhul kui tõukejõud oleksid liiga tugevad, moodustuksid ainult väikesed aatomid, näiteks vesinik, ja ei oleks süsinikku ega hapnikku. Ilma hapnikuta ei oleks vett ega elu. Süsinik on kõikide meile teada olevate eluvormide jaoks samuti väga tähtis.

Aatomid peavad olema püsikindlad, kuid vähe sellest – nad peavad olema suutelised üksteist vastastikku mõjutama, et moodustada tohutult arvukaid erinevaid keemilisi kooslusi. Nende jõudude vahel, mis hoiavad molekule koos, peab olema tasakaal. Läheb vaja energiat, et purustada molekuli, vallandamaks eluks vajalikud keemilised reaktsioonid.

Meie universumi ülitäpne sobivus eluks on tekitanud teadlastes imetlust ning pannud neist paljud märkima, et universumi näib olevat kavandatud arukas Olevus.

Maailm peab olema targalt kavandatud selleks, et elu saaks eksisteerida. Temperatuuride kõikumine peab sobima kokku eluga, seetõttu peavad maakeri kaugus päikesest, pöörlemiskiirus ja atmosfääri koostisosad olema tasakaalus. Maakeri paljude muude üksikasjade taga peab olema hoolikas kavandamine. Tõepoolest ilmneb Jumala tarkus Tema poolt loodus.

Loe Jr 51:15, 16 ja Ps 33:6, 9. Millist teist Jumala omadust peale tarkuse on loomisega seoses nimetatud? Kuidas see omadus loomises väljendus? Tähtsaim aga, mis sellest tõest meie jaoks järeldub?

Kuigi me ei tea täpselt, kuidas Jumal lõi, on meile öeldud, et see toimus Tema võimsa sõna läbi. Universumi kõikides osades oleva energia päritolu on Jumala sõnas. Kogu meie kütuseks vaja minev energia tuli Jumala väe läbi. Kõik universumi läbiv külgetõmbejõud, iga täht oma orbiidil ja iga must auk on Jumala väe tulemus. Võib-olla on kõige suurem kogus energiat aatomis endas. Õigustatult avaldab meile muljet tuumarelvajõud, mispuhul väike kogus materiat muundub suureks energiakoguseks. Teadlased räägivad meile sedagi, et kogu materia sisaldab suurt kogust energiat. Juhul kui väike kogus saab aatompommis esile kutsuda tohutu energiahulga, püüa siis arvata, kui palju energiat on varjul kogu maailma materias! Kuid see pole mitte midagi, võrreldes universumi materiasse kätketud energiaga. Kujutle, millist väge kasutas Jumal selleks, et universum ellu kutsuda.

Paljud teadlased usuvad, et kõik see, mida Jumal loomisel teha võib, mahub „loodusseaduste” piiridesse, kuid selline mõttekäik on vastuolus Piibliga. Jumal ei ole piiratud loodusseadustega; Jumal ju on loodusseadused kehtestanud. Jumala vägi ei järgi alati neid malle, mida meie nimetame „loodusseadusteks”.

Näiteks, üheks põhjapanevaks „loodusseaduseks” on „materia ja energia jäävuse seadus”. See seadus ütleb, et materia ja energia koguhulk universumis jääb samaks. Kuidas aga oleks universum saanud mitte millestki tekkida juhul, kui seda seadust poleks eiratud? Jumala loov sõna ei ole piiratud „teaduse” seadustega. Jumal on ülem kõigest oma loodust ning vaba läbi viima oma tahet.

Mõtiskle (nii hästi kui suudad) universumi suuruse üle. Mõtlege tohutule väele, mida oli vaja selle loomiseks. Ja mõtlege sellele, et Jumal, kellel on selline vägi, armastab meid niivõrd, et suri meie eest. Kuidas õppida sellest hämmastavast tõest julgust saama?

Loe Jh 1:1-3, 14; Kl 1:15, 16; Hb 1:1, 2. Mil moel tunnevad Uue Testamendi kirjutajad Loojat? Millised vihjed vastuse kohta on olemas?

Johannes osutab Jeesusele kui Sõnale („Logos”) ja võrdsustab Ta Jumalaga. Veel täpsemalt, Jeesus on Tema, kelle kaudu kõik asjad loodi. Johannese ajal kasutati sõna *logos* tavaliselt loovate põhimõtete märkimiseks. Johannese lugejad olid tuttavad arusaamaga, et *logos* oli loov põhimõte või looja kui selline. Johannes kasutas seda tuttavat arusaama Jeesuse kohta, tõstes esile Tema kui tõelise Looja. Jeesus, Logos, Lihassetulnu, kes elas meie keskel, polnud lihtsalt see, kes oli alguse juures, vaid Tema oligi See, kelle kaudu universum loodi. See tähendab, et saame lugeda 1Ms 1:1 nii: „Alguses lõi Jeesus taeva ja maa.”

Pauluse sõnad koloslastele saadetud kirja 1. peatükis kinnitavad Johannese omi; temagi osutab Jeesusele Kristusele kui Loojale, kelle kaudu loodi kõik asjad. Paulus lisab veel kaks Jeesuse omadust. Esiteks, Tema on nähtamatu Jumala kuju. Patustena nagu oleme, ei saa me näha Jumal Isa, kuid saame näha Jeesust. Kui tahame teada, missugune on Jumal, peame õppima tundma Jeesuse elu (Jh 14:9). Teiseks, Paulus nimetab Jeesust „kogu loodu esmasündinuks” (Kl 1:15). Antud kontekstis viitab „esmasündinu” staatusele (asendile, positsioonile süsteemis), mitte põlvnemisele. Esmasündinu oli perekonna pea ja varanduse pärija. Jeesus oli „esmasündinu” selles mõttes, et Loojana ja Lihassetulnuna (Ta ju võttis endale meie inimolemuse) on Ta inim perekonna õigusjärgne pea. Jeesus ei olnud loodud olevus; igavikuaegadest oli Ta üks Isaga.

Hb 1:1, 2 kordab üle samad punktid, mis ilmnevad koloslastele kirjutatud lõigus. Jeesus on kõikide asjade määratud pärija ja See, kelle kaudu maailm loodi. Liiasi on Ta Isa olemuse täpne esindaja, ehk teisiti öeldes, Tema on Jumala kuju.

Kuidas vastaksid, kui keegi sult küsiks: „Milline Jumal välja näeb?” Mida sa oma vastuse põhjendamiseks esile tooksid?

Loe Jh 2:7-11; 6:8-13; 9:1-34. Mida kõnelevad need salmid Jumala loova väe kohta?

Iga loetud imetegu laseb meil heita pilgu Jumala väele materiaalse maailma üle, mille Ta ise lõi.

Esiteks, millist protsessi läheb vaja selleks, et muuta vesi viinaks mingite abivahenditeta? Mitte ainsatki meile teada olevat. Tõepoolest oli vaja loodusseaduste piiridest (vähemalt sellistest, mida me praegu teame) väljaspool olevat tegu ja Jeesus tegi siin selle.

Imeteo puhul kalade ja leibadega alustas Jeesus viie pätsikesega ja kahe kalakesega ning lõpetas kogusega, millest piisas rahvahulga toitmiseks ja jäi üle veel 12 korvitäit. Kogu toit oli tehtud aatomitest ja molekulidest. Lõpuks oli toidu aatomeid ja molekule palju kordi rohkem kui siis, kui Jeesus rahvahulka toitma hakkas. Kust mujalt molekulile ikka juurde tuli kui Jumala üleloomulikust sekkumisest!

Ja veel, millised füüsilised muutused ilmnesid pimedas mehes siis, kui ta tervistati? Ta oli sündinud pimedana, seega polnud tema aju silmade kaudu saavate sõnumite peale kunagi stimuleerinud nägemisnärvikujuundeid moodustama. Niisiis tuli tema aju alles varustada saadavat infot edastades kujundeid moodustama ja nende tähendust tõlgendama. Aga silmadegagi oli midagi lahti. Võib-olla moodustasid mõned fotoretseptori molekulid DNA muutuste tõttu midagi valesti. Või olid sündimisel ilmnenud mutatsioonid geenides, mis kontrollisid silma osade arengut – silma võrkkesta, nägemisnärv, läätsi jne. Ehk oli esinenud mingeid mehhaanilisi kahjustusi, mis takistasid silma õiget funktsioneerimist.

Ükskõik, millised olid mehe nägemiskao üksikasjad, Jeesuse sõnad paigutasid molekulid õigesse kohta, nii et moodustusid funktsionaal-retseptorid, närvühendused ja ajurakud niimoodi, et silma tungiv valgus sai moodustada kujundeid, ning mees sai võime ära tunda kujundeid, mida ta kunagi varem polnud näinud.

Imede sünd on suurepärane, kuid milline oht on selles, kui teeme oma usu imedest sõltuvaks? Millele peaks meie usk toetuma?

Edasiseks uurimiseks: „Teaduse kaudu ei saa iialgi selgitada loomistööd. Milline teadus saaks selgitada elusaladust?”

Teooria, et Jumal ei loonud mateeriat siis, kui Ta maailma ellu kutsus, on alusetu. Meie maailma moodustades ei sõltunud Jumal varem olemasolevast ainest. Vastupidi, kõik – nii materiaalne kui vaimulik – kerkisid Issanda Jehoova ette Tema hääle peale ja loodi Tema kava kohaselt. Taevad ja kõik nende väed, maa ja kõik siin olev on Tema kätetöö: need hakkasid olemas olema Tema suust väljaöeldu tõttu.” – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 8. kd, lk-d 258, 259.

„Jumal pole kunagi rääkinud inimestele, kuidas Ta täpselt loomistööd teostas; inimlik taip ei suuda tungida Kõigekõrgema saladustesse. Tema loov vägi on niisama mõistetamatu kui Tema olemasolugi.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 113.

Küsimused aruteluks:

1. Rääkige klassis oma vastustest pühapäevase osa viimasele küsimusele.

2. Teadus räägib sellest, mida nimetatakse „antroopseteks kokkusattumusteks” (kreeka keeles „inimest” märkivast sõnast *anthropos*), loodusjõudude uskumatult heast kokkuhäälestusest, mis teeb inimese elu võimalikuks. Pane aga tähele, et sellesse, mida väljendab sõna „kokkusattumused”, on juba sisse kodeeritud vildakus. Juhul kui sa ei usu Jumalasse, tuleb sul hämmastav tasakaal panna pelgalt kokkusattumuse arvele. Miks on usk, et sellise tasakaalu tekitas Looja Jumal, palju arukam selgitus kui kõige nimetamine lihtsalt kokkusattumuseks?

3. Mõttele Looja armastusele, kui Ta vormis Aadama ja Eeva ning andis neile kauni aiakodu, teades samas, et Tal tuleb kannatada ja Kolgatal surra enda loodud inimsoo käte läbi. Mida kõneleb Jumala armastusest tõsiasia, et Ta otsustas kõigest hoolimata loomise kasuks?

4. Kuidas kannatab „suure paugu” teooria välja võrdlust loomislooga 1Ms 1:1? Kas saaks „suur pauk” kirjeldada seda, kuidas universum Jumala Sõna peale olema hakkas? Milliseid probleeme sa selles idees näed? Miks on väga ohtlik siduda meie teoloogia ükskõik millise teadusliku teooriaga, eriti seetõttu, et teadus muudab väga sageli meelt?

Vägev mõök

Üks pastor uuris ühes keerulises, valdavalt mitte-kristlikus riigis Piiblit koos ühe noormehega, kes oli ilmutanud huvi Jeesusega tutvavaks saamise vastu. Kõik läks hästi senimaani, kuni poisi isa tuli koju vanglast, kus ta oli mõrva pärast kinni istunud.

Esmalt avaldasid noormehe isale muljet muutused, mida ta pojas märkas. Kuid kui isa sai teada, et poeg on kristlasega koos õppinud, sattus ta raevu. Isa tundis, et peab poja päästma kristlaste ohtlike ideede käest.

Esmalt püüdis isa pojaga rääkida. Kui sellest abi polnud, karjus ta poja peale, siis peksis teda. Noormees aga keeldus loobumast oma vastleitud usust Kristusesse. Isa teadis, et kui ta jätkab poja peksmist, tapab ta poja varsti ära. Ja mida head sellest tuleks?

Siis tuli isale mõte. Ta tapab hoopis pastori. Poja päästmine kristlikust ketserlusest väärrib veelkordset vanglasistumist.

Isa tegi kindlaks pastori kodumaja ja selgitas välja tema päevaplaani. Ta teritas oma pika noa. Siis, kui õige aeg kätte jõudis, sõitis ta pastori maja juurde, ootas, kuni pastor autoga saabus ning ajas oma auto pastori hooviteele ette. Kui pastor autost välja tuli, et järgi uurida, milles küsimus, haaras vihane isa temast kinni ja sundis teda oma autosse tulema.

Pastor tundis mehe ära ja aimas juba, miks too teda ründas. Ta tahtis lugeda mehele mõned salmid Piiblist, kuid mees kisendas ta peale, sirutasdes samal ajal kätt noa järele. Äkki tardus mehe käsi õhus; tema käsivars muutus tuimaks ja ta ei saanud seda enam liigutada.

Pastor jätkas rahulikult ründajale Pühakirja tekstide peast lugemist, kuni mees hakkas nutma.

Mõned kuud hiljem isa ristiti. Kui koguduseliikmed teda kogudusse astumise puhul tervitasid, palus ta mikrofoni enda kätte. „Mul on pastori jaoks kingitus,” sõnas ta. Ettevaatlikult mähkis ta lahti oma pika terava noa ning ütles: „See on mõök, mida tahtsin kasutada sinu tapmiseks. Kuid sinul on pikem, tugevam ja teravam mõök – kaheteraline mõök, milleks on Jumala Sõna. See mõök tappis vana inimese minus. Nüüd olen ma uus mees. Tänu Jumalale!”

Sinu misjoniannetused aitavad jõuda Kristusega inimesteni maailma ühes religioosselt keerukaimas paigas. Täname teid abi eest.

Loo kirjapanija Homer Trecartin on Lähis-Ida suure misjonipõllu esimees.

Loomine: maailmale kuju andmine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 1:1-13; Js 45:18; 1Jh 1:5; Ilm 22:5; 2Kr 4:6; 2Pt 3:5; Ib 38:4-6.

Meespeetav tekst: „Sest nõnda ütleb Issand, taevaste Looja, tema, kes on Jumal, maa vormija ning valmistaja; tema, selle rajaja, ei ole loonud seda tühjaks, vaid on valmistanud selle, et seal elataks. Mina olen Issand ja kedagi teist ei ole” (Js 45:18).

Teadlastele avaldab üha rohkem muljet maailma sobivus elavate olevuste jaoks. Ja imestada pole midagi, sest selle kavandamisest ja eesmärgist räägitakse korduvalt kogu Piiblis, alates 1Ms esimesest peatükist. Kui Jumal alustas planeediga, mis oli tühi ja paljas, võttis Ta kolm esimest päeva selleks, et vormida maailm elamiskõlblikuks, ning kolm ülejäänud päeva selleks, et see täita. Käesoleva nädala õppetükk pöörab tähelepanu loomisnädala kolmele esimesele päevale.

Mõned õpetlased on vaielnud vastu mõttele, et Jumal „järjestas” looduse mingi kava kohaselt; nad väidavad, et Jumal lihtsalt võimaldas materiaalsel maailmal „ise olla” ja arenda looduslike protsesside kaudu, mis eeldatavasti neis loomupäraselt sisalduvad. Tegemist on tavapärase teemaga nende jaoks, kes toetavad „teistliku evolutsiooniteooria” erinevaid vorme. Ometi ei sobi sellised ideed kokku Pühakirjaga ega meie arusaamaga loomisest. Universum ei sisalda endas loomupärasest otsustust. Loodu ei ole Jumala iseseisev olemusvorm või eriotstarbeline organ, vaid Jumala poolt valitud areen, millel Ta saab väljendada oma armastust olevustele, keda Ta on teinud.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 12. jaanuariks.

Tühi ja paljas

„**Alguses** lõi Jumal taeva ja maa. Maa oli tühi ja paljas ja pimedus oli sügavuse peal ja Jumala Vaim hõljus vete kohal” (1 Ms 1:1, 2). Mida annavad need salmid teada Maa kohta enne, kui Issand hakkas sellele looma elu?

Piibel algab loomislooga ja loomisloog algab teadaandega, et Jumal on Looja. Seejärel kirjeldab lugu Maa seisukorda siis, kui Jumal hakkas seda asustamiseks ette valmistama. Selleks ajaks kui lugu algab, on see planeet juba olemas, kuid tühi, paljas, pime ja märg. Edasised salmid kirjeldavad seda, kuidas Jumal kujundas maailma alguses elamiskõlblikuks paigaks ja täitis selle siis elavate olevustega. Loetud tekst ei ütle meile täpselt, millal Maa kivimid ja vesi olema hakkasid; ta ütleb vaid seda, et maailm ei ole alati olnud eluks sobiv. Maailm sai elavate olevuste jaoks sobivaks ainult seetõttu, et Jumal tegi selle niisuguseks.

Mida õpetab Js 45:18 meile Jumala kavatsusest luua?

Siis kui Maa algul loodi, oli see eluks kõlbmatu. Piibel ei räägi midagi selle kohta, kui pikk ajavahemik oli kivimite ja vee ning keskkonna ja elusolendite loomise vahel. Mõned õpetlased arvavad, et need sündmused pidid toimuma vahetult; teised ütlevad, et nende vahel võis olla pikk aeg.

Tõsi on, et me ei tea seda ja tegelikult pole sel ka tähtsust. Olgu lugu kuidas tahes, Maa materia lõi Jumal ja siis, enda valitud ajal, lõi Ta eluks sobiva keskkonna. Väga tähtis on seejuures, et Issand, kes ei sõltunud varem olemasolevast materiast, kasutas materiat, mille oli Ta mingil hetkel juba loonud; seda, mis oma „esialgses” olekus oli *tohu vbohu* („tühi ja paljas”). Seejärel lõi Ta oma sõna väe läbi meie asustatud maailma.

„Ja Jumal ütles: „Saagu valgus!” Ja valgus sai. Ja Jumal nägi, et valgus oli hea, ja Jumal lahutas valguse pimedusest. Ja Jumal nimetas valguse päevaks ja pimeduse ta nimetas ööks. Siis sai öhtu ja sai hommik – esimene päev” (1Ms 1:3-5). Mida saame neist salmidest teada esimese loomispäeva kohta?

Sellest lõigust võib teha rea järeldusi. Kõigepealt, valgus ilmus Jumala korralduse kohaselt. Jumala sõna on loomisel otsustava tähtsusega.

Teiseks, valgus oli hea. Võime arutleda selle üle, miks ütleb tekst, et Jumal „nägi” valgust; ei ole ju mingit kahtlust, et Jumal näeb kõike? Mõte on selles, et Jumala poolt tehtud valgus oli hea ka Jumala silmis. Me teame, et valgus on hea, sest Jumal ise andis sellele niisuguse hinnangu.

Tasub veel esile tõsta, et Jumal lahutas valguse pimedusest. Mõlemad – nii valgus kui ka pimedus – on Jumala kontrolli all ja kumbki neist ei muuda Tema tegevuse ega tundmise suhtes asja (vaata Ps 139:12). Jumal andis nime pimedale ja valgele osale ajast, nimetades ühe „ööks” ja teise „päevaks”. Just Jumalal on õigus panna ajaperioodidele nimed, sest Tema on aja Looja. Olles aja üle Valitseja, ei piira Jumalat aeg. Hoopis nii: aeg oleneb Jumalast.

Veel võiks sellest lõigust esile tõsta tõsiasja, et mõnda aega kestis pimedus ja mõnda aega valgus, mis mõlemad mahtusid päeva mõiste alla. Loomisloos on palju kirjutatud „päeva” tähendusest. Vaatleme seda küsimust hiljem, kuid märgime möödamindes, et esimene päev koosnes pimeduseperioodist ja valguseperioodist samamoodi, nagu me peame päevade arvestust tänapäevalgi.

Valgus on iseloomulik joon, mis kaasneb Jumala kohaloluga. Meil pole vaja oletada, et valgus leiutati esimesel loomispäeval, kuna Jumal eksisteeris enne Maa loomist ning Tema kohalolu seostatakse sageli valgusega (1Jh 1:5; Ilm 22:5). Loomisel hakati valgust kasutama seni pimedal plaanidel.

Kuidas siiski sai päev ja öö olla enne, kui loomisloog räägib päikese kasutusele võtust? Kindlasti teadis Mooses seost päikese ja päevavalguse vahel. Sellest ilmsest teadmistest hoolimata kirjutas ta valguse ja pimeduse kohta esimesel loomispäeval just nii nagu kirjutas. Jumal ise andis talle teada loomisest, mida me praegu ei mõista; teadmisi, mida ei saanud taibata loodud maailma vaadates. Miks ei peaks me imestama, et mõned asjad loomise juures meile saladuseks jäävad?

„Ja Jumal ütles: „Saagu laotus vete vahele ja see lahutagu veed vetest!” Ja nõnda sündis: Jumal tegi laotuse ja lahutas veed, mis olid laotuse all, vetest, mis olid laotuse peal. Ja Jumal nimetas laotuse taevaks. Siis sai õhtu ja sai hommik – teine päev” (1Ms 1:5-8).

Jumal lõi laotuse, pani selle toimima ja andis sellele nimeks „taevas”. (Taeva) laotuse funktsiooniks oli hoida ülalpool olev vesi lahus sellest allpool olevast veest. Tänapäeval kasutaksime taeva selle osa kohta, mis on meie keskkonna osa, tõenäoliselt nimetust atmosfäär ja selle osa kohta, mis on atmosfääri kohal ning kus on päike, kuu ja tähed, nimetust kosmos.

Ilmneb, et atmosfäär on osa sellest „taevast”, mis moodustati teisel loomispäeval. Atmosfäär on eelduseks vee ülespoole liikumisele; vesi aurustub ja kandub atmosfääri, kust seda saab edasi kanda maakera igasse kohta. Seejärel tuleb see maapinnale tagasi kas udu kujul, mida kirjeldab 1Ms 2:6, või vihmana.

Jumal andis laotusele nime, märkides nii ära, et Tema valitseb selle üle. Nime andmine osutab tõsiasjale, et Jumal valitseb maailmaruumi üle. Maailmaruum ei piira Jumala tegevust mingil moel, sellepärast et Tema lõi selle ja valitseb seda. Samuti nagu oli lugu maailma valgustamisega esimesel päeval, lõpetati ka laotuse loomine enne, kui lõppes teine päev – järgmine öhtupimedus ja hommikuvalgus.

Palju on arutletud sõna *laotus* tähenduse üle. Heebreakeelset sõna *ragia* kasutatakse mõnikord metall-plaadi kohta, mis on taotud õhukeseks leheks, siit siis nimi „laotus” [„taevavõlv”]. Kriitikud on väitnud, nagu oleksid vana-aja heebreallased tegelikult uskunud, et Maa kohal kummus kõva pind; niisiis, väidavad nad, kuna sellist asja pole, on Piibli aruanne vale. Kuid selline arutluskäik on väär. Kasutada antud kontekstis sõna *laotus* [*taevavõlv*] tähendab lihtsalt osutada taevale ülal, nii atmosfäärile kui ka kosmosele. Meil on vaja ainult vaadata vahetut konteksti, ei teada, millest käib jutt. 1Ms 1:20 kirjutatakse, et linnud lennaku „taevalaotuse poole” ning laotusest räägitakse ka siis, kui juttu on päikesest ja kuust (1Ms 1:14). Ilmselt ei lenda linnud *ragia* selles osas, kus on päike ja kuu.

Millises sõnastuses loomissaladused ka kirja on pandud, üks tõsiasi tuleb väga selgelt esile: miski pole jäetud muutuste meelevalda. Miks on meil seda tähtis teada, eriti ajal, mil paljud usuvad, et muutused mängisid meie loomisel suurt osa?

Loe I Ms 1:9-13. Püüa kujutleda Jumala tohutut loovat väge, kui Ta teeb seda, mida need salmid kirjeldavad. Kuidas annab siin kirjapandu loogilise vastuse habemega küsimusele: „Mis oli enne, kas muna või kana?”

Kuni siiamaani oli Maa kaetud veega. Selleks, et tekitada eluruum inimeste jaoks, keda Jumal kavatses luua, suunas Ta Maa pinnal oleva vee veekogudesse ja nii moodustusid mered ning sai võimalikuks maismaa esiletulek. Siin oli tegemist kolmanda „vahe tegemisega” Maa füüsikalistes piirjoontes. (Esimesena tehti vahe valguse ja pimeduse vahele, teisena lahutati ülalolev vesi allolevast ning kolmandana tehti vahe kuiva maa ja mere vahele.)

Kolmandat korda annab Jumal nime sellele, mida Ta on jaotanud. Kui va maa nimetab Ta „maaks” ja veekogu nimetab „mereks”; veelkord selgitab see ilmekalt Jumala ülemvõimu ilmaruumi üle. Jumal vaatab tehtud maa ja mere üle ning ütleb selle kohta „hea”.

Kolmanda loomispäeva sisse mahub veel üks sündmus. Kuiv maa annab Jumalale koha, kuhu varuda toitu peagi loodavate olevuste jaoks. Jumal kutsub kuivast pinnast (maast) esile taimed. Eraldi mainitakse heintaimi, rohhtaimi ja viljapuid. Need pidid varustama toiduga maismaa elanikke. See tekst ei näita, kui palju erinevaid taimeliike loodi, küll aga näitab, et algusest peale oli taimeriik mitmekesine. Selle põhjal, mida täna näeme, teame, et taimeriik on tohutult mitmekesine. Pühakiri ütleb selgesõnaliselt sedagi, et ei ole ühte eellast, millest kõik taimed arenenuks; küll aga on algusest peale tegemist mitmekesise taimeriigiga. Arenemisõpetusel põhineva bioloogia jaoks põhjapanev käsitlus taimede ainu-eellasest on Piibli aruandega vastuolus.

Vaata või puu- ja aedviljade ning muu söögipoolise uskumatut mitmekesisust. Kuidas tõendab see võimsalt, et Jumal meid armastab?

Mida õpetavad järgmised salmid meile Jumala sõna jõust?
2Kr 4:6

Js 55:11

2Pt 3:5

Piibel õpetab, et Jumal lõi mitte millestki (*ex nihilo*) oma sõna väe läbi ning ilma, et miski oleks vähimalgi määral vastuollu läinud või takistatud. Heebrelaste selline vaatenurk loomisest on teiste muistsete rahvaste hulgas ainulaadne. Enamasti kubisevad mittepiibellikud loomislood võitlustest ja vägivallast. Näiteks oli muistsetel babüloonlastel selline loomis-lugu: koletis Apsu ja tema kaasa Tiamat toovad ilmale jumaluste põlvkonna, keda nad siis hävitada püüavad, kuid Tiamat tapetakse lahingus. Tema keha jagatakse kaheks; ühest poolest moodustub taevas ja teisest maa.

Nüüdisaja inimesed on loonud samuti vägivallast rääkiva populaarse loomisloo. Selle loo kohaselt lõi Jumal ettekavatsetult maailma, mille varud on lühiaegsed. See paneb inividid varude pärast võitlema ning tulemus on, et nõrgemad langevad tugevamate tõttu välja. Ajapikku – selle nüüdisaegse loo järgi – on organismid muutunud järjest keerukamateks ning lõpuks on ühisest eellasest tekkinud inimesed ja muud elusorganismid.

Ometi ei ole evolutsiooniteooria „jumalad” (juhuslikud mutatsioonid ja looduslik valik) samad, mis Piibli Jumal.

Piibli Jumal on nõrkade Kaitsja ja kõigi loodute eest heldelt Hoolitseja. Surma, kannatusi ja muud kurja ei põhjustanud Jumal; vastupidi, need tõusid esile Tema heale valitsemisele vastu hakkamise tagajärjena. Evolutsiooniteooria jumalad kasutavad loomiseks võistlemist ning nõrgemate väljatõrjumist tugevamate poolt. Veelgi hullem, need vastutavad surma ja kannatuste eest, sest just surm ja kannatused on nende loomisviis.

Seega ei saa 1Ms 1. ja 2. peatükki kuidagi kooskõlastada tänapäevase evolutsiooniteooriaga, mis on üdini vastuolus loomise kohta Piiblisise kirjapanduga.

Edasiseks uurimiseks: Kuigi Pühakiri seda otse välja ei ütle, on meil head piibellikud põhjused uskuda, et universum eksisteeris kaua enne seda, kui algas elu Maal. Esiteks, Ib 38:4-6 väidab Jumal, et olid loodud olevused, kes hõiskasid rõõmust siis, kui Jumal rajas maailma. See vihjab olenditele, kes elasid universumis enne, kui Maa loodi. Viide pealtvaatavast universumist 1Kr 4:9 võib osutada samadele olevustele.

Teiseks, madu oli Eedeni aias enne, kui Aadam ja Eeva patustasid. Ilm 12:9 tuntakse selles maos ära Saatan, kes oli taevast välja heidetud. Jeesus ütles, et Tema nägi selle toimumist (Lk 10:18). Hs 28:14, 15 kirjeldab katvat keerubit, kes oli algul täiuslik, kuid lõpuks hakkas mässama. See annab mõista, et oli olemas Saatana mässule eelnev ajajärk ja eeldatavasti elas Saatangi universumis. Need salmid näitavad, et Aadam ja Eeva ei olnud esimesed loodud olevused.

„Looja kätest tulnud Maa oli imekaunis. Selle pinda liigestasid mäed, kingud ja tasandikud ning kristalsed jõed ja järved. Tollased mäed polnud järsud ega lõhestunud nagu praegu; neisse ei löikunud hädaohtlikke kuristikke ega kanjoneid. Maa kaljuse osa ebatasasusi kattis viljakas mullapind, kust võrsuv lopsakas roheline paitas jalataldu. Polnud soid ja viljatuid kõnnumaid. Kõikjal õilmitsesid ilupõõsad ja kirendasid lilleaasad. Meie metsapuudest palju majesteetlikumad puud sirutasid oma kroone kõrgusesse. Õhk oli puhas ja kosutav. Kogu loodus oli kaunim kui kõige uhkema palee iluaed. Inglise hulgad silmitsesid maad imetlusega ning tundsid rõõmu Jumala imeväärsest tööst.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 44.

Küsimused aruteluks:

1. Too esile nii palju selliseid iseloomulikke jooni, kui saad, mis näitavad, et maailm on kavandatud.
2. Kuidas põhjendada tõsiasja, et evolutsiooniteooriat ei saa kooskõlastada Piibli õpetusega loomisest?
3. Kahtlemata on 1Ms loomisloos elemente, mida me ei suuda selektada. Miks pole see siiski põhjuseks, et heita kõrvale sõnaselge aruanne sellest, kuidas Jumal meie maailma lõi?

Postkaart, garaažiuks ja 50\$ rahatäht

Siis, kui Dennis Hulett astus oma uue kodukiriku murusse rajatud ristimisbasseini (Wisconsinis, Ameerika Ühendriikides), jälgis tosinkond uut kogudusesõpra teda pisarsilmi. Dennisi teekond oli olnud imepärane – teekond, mida tähistasid kutsekaart, garaažiuks ja 50\$ rahatäht.

Asjalood muutusid Dennisi jaoks karmiks. Ta kaotas töökoha, elas läbi abielulahutuse ning tundis ennast väärtusetuna. Ühel päeval postkasti vaadates leidis ta sealt kutsekaardi, millel oli mitmepealine lohe, kroonid peade peal. Dennis, keda olid alati huvitanud Piibli prohvetikuulutused, tundis sümboli ära.

Mees läks prohvetikuulutuste koosolekule. Kuulates, kuidas esineja selgitas kuulajaskonnale Taanieli ja Ilmutuseraamatu prohvetikuulutusi, avastas Dennis, et Piibel räägib prohvetikuulutustest hoopis teistmoodi kui terve rida raamatuid, mida ta Kristuse teise tuleku kohta oli lugenud. Dennisile meeldis, kuidas esineja Jumala Sõnal Sõna ennast kaitsta lasi. *Just niimoodi peaks piiblitunde läbi viima, mõtles ta.*

Dennis sõbrunes teiste seminaris osalejatega, sealhulgas Karli ja Kareniga, kes olid koosolekuid sponsoreeriva seitsmenda päeva adventistide koguduse liikmed. Ta üüris Karli ja Kareni naabermaja ning Karl ja Karen palvetasid, et nad avaldaksid Dennisile head mõju.

Prohvetikuulutuste seminar lõppes, kuid Dennis jätkas hingamispäeviti adventkirikus käimist. Siis märkas ta midagi, mis pani tema jaoks asjad paika. „Karlil on garaažis pood,” ütles Dennis. „Ma märkasin, et poeuks oli hingamispäeviti kinni.” Dennis oli töötu ning püüdis raha teenida taara kogumisega.

Ühel reede õhtul astus Dennis majast välja, et jälle tühja taarat korjama minna, lootes teenida natuke raha, mida kulutada tütreaga, kes pidi talle järgmisel esmaspäeval külla tulema. Siis, kui Dennis nägi Karli suletud garaažiust, mõtles ta: *Ma ei tohi Jumalale haiget teha sellega, et töötan reede õhtul.* Dennis ei teadnud, kuidas teenida raha, mida ta vajab. *Mul tuleb lihtsalt midagi muud välja mõelda, otsustas ta.*

Järgmisel hommikul kirikus pani keegi annetusekasti 50\$ rahatähe, millel oli kleeps „Anda edasi Dennisile”. Kui Dennis selle raha sai, oli ta sõnatu. „Seda oli just nii palju, et jätkus toidu ja bensiini ostmiseks, ja nii võisin veeta toredate nädala koos tütreaga!”

Hiljem õnnistas Jumal Dennisi töökohaga, kus olid hingamispäevad vabad. Dennis tänab Jumalat sellega, et teenib Teda kõigiti, kuidas saab.

Meie misjoniannetused aitavad edendada naabriteni ja isegi võhivõrastereni jõudmist. Täname, et annetad.

Juanita Edge on Põhja Ameerika Divisjoni Wisconsin Liidu kommunikatsioonijuht.

Loomise lõpuleviimine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 1; Ps 8:4; Rm 8:19-22; 3Ms 11:14-22; 1Ms 2:1-3; Mk 2:28.

Meespeetav tekst: „Ja Jumal oli lõpetanud seitsmendaks päevaks oma töö, mis ta tegi, ja hingas seitsmendal päeval kõigist oma tegudest, mis ta oli teinud” (1Ms 2:2).

Selle nädala õppetükk vaatab üle Piibli põgusa kirjelduse kolmest järgmisest loomispäevast ja hingamispäeval puhkamisest. See kirjeldus leidub 1Ms 1 – 2:1-3, kuid ka Pühakirja teistes osades on sellele arvukalt viiteid. Loomisloo üks hämmastavaimaid külgi on loomise jaotamine loomispäevadesse. Miks tegi Jumal seitsmepäevase korrapäraselt korduva ringi, mida me nimetame nädalaks?

Pühakiri ei ütle seda otseselt, kuid otsigem võtit. Ehk on tähtsaimaks võtmeks hingamispäev ise, mis varub erilise aja Jumala ja inimese vaheliseks suhtlemiseks. Võib ka olla, et Jumal rajas nädala, loomaks sobiva aja argitööks, aga ometi koos regulaarse ajalõiguga, mis eraldati meenutama meie suhet Jumalaga (vaata Mk 2:28). See oleks pidanud aitama inimestel meelde jätta, et Jumal on tõeline Hoolitseja ja me sõltume täielikult Temast.

Olgu põhjus milline tahes, ilmne on, et 1Ms loomisaruanne annab pildi äärmiselt hoolikast ja eesmärgipärasest loomisest. Midagi ei jäetud juhuse hooleks.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 19. jaanuariks.

Loe 1Ms 1:14-19. Milliseid tegevusi mainitakse neljanda loomispäeva kohta? Kuidas me seda mõistame, eriti meie praeguse arusaamise juures füüsilisest maailmast?

Neljanda päeva üle on arutletud rohkem kui ühegi teise loomispäeva üle kuuest. Juhul kui päike loodi neljandal päeval, mis tekitas siis ööpäevaringi kolmel esimesel loomispäeval? Teisalt, juhul kui päike oli juba olemas, mis toimus siis neljandal päeval?

Ebamäärasus neljanda loomispäeva sündmuste suhtes tuleneb mitte loogilisest vasturääkivusest, vaid võimaluste paljususest. Üks võimalus on, et päike loodi neljandal päeval ning kolmel esimesel päeval tuli valgus Jumala kohalolust või mõnest teisest allikast nagu supernoova. Ilm 21:23 sobib kokku selle ideega, kuna taevalinnas pole päikest vaja sellepärast, et Jumal on seal. Teine võimalus on, et sel ajal „seadistati” päike, kuu ja tähed töökorda. Ps 8:4 näib kokku sobivat selle vaatega. Heebrealasest õpetlane C. John Collins kirjutab, et 1Ms 1:14 heebreakeelne sõnastus võimaldab arvata nii esimest kui teist. (Vaata C. John Collins, *Genesis 1 – 4: A Linguistic, Literary, and Theological Commentary* [Phillipsburg, New Jersey: PR Publishing Co., 2006], lk 57.)

Kolmas võimalus on, et päike oli juba olemas, kuid varjatud pilvedega või vulkaanilise tuhaga ega olnud kuni neljanda päevani nähtav või täielikult toimiv. Seda võimalust võrdleb keegi planeet Veenusega, kus paistab tänapäeval olevat sarnane olukord.

Näib, et see salm selgelt ei kinnita ega kirjuta ette ühtki neist tõlgendustest, kuigi see ei kõrvalda ka selleteemalisi kindlaid veendumusi. Tõenäoliselt on parim mitte omistada sellele küsimusele rohkem tähtsust, kui seda teeb Piibel, ning meil tuleb tunnistada, et meie arusaamine on piiratud. Sellise seisukoha võtmine loomise puhul ei peaks olema väga raske. Liiasi, mõtle sellele, kui palju teaduslikke mõistatusi praegu olemas on; see tähendab, et need on just eksperimentaal-teadusele avastamiseks ja jäävad ikkagi mõistatuseks. Kui palju rohkem salapära on varjul milleski, mis jääb nii kaugesse möödaniikku?

Tiivuliste olevuste ja vee-elanike loomine

Loe IMs 1:20-23. Milline tõend (kui üldse mingi) viitab neis salmides juhuslikkusele, huupi tegemisele?

Veekogud ja atmosfäär asustati viiendal loomispäeval. Paljud on näinud seost teise ja viienda loomispäeva vahel. Atmosfäär eraldas veed ning nii atmosfäär kui ka veekogud täideti elusolenditega viiendal päeval. Loomise sündmused näivad toimuvat kavakindlust peegeldavas järgnevuses, väljendades Jumala tegevuse hoolsust ja korda. Teisisõnu, mitte miski ei jäta loomisaruandes kohta juhuslikkusele, huupi tegemisele.

Märkad, et nii vee-elanikest kui ka õhus lendajaist räägitakse mitmuses, mis väljendab, et mitmekesisus loodi viiendal päeval. Iga olevust õnnistati võimega olla viljakas ja paljuneda. Mitmekesisus oli olemas algusest peale. Ei olnud ühte eellast, kellest kõik teised liigid põlvnuks, kuid on ilmne, et iga liik sai varustatud võimalikkusega tuua ilmale mitmekesine valik isendeid. Näiteks on tavalisel tuvil rohkem kui 400 erineva nimetusega järeltulijaid ning kuldkalast on teada vähemalt 27 erinevat sorti. Jumal andis ilmselt kogu oma loodule võime toota arvukalt erinevaid järeltulijaid, mis suurendas loomise mitmekesisust veelgi.

21. salmis öeldakse: Jumal nägi, et olevused, keda Ta oli teinud, olid head. See osutab tõsiasjale, et need olid hästi kavandatud, veetlevad vaadata, puudusteta ning sobisid hästi loomise eesmärgiga.

Vähe on olevusi, kes pälvid meie kujutlust ja imetlust rohkem kui linnud. Linnud on tõesti imetlusväärsed olevused ning on imeliselt valmistatud. Nende sulestik on kergekaaluline, kuid tugev, vastupidav, ometi paindlik. Lennusulgede osi hoiavad koos tillukeste jätkete keerukad kinnitused, mis moodustavad tugeva, aga vähekaaluva kinnise. Linnu kops on kujundatud sellisena, mis suudab kätte saada hapnikku nii sisse- kui ka väljahingamisel. See võimaldab omastada suurt kogust hapnikku, mida on vaja jõuliseks lennuks. Selline tulemus saavutatakse õhukottide olemasoluga mõningates luudes. Õhukottide ülesanne on säilitada hapnikuvool ja ühtlasi muuta linnu kere kergemaks, võimaldades lendamist kergemini hoida ja kontrollida. Linnud on imetlusväärset konstrueeritud.

Loe kõigele sellele mõeldes Mt 10:29-31. Millist julgustust sa neist sõnadest saad?

1Ms 1:24-31 on räägitud maismaaloomade ja inimeste loomisest kuuendal päeval. Nii nagu teine ja viies päev olid seotud, nii on vastastikust seost näha ka kolmandal päeval kuiva maa merest eraldamise ning kuuendal päeval selle maa täitmise vahel. Loomissündmuste kavakindla järgnevusega tuletatakse veelkord meelde, et tegemist on korra Jumalaga (võrdle 1Kr 14:33).

Samuti nagu viiendal päeval loodud olevuste puhul, näitab antud teksti sõnastus, et liikide (tüüpide) paljusus loodi kuuendal loomispäeval. Metsloomade, kariloomade ja roomajate mitmekesisus loodi ühtaegu.

Maismaaloomadel ei ole ühte eellast; vastupidi, Jumal lõi palju erinevaid ja isikupäraseid sugupuid.

Pööra tähelepanu väljendile „nende liikide järgi” või sarnastele fraasidele 1Ms 1:11, 21, 24, 25. On inimesi, kes on püüdnud kasutada seda fraasi, et toetada ideed „püsiliikidest”; tegemist on kreeka filosoofiast pärit ideega. Muistsed kreeklased mõtlesid, et iga isend oli ebatäiuslik avaldus muutumatust ideaalist ehk tüübist, nagu nimetati. Liikide kinnistatus aga ei sobi kokku piibelliku õpetusega, et kogu loodu kannatab patu needuse all (Rm 8:19-22). Teame, et liigid on muutunud, nagu väljendab ka 1Ms 3. peatükis väljaõeldud needus (Ellen G. White kirjutab „Maa kolmekordsest needmisest” – needmine pärast pattulangemist, pärast Kaini pattu ja pärast veeuputust) ning on nähtav parasiitide ja röövloomade olemasolust, mis põhjustab nii palju kannatusi ja vägivalda. Väljendit „nende liikide järgi” saab mõista kõige paremini, kui uurida kaasteksti, milles seda kasutatakse.

Loe 1Ms 6:20; 7:14 ja 3Ms 11:14-22. Kuidas kasutatakse väljendit „nende liikide järgi” (ja sarnaseid väljendeid)? Kuidas aitavad need näited meil mõista 1Ms 1. peatükis kasutatud väljendit?

Fraasi „nende liikide järgi” (või sarnaseid fraase) ei peaks tõlgendama kui mingit määrust sigida. Pigem viitab see tõsiasjale, et jutt käib loodud liikide mitmekesisusest. Mõned piiblitõlked kasutavad väljendit „erinevaid liike”, mis näib kaasteksti arvestades olevat tõesem. Selle asemel, et osutada liikide kinnistatusele, osutab see fraas kuuendal loomispäeval loodud olevuste mitmekesisusele. Loomisest peale on ikka olnud mitut liiki taimi ja loomi.

Loomise lõpp

Pärast seda, kui loomistöö kuuendal päeval lõpetati (uurime inimkonna loomist hiljem), leiame Piiblist esimese märke seitsmenda päeva kohta.

Loe IMs 2:1-3. Pööra erilist tähelepanu esimesele salmile, mis rõhutab kogu Jumala tehtu lõpetamist. Miks on öeldu väga oluline selleks, et mõistaksime seitsmenda päeva tähelepanuväärsust?

Selles salmis on puhkamise kohta kasutatud heebreakeelne sõna *shabath*, mis on lähedas suguluses sõnaga *sabat* (hingamispäev). See väljendab töö lõpetamist ettevõetuga lõpule jõudmise tõttu. Jumal polnud väsinud ega vajanud puhkust; Ta lõpetas oma loomistöö ja nii Ta peatus. Hingamispäeval lasub Jumala eriline õnnistus. See on „õnnistatud”, kuid ka „pühitsetud”, mis tähendab, et see on eristatud ja eriliselt Jumalale pühendatud. Niisiis, Jumal andis hingamispäevale erilise tähtsuse Jumala ja inimeste vahelise suhte kontekstis.

Loe Mk 2:17, 18. Mida Jeesus ütles – mis oli hingamispäeva eesmärk?

Pööra tähelepanu tõsiasjale, et hingamispäeva ei tehtud mitte sellepärast, nagu olnuks Jumalal selle järele vajadus, vaid inimesel oli vaja seda, mille Jumal tegi. Esimese nädala lõpus puhkas Jumal oma loomistööst ja pühendas aega, et suhelda oma loodutega. Inimesed vajasisid suhtlemist oma Meistriga selleks, et mõista oma kohta universumis. Kujutle rõõmu ja imetlust, mida kogesid Adam ja Eeva siis, kui nad vestlesid Jumalaga ja vaatlesid maailma, mille Tema oli teinud. See, kui tark oli võtta aeg puhkuseks, sai veel ilmsemaks pärast patustamist. Vajame hingamispäeva puhkust selleks, et vältida Jumala silmist kaotamist ning asjadekultuse ja ületootamise haardesse sattumist.

Jumal käsib meil ühe seitsmendiku oma elust pühendada loomise meenutamisele. Mida peaks Ta käsk meile selle õpetuse tähtsuse kohta ütleva? Mida pead õppima, et sul oleks sügavam ja rikkalikum kogemus Issandaga Tema tehtud hingamispäeval?

Neljapäev, 17. jaanuar

Tegelik päev

Loe 1Ms 1:5, 8, 31. Millest üks loomispäev koosneb? Kas miski nendes salmides annab mõista, et tegemist ei ole tegelike 24tunniste päevadega, nagu neid tunde tänases päevas on?

Loomispäevade olemus on olnud paljude väitluste teema. On inimesi, kes on teinud küsitavaks, kas need päevad olid tavalised päevad või kujutasid palju pikemaid perioode. Selles tekstis loomispäevade kohta kirja pandu annab küsimusele vastuse. Päevad koosnevad öhtust (pime aeg) ja hommikust (valge aeg) ning neid loetletakse järjestikuliselt. Päevadest räägitakse sel moel, mis näitab väga selgelt, et need on samasugused nagu meie tänane päev – öhtu ja hommik, pime aeg ja valge aeg. Raske on mõelda, kuidas saaks veel selgemalt või otsesemalt kirjeldada nädalajagu päevi. Korduv väljend „siis sai öhtu ja sai hommik” rõhutab iga päeva otseselt võetavust.

Loe 3Ms 23:3. Millised märgid on meil selle kohta, et loomispäevade kõik seitse päeva olid samasugused, millistena me päevi praegu mõistame?

Vana-aja heebrealased ei kahelnud hingamispäeva olemuses. Selle päeva pikkus oli tavaline, kuid see kandis endas erilist Jumala õnnistust. Pööra tähelepanu Jumala kuuepäevase töönädala selgesõnalisele võrdlusele meie kuuepäevase töönädalaga ja Jumala puhkepäeva võrdlusele meie puhkepäevaga (vaata ka 2Ms 20:9, 11). Isegi paljud sellised õpetlased, kes hülgevad mõtte, et tegemist on tegelike päevadega, märgivad sageli, et Piibli kirjutajad pidasid nende all silmas tegelikke päevi.

Jumalaga suheldes on väga oluline meie usaldus Jumalasse ja Tema Sõnasse. Juhul kui me ei saa usaldada Jumala Sõna milleski nii põhjapanevas ja sõnaselgelt väidetud nagu on Moosese esimeses raamatus lugu kuue päeva loomisest, milles me Teda siis usaldada saame?

Reede, 18. jaanuar

☀ 16:02

Edasiseks uurimiseks: Nagu äsja väidetud, on loomispäevad nummerdatud ja on tuvastatud, et need koosnesid pimedast ajast, öhtust, ning valgest ajast, hommikust. Pole mõistlikku põhjust, miks pidada neid päevi teistsuguseks kui seda päeva, milles me täna elame. Mõned on rõhu asetanud sellistele salmidele nagu Ps 90:4 ja 2Pt 3:8, väites, et iga loomispäev

kujutab tegelikult tuhandet aastat. Sellist järel dust 1Ms raamatu salmid ise välja ei paku. Need ei anna ka lahendust teemale, mille on püstitanud inimesed, kes mõtlevad, et loomisloos kirjeldatud päevad esindavad miljardeid aastaid.

Juhul kui loomispäevad esindanuks pikki ajajärke, võiks arvata, et kivististena on säilinud ajaline järgnevus, mis vastab loomise kuue „päeva-ga” loodud elusorganismide ajalisele järgnevusele. Seega peaksid esmas- teks fossiilideks olema taimed, mis loodi kolmandal „päeval”. Järgmisena peaksid olema esimesed veeloomad ja tiivulised. Lõpuks peaksime leidma esimesed maismaaloomad. Kivistisena säilinu ei vasta sellisele järgnevu- sele. Vee-elukad tulevad enne taimi ning maismaa elukad enne tiivulisi. Esimesed kivististes säilinud viljapuud ja teised õistaimed ilmuvad alles pärast neid teisi. Mõlema seletuse ühiseks kokkupuutepunktiks on inime- se ilmumine viimasena.

„Iga loomispäeva kohta ütleb Piibel, et see koosnes õhtust ja hommi- kust just niisamuti nagu kõigil järgnevail päevil.” – Ellen G. White, *Patriar- hid ja prohvetid*, lk 112.

„Kuid uskmatu arvamus, et esimese nädala sündmused nõudsid seitset tohutut, määratlemata perioodi selleks, et teostuda, ründab otseselt nel- janda käsu hingamispäeva aluseid. See muudab ebamääraseks ja segaseks selle, mille Jumal on teinud väga selgeks. Tegemist on halvimat sorti usk- matusega [paganlusega], sest sellist maskeeritud uskmatust [paganlust] usuvad paljud, kes tunnistavad end uskuvat loomislugu.” – Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, 3. kd, lk 91.

Küsimused aruteluks:

1. Isegi 1Ms sõnastust kaudseks tegev as tõlgenduses on näha kaht tõsiasja: loomises ei olnud midagi juhuslikku ning liikidel ei olnud ühte eellast. Siia kõrvale paigutub darwinistlik arenemisõpetus, mis õpetab oma mitmetes versioonides kaht asja: juhuslikkust ja kõikide liikide ühi- se eellase olemasolu. Kuidas saab keegi veel tõlgendada 1Ms loomislugu teooria kaudu, mis on põhimõttelises vastuolus loomisloo alustaladega?

2. Miks on oluline mõista, et teadus, kõige hea juures, mida see teeb, on ikkagi vaid inimlik väljund?

3. Kogu teaduse uurimisaineks on pattulangenud maailm, mis on paljus väga erinev algsest loomisest. Miks on tähtis seda tõde alati silme ees hoida?

Väikesel viisil teenida

Nora ja Jorge tundsid rõõmu oma suure kogudusepere osadusest ja misjonitegevusest Ecuadori lõunaosas. Kuid nad tahtsid midagi veel teha. Nad palvetasid mingi erilise misjonitegevuse pärast ning Jumal kutsus nad Teda väikesel viisil oma naabrite heaks teenima.

Perekond tundis paljusid naabreid ja kutsus neid oma koju jumalateenistusele. Viis naabrit tuli, ühtlasi mõned adventistid, kes lähikonnas elasid. Külalistele meeldis jumalateenistus ja nad hakkasid regulaarselt koos käima. Veel mõned naabrid ühinesid selle grupiga. Mõned tulid koos lastega, nii avas Nora ja Jorge üks tütar oma toas lastele hingamispäevakooli.

Siis sai Nora teada, et tal tuleb arteri sulguse pärast operatsioonile minna. Ta palvetas operatsiooni õnnestumise ja arstide pärast. Aga operatsiooni ajal täitusid tema kopsud vedelikuga ning süda lakkas löömast. Arstid püüdsid teda elustada, kuid asjatult. Siis aga hämmastas neid see, et naise süda hakkas iseenesest uuesti tööle. Ja nad olid veel rohkem rabatud, kui naine 12 tundi pärast operatsiooni üles ärkas. Ta oli küll intensiivravi palatis, kuid oli elus.

Üks arstidest astus järgmisel päeval tema palatisse ja küsis: „Nora, meil polnud lootust, et sa ellu jääd. Kes su Jumal on?” Kuna Noral oli voolik kurgus, ei saanud ta rääkida, seepärast seletas tema abikaasa, et operatsiooni ajal olid kõik linnas olevad kristlased tema pärast palvetanud. „Meie Jumal võib olla ka teie Jumal,” ütles abikaasa arstile.

Kolm arsti küsisid Nora abikaasalt nende pere usu kohta. Üks ütles: „30 aasta jooksul pole ma näinud mitte ühtki inimest, kes jääks ellu ja reageeriks järgmisel päeval nii hästi, kui tema kopsud on olnud vedelikuga täitunud ja süda seiskunud.” Nora imeline taastumine sundis arste oma uss korrektiivse tegema. Mõned neist küsisid palju küsimusi ning Jorge andis mitmele raamatu *Tee Kristuse juurde*.

Pärast seda, kui Nora haiglast välja sai, helistasid kaks arsti talle, et näha, kuidas tal läheb. „Neid tundus üllatavat see, et olin elus ja elasin hästi,” ütleb Nora. „Ütlesin neile, et Jumal on minu Jumal ja Tema otsustas mind päästa.” Nora lisab: „See imetegu on aidanud ka meie kodukirikul kasvada. Nüüd ei ole meil enam kodus koguduse jaoks ruumi. Otsime kohta, kus jumalateenistustele koguneda.”

Oleme Jumala poolt valitud tööriistad, et edastada kaasinimestele Sõna. Meie usu ja misjoniannetuste jagamine aitab Jumala perekonnal kasvada.

Nora Vargas de Arellano ja Jorge Arellano ning nende tütreid jagavad kaasinimestega Jumala armastust Guayaquil, Ecuadoris.

Loomine – piibellik teema

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 2; Mt 19:4-6; Ps 8; Ib 38:1-21; Js 45:18; Ap 17:22-31.

Meelespeetav tekst: „Ma nägin teist inglit keset taevast lendavat; sellel oli igavene evangeelium, et kuulutada evangeeliumi neile, kes elavad ilmamaal – kõigile paganahõimudele ja suguharudele ja keeltele ja rahvastele. Ja ta hüüdis suure häälega: „Kartke Jumalat ning ülistage teda, sest tema kohtumõistmise tund on tulnud, ning kummardage teda, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad!” (Ilm 14:6, 7).

1Ms 1:1 – 2:3 on aluspõhjaks paljudele loomisest kõnelevatele salmi-dele, mis Pühakirjas leiduvad. Mõned viited 1Ms 1. peatükile on selged, teised kaudsemad. Kaudsemad viited sisaldavad sageli teatud sõnade või mõtete kordamist, ilma et need seda teksti otseselt tsiteeriksid, näiteks nagu 2Kr 4:6. „Sest see, kes ütles: „Pimeduses paistku valgus!”, on Jumal, kes on hakanud särama meie südames, et tekiks tunnetuse valgus Jeessuse Kristuse isikus olevast Jumala kirkusest.” Otsene viide on see-eest Hb 4:4: „Kusagil on ju öeldud seitsmenda päeva kohta nõnda: „Ja Jumal hingas seitsmendal päeval kõigist oma tegudest.”” Siin tsiteeritakse 1Ms 2:2.

Sellel nädalal heidame pilgu mitmetele viidetele, mis suunavad meid tagasi loomisloo juurde ja näitavad, kuidas Piibli teised kirjutajad nägid selles inimese saamisloo otsesest kirjeldust.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 26. jaanuariks.

Loomise teema 1Ms 2. peatükis

„See on lugu taeva ja maa sündimisest, kui need loodi. Sel ajal, kui Issand Jumal tegi maa ja taeva” (1Ms 2:4).

1Ms 1 – 2:3 on esimene kirjapanek tõsiasiast, et Jumal lõi meie maailma. See moodustab aluse kõikidele teistele tõdedele, mida me kristlastena usume.

Loomise aruanne ei lõpe aga siin. 1Ms 2:3 kuni peatüki lõpuni edastatakse meile veel üksikasju, mis puudutavad eriti Aadama ja Eeva loomist. Seega peaksime pidama 1Ms 2:4 (ülal) sissejuhatuseks veel üksikasjalikumasse Aadama ja Eeva loomise ajalukku, tegevusse, mida 1Ms 1:26-29 lühidalt kokku võtab. Mõned nüüdisaja õpetlased on väitnud, et 1Ms 1. peatüki ja 1Ms 2. peatüki vahel on vastuolu, kuid need sõnad üllataksid Mooset ja Piibli teisi kirjutajaid. Kui neid lugusid oleks nähtud vastuolulistena, siis poleks Mooses neid iialgi kirjutanud, eriti veel nii teineteise juurde. Vastuolu ei ole tekstides, vaid inimestes, kes neisse vastuolu sisse loevad.

Loe Mt 19:4-6. Kuidas kinnitab Jeesus 1Ms 1. peatüki ja 2. peatüki ajaloolist tõepärasust?

Vastates variseride küsimusele abielulahutusest, tsiteeris Jeesus nii 1Ms 1:27 kui ka 2:24, näidates, et Tema meelest räägivad need ühest ja samast ajaloolisest sündmusest, maailma ja inimkonna loomisest. Millist tõestust me veel vajame selle kohta, et 1Ms 1. ja 2. peatükk on kooskõlaline lugu loomisest, doktriin ja õpetus, mis moodustab aluse meie olemasolule ja sihile? Me ei ole siin juhuse tõttu ega umbropsu; me oleme Jumala näo järgi tehtud olevused ning loomislugu, nagu selle avab 1Ms 1. ja 2. peatükk, on Jumala eriline ilmutus meile meie saamisloost.

Loe 1Ms 2. Kuidas aitab see meil paremini mõista, mida tähendab olla inimene, loodud Jumala näo järgi ja vaba tahtega?

Loe Ps 8. Mida samalaadset IMs 1. peatükiga sa leiad?

Loe Ps 104. Märkad, kuidas see laul ülistab Jumalat Tema headuse eest, mida on näha nii loomises kui hoolitsuses. Too Ps 104 alljärgnevatest salmidest esile IMs 1. peatükiga samalaadsed kohad.

2. salm

5.-7. salm

7.-9. salm

---

14. salm

---

19. salm

---

25. salm

Märkad, kuidas psalmisti teema järgnevus näib osavalt silmas pidavat 1Ms 1. peatüki teema järgnevust. Kõigis neis salmidest kasutatakse elavat luulekeelt, nende sõnum aga räägib selgelt Jumala väest, tarkusest ja headusest ning loodu sõltumisest Loojast. Mitte miski selles psalmis ei viha sellele nagu poleks loomislugu sõna-sõnalt võetav.

Pööra tähelepanu järgmistele näitetele Psalmidest, mis on seotud IMs 1. peatükiga.

Ps 24:1, 2

Ps 33:6

Ps 74:16, 17

Ps 89:12

Need psalmid on täis tänu Loojale. Mõnikord väljendatakse seda keeles, mis meenutab 1Ms 1. peatüki oma, teinekord on väljendusviis üldisem, kuid kõigil juhtudel sobib loomise kirjeldus 1Ms 1. peatükiga ning meenutab meile loomise põhjanevat osa, et me mõistaksime oma päritolu Jumala poegade ja tütaradena.

Loomise teema Iobi raamatus

Loe Iob 38:1–21. Pööra tähelepanu loomise teemale järgmistes salmides. 4.–7. salm

---

8.–11. salm

---

12. salm

---

16. salm

---

19. salm

Oluline on meelde tuletada Iobi raamatu konteksti. Iobit tabas kohutav tragöödia ning ta heitles küsimusega, kuidas võis midagi sellist juhtuda temaga, Jumalale ustava järelkäijaga. 38. peatükist kuni 41. peatüki lõpuni räägib Issand kogu aeg oma loovast väest, kõike seda vastuseks Iobi valulikele pärimistele.

Loe hoolikalt Iob 42:1–6 Iobi vastust Issandale. Miks Iob nii vastas ja mida saame ta vastusest õppida, mis aitab meil usaldada Jumalat oma isiklikes tragöödiates?

Iobi suutmatus selgitada loomise iseärasusi andis talle aimu Jumala suurusest ja Tema usaldamisest, hoolimata kõigest, mis oli juhtunud. Meiegi leiame, et ei suuda vastata paljudele loomise kohta käivatele küsimustele ja Iobi kombel peaks see meid julgustama kõigest hoolimata Jumalat usaldama. Palju küsimusi igasuguste elusündmuste kohta jääb praegu vastusetu. Meil on igavik, et saada selgitusi sellele, mis nüüd näib arusaamatuna.

Loomisimede kaudu – mida me mõistame tänapäeval palju paremini, kui Iob üldse suutis – peaksime õppima usaldama Jumala ääretut armastust ja väge.

Meie, kes elame pärast risti, näeme Loojas ka meie ristilöödud Lunastajat; seda ei näinud Iob kunagi nii selgelt kui meie. Kui palju rohkem peaksime usaldama Issanda headust meie suhtes, teades, mida Ta meie heaks tegi?

Loomise teema prohvetite kirjades

„Sest nõnda ütleb Issand, taevaste Looja, tema, kes on Jumal, maa vormija ning valmistaja; tema, selle rajaja, ei ole loonud seda tühjaks, vaid on valmistanud selle, et seal elataks: Mina olen Issand ja kedagi teist ei ole” (Js 45:18).

Js 45:18 rõhutab Jumala kavatsust valmistada inimestele elamiseks koht; niisiis pole juhuslik, et Maa sobib eluks.

Mõtle ühele või teisele tunnusjoonele, mis teeb Maast inimelu jaoks sobiva paiga, vastupidiselt meie päikesesüsteemi teistele planeetidele. Esiteks on Maal külluslikult vett. Mõningaid tõendeid vee tegevusest Marsil on, kuid püsivaid veekogusid pole ei Marsil ega ühelgi teisel planeedil peale Maa. Veel üks ainult Maale iseloomulik joon on atmosfääri koostis; umbes 21 protsenti hapnikku ja 78 protsenti lämmastikku. Teiste planeetide atmosfääri moodustab valdavalt kas süsihappegaas või heelium, kuid ainult Maal on eluks kõlblik atmosfäär. Maa temperatuuriskaala on sobiv eluks maismaal, mitte ühelgi teisel meie päikesesüsteemi planeedil ei ole nii. Selle tingib mitme asjaolu kombinatsioon: sealhulgas meie kaugus päikesest, atmosfääri koostis, Maa mass ja selle pöörlemiskiirus, mis määrab päevade ja ööde pikkuse. Kõik nimetatud tunnusjooned ja veel paljud teised teevad Maast ainsa teadaoleva planeedi, mis sobib eluks.

Kuidas seostuvad järgmised salmid IMs I. peatükiga?

Js 44:24

Js 45:12

Jr 51:15, 16

Am 4:13

Jn 1:9

Sk 12:1

Mõtle läbi meie päritolu tähendus ja see, miks on nii tähtis, et saamisluгу oleks õige. Kuidas aitab loomisluгу meil aru saada, kes me oleme, miks siin oleme ja mida saame loota maailmalt, mis iseenesest üldse lootust ei paku?

Loe Ap 17:22-31. Millises olukorras see jutlus peeti? Mis oli esimene teema, millest Paulus õpetatud meestele pärast sissejuhatust rääkis? Salmid 24, 25. Mida ütleb Paulus Looja Jumala ja inimeste vaheliste suhete kohta? Salmid 26-28.

Kahtlemata kuulus kuulajaskonda kahe filosoofiderühma esindajaid: stoikusid ja epikuurlasi, nagu neid nimetati. Stoikud jaatasid looduse kavaliklust, epikuurlased eitasid seda. Kummalgi rühmal ei olnud teadmist õigest Jumalast, kuid nende väited kavandatuse kohta olid sarnased paljude väidetega, mille üle tänapäevalgi arutletakse.

Oluline on siinkohal, et Paulus pöördub oma tunnistuses nende paganlike mõtlejate ja vaimuinimeste poole otsese väitega selle kohta, et Issand on kõige olemasoleva ja kogu inimkonna Looja. Paulusel on nende inimestega vähe ühist; nii alustab ta just ühisest – tõsiasjast, et nad on olemas – ning sellele vastuvaidlematule tõsiasjale püüab ta oma arutluse üles ehitada. Seega näeme siin jälle, kui oluline teema on Pühakirjas loomine.

Vaata järgnevaid lõike: Mt 19:4-6; Mk 2:27; Lk 3:38; Jh 1:1-3; 2Kr 4:6; Hb 4:4; Jk 3:9; 2Pt 3:5; Jd 11, 14. Paeluv on see, et kõik need Uue Testamendi kirjutajad viitavad kas otseselt või kaudselt 1Ms loomisloole, lisa-des tõendeid selle kohta, kui üleüldiselt võtsid Piibli kirjutajad omaks meie päritolust kõneleva loomisloole 1Ms raamatus.

Loe Ilm 4:11 ja 10:5, 6. Mida ütlevad taevased olevused Jumala kui Looja kohta?

Loomine ei olnud juhuslik, vaid oli Jumala tahte avaldus. Teises tekstilõigis on selge vihje 2Ms 20:11-le. Veelkord, nagu ka Jh 1:1-3, näitab Johannes, et on loomislooga tuttav ja selles veendunud. Eks ole meist rumal tänapäeval teisiti toimida.

Edasiseks uurimiseks: Piibel on raamat Jumalast, Tema suhtlemisest meie, inimestega, ja meie maailmaga. Loomisnädala sündmused on ainulaadsed ja üleloomulikud. Need on teaduslike uuringute käeulatusest väljaspool vähemalt kahel põhjusel. Esiteks on tegemist millegi ainsa ja erakordsega. Ainsad on sündmused, mis ilmnevad ainult korra. Teadusel on selliste ainsustega raske tegelda, kuna need ei kordu ja neid ei saa erinevates oludes testida. Teiseks, loomissündmuste põhjus oli üleloomulik. Need sündmused ei tulnud esile sel teel nagu Jumal loodut alal hoiab, vaid olid erilised, Jumala otsesed tegevused. Teadus käsitleb ainult sekundaarseid põhjusi ega tunnusta – vähemalt praegune praktika näitab seda – ühtki selgitust, mis sõltub Jumala otsesest tegevusest. Kuna loomissündmused on ainulaadsed ja üleloomulikud, on need teaduse käeulatusest väljas.

Selle märkusega on tahetud tõstiasja, et see, mismoodi sina põlvnemist usud, mõjutab oluliselt kellegi teise vaadet inimolemusele ja enesemääratlusele. Meie päritolu mõistmine on nii tähtis, et Jumal on pannud selle Piiblis esimeseks õppeaineks ning Piibli sõnum toetub loomisloo ajaloolisusele. Väites, et saame maailma õiget ajalugu õppida tundma teaduse kaudu, tähendab öelda, et seda saab seletada, kaasamata vahetult Jumalat – ja see on viga, mis on juhtinud uute vigadeni.

„Inimesed võivad püüda looduslike põhjuste järgi seletada loomise seda tööd, mida Jumal pole kunagi avalikustanud. Inimlik teadus ei saa aga läbi uurida Taeva Jumala saladusi ega selgitada loomise tohutuid töid, mis on kõikvõimsa väe ime; nii nagu see [= inimlik teadus] ei saa nüüd näidata Jumala olemasolu algust.” – Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, 1. kd, lk 89.

Küsimused aruteluks:

1. Loomine on läbi kogu Piibli tähtsal kohal. Kas on mingit tõendit sellest, et Piibli kirjutajatel oli loomisest erinevaid arusaamu või et keegi neist kahtles loomisloo mingi osa tõe vastavuses? Milleks on see vastus oluline?
2. Mis põhjendusi võib sinu meelest keegi tuua selleks, et õigustada looduse plaanipärasuse mõttest loobumist?
3. Jeesus kinnitas Moosese autoriteeti (Lk 16:29-31), sealhulgas loomisloo oma (Mk 2:17, 18; Mt 19:4-6). Milline peaks olema meie suhtumine loomisloosse selle taustal ja Jeessuse näite põhjal?

Kuuteistaastase Anja süda tagus rinnas, kui tema ja ta isa astusid väikesesse kohvikusse Krasnojarski kesklinnas, Siberis. Kas ta suudab saada täiesti võõrastelt inimestelt loa, et nad annavad oma ettevõtte mõne teismelise käsutusse isegi ainult paariks tunniks?

Seiklus Jumala heaks oli alanud mitu kuud varem, kui Anja ja tema teismelised sõbrad olid käinud külas ühel naaberkogudusel Siberis. Sealsed teismelised olid edukalt arendanud kohviku-misjonit. Anja ja tema sõbrad unistasid pärast koju naasmist alustada sarnase ettevõtmisega oma kodulinnas.

Noored palvetasid ja pidasid plaani. Siis, kui nad oma plaanist koguduse teistele liikmetele rääkisid, püüdsid mõned neilt julgust võtta. „See on kallis,” ütles keegi. „Mitte keegi ei tule,” lisis teine. „Raiskate oma aega,” protesteeris kolmas. Kuid Anja isa, pastor, julgustas, et lasku noored Jumalal juhtida.

Anja ja tema isa astusid kohvikusse ning tervitasid omanikku. Nad istusid koos tühja laua taha. „Me oleme seitsmenda päeva adventistid,” alustas Anja. „Meie noortegrupp sooviks hea meelega kasutada teie kohvikut kord kuus pühapäeva hommikul, et korraldada umbes kolmekümnele noorele kristlikku programmi. Me suudame tasuda toidu eest, kuid me ei suuda maksta üüri.”

Anja ootas, mida kohvikupidaja vastab. „Pühapäeva hommikul ei lähe äri hästi,” ütles naine pakkumist kaaludes. „Jah, võite kohvikut kasutada kahe tunni jooksul. Pange lihtsalt asjad tagasi sinna, kust võtate, ja ärge märulit tehke.”

Anja naeratas. *Jumal on kindlasti meie ees käinud*, mõtles ta.

Anja ja tema sõbrad valmistasid kuulutused Apelsini Kohviku jaoks, viimistlesid oma programmi ja palvetasid hea osavõtu pärast. Uksed avanesid ning inimesi voolas sisse. Noored olid kavandanud 30 inimesega, aga tuli 55, sealhulgas 15 mitteadventisti.

Anja märkas, et ka kohviku ettekandjad ja teised kliendid kuulasid programmi. Ta taipas, et nende misjonipöld ulatus kaugemale neist, kelleni oli mõeldud jõuda. *Armastan väga Jumalat, kes annab meile rohkem, kui me palume!* mõtles ta.

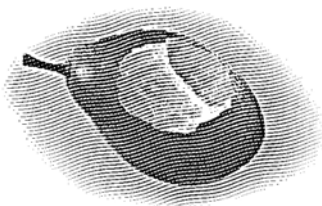
Noored kutsusid neid, kes Apelsini Kohvikusse tulid, osalema adventkoguduse noorteteenistustel, ja mõned tulid.

Praegu toetab kogudus kohviku-misjonit, kuigi seda viivad ikka läbi noored. „Tahame, et kaasinimesed saaksid teada, et kristlane olla on tore. Tahame anda neile võimaluse saada Jumala lasteks.”

Anja tsiteerib ühte oma lemmiksalmi Piiblist, kui ta võtab kokku oma filosoofia: „Ärgu keegi mõtelgu üleolevalt sinu noorusest, vaid saa usklikele eeskujuks kõnes, käitumises, armastuses, usus, puhtuses!” (1Tm 4:12). „See on meie eesmärk,” ütleb ta.

Sinu misjoniannetus aitab adventnoori kuulutada sõnumit Kristusest Krasnojarskis, Siberi südames asuvas linnas. Aitäh.

Loomine ja kõlbeline käitumine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 2:16, 17; 1Ms 1:26-28; Jk 3:9; Ap 17:26; Õp 14:31; Mt 5:44-48; Ilm 20:11-13.

Meespeetav tekst: „Ja Issand Jumal keelas inimest ja ütles: „Kõigist aia puudest sa võid küll süüa, aga hea ja kurja tundmise puust sa ei tohi süüa, sest päeval, mil sa sellest sööd, pead sa surma surema!”” (1Ms 2:16, 17).

Inimestele meeldib rääkida „inimõigustest”. Alates suurest vabaduste kirjast Magna Cartast (1215. aastal) kuni Prantsusmaa inimese ja kodaniku õiguste deklaratsioonini (1789. aastal) ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni erinevate deklaratsioonideni propageeritakse mõtet, et inimestel on teatud „võõrandamatud õigused”, mida mitte keegi ei saa neilt õigusega ära võtta. Need kuuluvad meile sellepärast, et oleme inimesed (nii on vähemasti teoorias).

Küsimus jääb: mis õigused need on? Kuidas me saame need ära määrata? Kas need õigused võivad muutuda ja kui nii, siis kuidas? Miks meil, inimestel, peaksid üldse olema sellised õigused?

Näiteks ei antud mõnes riigis naistele „õigust” hääletada kuni 20. sajandini (mõned riigid eiravad seda seniajani). Kuidas saab valitsus tagada inimestele midagi, mis on nende „võõrandamatu õigus”?

Ranked küsimused. Vastused neile on lahutamatu seotud küsimusega inimese päritolust. Sellest meie käesoleva nädala õppetükis räägitaksegi.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 2. veebruariks.

1Ms 2:7 kirjeldab, kuidas Jumal lõi Aadama individuaalselt, ning kujutab Aadamat aruka kõlbelise olevusena, mitte loomana. Selles salmis ei ole küll otse niimoodi kirjas, aga ette võib kujutada, kuidas Jumal annab oma kätega mullale kavandatud kuju ja suuruse. Võib mõelda, nagu ei laskuks universumi suur Ülemvalitseja nii madalale, et teha inimese valmistamiseks oma käed mustaks, kuid Piibel näitab meile Loojat isikuna, kes oli loomisega vahetult seotud. Pühakiri kõneleb mitmest juhtumist, mil Jumal meelsasti toimetab loodud materjali kallal. Näiteks toome 2M 32:15, 16; Lk 4:40 ja Jh 9:6. Tõsi, et aeg, mil Kristus võttis endale inimolemuse, sai lihaks ja luuks ning toimetab loodud maailmas päevast päeva paljus samamoodi nagu meie, kummutab arvamuse Jumalast, kes ei lasku nii madalale, et inimkonna pärast „oma käed mustaks teha”.

Loe 1Ms 2:16, 17. Millise korralduse andis Jumal Adamale? Millele see korraldus viitab?

Võime küsida, mis õigusega esitas Jumal Adamale ja Eevale reeglid? Võrdle seda olukorda lapse omaga perekonnas. Vanemad annavad lapsele kodu ja kõik eluks vajaliku. Nad armastavad last ja peavad parimal viisil silmas tema huve. Nende suurem kogemus ja tarkus hoiab lapsest eemale hulga häda juhul, kui laps nende juhtimist järgib. Mõned lapsed leiavad, et see on raske, kuid üleüldiselt on omaks võetud seisukoht, et niikaua, kui laps sõltub oma vajadustes vanematest, on ta kohustatud tunnustama vanemlike reegleid. Sarnane on lugu Jumalaga: kuna me sõltume oma elus ja vajadustes alati oma taevasest Isast, on meie jaoks alati otstarbekas võtta omaks Jumala juhendid. Kuna Ta on armastuse Jumal, võime olla kindlad, et Ta hoolitseb alati meie vajaduste eest, soovides meile parimat.

Loe Ps 95:6, 7 ja Ps 100. Kuidas väljendab laulja oma sõltumist Jumalast? Millised kohustused sõltumine sulle automaatselt peale paneb, eriti selles, mismoodi sa kaasinimesi kohtled?

Jumala näo järgi

Loe 1Ms 1:26-28. Millised omadused, mida ei antud loomadele, anti inimestele?

Mida see „Jumala näo järgi” tähendab? See küsimus on tekitanud palju arutelusid ja mitmesuguseid vastuväiteid. Loetud salmid annavad kätte mõned võtmed mõiste avamiseks. Esiteks märkad, et Jumala näo järgi loodud olemine osutab sellele, et me meenutame Jumalat teatud moel. Jumala näo järgi olemise tähtis osa on tõsiasi, et Jumal andis inimestele dominiiooni [ülemvalitsuse all oleva valitsemise] muu loodu üle. Kuna Jumal on Ülemvalitseja, siis jagas Ta inimesega oma suveräänsust, andes neile valitsuse kalade, lindude ja maismaa loomade üle.

Märkad ka, et Jumalal oli plaanis teha inimesed „meie” näo järgi – tähendab, see nägu sisaldab Jumala mitmuslikkust. Siis tegi Ta inimesed meheks ja naiseks. Jumala nägu paistab välja küll ka üksikisikust, kuid täielikult avaldub see suhetes. Nagu Jumal ise avaldub kolme Isiku seoses, nii väljendub Jumala nägu inimestes mehe ja naise vahelises seoses. Üks osa Jumala näo järgi olemisest on võime moodustada suhteid. Suhtega on seotud aga ka vastutus ja kohustus, mis eeldab kõlblust. Just siin antakse meile jõuliselt mõista, mismoodi on kõlblise käitumise aluspõhi loomisloos.

Loe 1Ms 9:6 ja Jk 3:9. Kuidas on arusaam sellest, et inimesed on loodud Jumala näo järgi, seotud kõlblise käitumisega?

Inimesed on tuhat aastat maadelnud moraaliküsimusega. Isegi enne seda, kui keegi taipab, milline moraal on õige, tekitab moraal mõiste tervikuna sügavat arutelu. Miks peaks inimestel, erinevalt mardikatest, karpudest ja isegi šimpansidest, olema südametunnistus, mis teeb vahet hea ja halva vahel? Kuidas saavad olevused, kes on enamjaolt tehtud kõlblusevälisest materias (kvarkidest, bosonitest, elektronidest ja nii edasi), olla teadlikud kõlblusest? Vastuse võib leida Piibli esimestelt lehekülgedelt, mis annavad teada, et inimesed on kõlblised olevused, loodud „Jumala näo järgi”.

1Ms 2:23 antakse Aadamale ülesanne panna oma naisele nimi ja ta paneb sellele nimeks *Havah*. See sõna on heebrea keeles seotud tegusõnaga *hayah*, mis tähendab „elama” (juudid kasutavad vahel suguluses olevat väljendit *lehayin*, „elule!”). Eeva kohta kasutatud heebrea sõna *Havah* võib tõlkida ka „eluandja”. Eeva nimi edastab tõsiasi, et tema on kõikide inimeste esivanem. Väga otseses mõttes oleme me kõik üks perekond.

Loe Ap 17:26. Kuidas seostab Paulus kogu inimkonna omavahelise vendluse loomisega? Võrdle Mt 23:9.

Oleme seotud sellega, et me kõik pärineme ühest naisest, Eevast, ja ühest mehest, Aadamast. Ja Jumal on meie kõikide Isa. See tõsiasi on inimese võrdõiguslikkuse alus. Mõttele, kui erinevad oleksid inimestevahelised suhted juhul, kui kõik inimesed võtaksid selle tähtsa tõe omaks. Kui oleks kunagi vaja tõendada, kui sügavale oleme langenud ja kui hullult on patt meid laastanud, siis piisaks kurvast tõsiasiast, et inimesed kohtlevad üksteist sageli halvemini kui mõni inimene kohtleb loomi.

Loe Öp 14:31 ja 22:2. Kuidas aitavad need salmid meil mõista seost kõlbluse ja selle fakti vahel, et Jumal on meid loonud?

Paljud tegurid – poliitilised, riiklikud, rahvuslikud ja muidugi majanduslikud – on jaganud inimsoo gruppidesse. Majanduslik faktor on väidetavalt üks tagajärjekaim (ehkki mitte sel määral nagu Karl Marx ette kujutas: kogu maailma proletaarlased pole ikkagi ühinenud); seevastu on nad üksteisega sõdinud oma rahvusluse põhjal. Tänapäev – nii nagu alati – suhtuvad vaene ja rikas teineteisesse sageli eelarvamuse ja halvakspeetusega. Väga sageli on sellised tunded viinud vägivalllani, lausa sõjani. Vaesuse põhjused ja lahenduse puudumine teeb meid jätkuvalt nõutuks (vaata Mt 26:11), kuid Jumala Sõnast on selge üks: olgu inimene vaene või rikas, kõik me oleme väärikad oma päritolu tõttu.

Aastaid tagasi, pärast seda, kui darwinism sai moekaks, õigustasid mõned inimesed vaeste ekspluateerimist rikaste poolt „sotsiaalse darwinismiga”; tegemist on ideega, et kuna looduses võidutseb tugevam ja surub alla nõrga, siis miks ei peaks sama põhimõtte kehtima majanduses. Kuidas on selle näol tegemist järjekordse näitega tõsiasiast, kui oluline on õigesti mõista meie saamislugu, selleks et saada aru kõlblusest?

Jumal lõi meid oma näo järgi, mis muuhulgas tähendab, et Tema kavatsuste kohaselt peame Talle iseloomult sarnanema. Tähendab, meil tuleb olla Tema moodi nii palju, kui inimlikkus võimaldab (märkad, olla *nagu* Jumal ei ole sama, mis ihaldada *olla* Jumal – väga oluline erinevus). Selleks, et saaksime olla nagu Jumal Tema iseloomu peegeldamise mõttes, peame õigesti mõistma, milline see iseloom on.

Loe Mt 5:44-48. Mida räägivad need salmid nii Jumala iseloomu kohta kui ka selle kohta, kuidas peaksime peegeldama Tema iseloomu oma elus?

Loe Lk 10:29-37. Veelkord, mida räägib see Jumala iseloomust ja sellest, kuidas see peaks peegelduma inimkonnas? Vaata ka Fl 2:1-8.

Jeesuse räägitud loos on tegemist üksteisega vastasseisus olevast kahest erinevast inimgrupist pärit mehega. Jeesus aga näitas, et nad olid liigimesed. Kumbki kuulus teise vastutusalasse ja Jumalal oli hea meel siis, kui erinevused kõrvale jäeti ning üksteist lahkuse ja kaastundega koheldi.

Kui terav vahe on Jumala riigi põhimõtete ja Saatana valitsuse põhimõtete vahel. Jumal kutsub tugevat hoolt kandma nõrga eest; Saatana põhimõtted aga kutsuvad tugevat üles nõrka kõrvaldama. Jumal lõi rahu-meelsete suhete maailma, kuid Saatan on seda niivõrd põhjalikult moonutanud, et paljude meelest on sobivama ellujäämine käitumise tavanorm. Juhul kui loodusliku valiku õel protsess (mille puhul tugev surub alla nõrga) olnuks vahend meie eksisteerimise hakkamiseks, miks peaksime siis tegema teisiti? Kui me võtame selle vaate omaks, ei arvesta me ju Jumala ja Temast seatud loodusseadustega siis, kui ajame taga oma huve vähema „loodusliku valiku” kulul?

Millisel muul moel võid veel näha, kuidas arusaamine meie päritolust võib mõjutada meie kõlbelist käitumist?

Ühes varasemas õppetükis vaatlesime Pauluse jutlust Ateena meestele (Ap 17:16-31). Liigu edasi arutluskäiku pidi, mida ta kasutas: selle juurest, kust ta alustas, selleni, kus ta lõpetas. Mis on väga tähtis järeluses, milleni ta jõudis, eriti päritolu ja kõlbelisusega seotud probleemistikus?

Pauluse jutlus ateenlastele algas loomisega ja lõppes kohtuga. Pauluse sõnade kohaselt on Jumal, kes tegi maailma ja kõik, mis siin sees, „seadnud ühe päeva, mil Ta mõistab õiglast kohut kogu ilmamaa üle”. Olla varustatud kõlbelisusega tähendab olla vastutav oma tegude ja sõnade eest (vaata Kg 12:14 ja Mt 12:36, 37).

Loe Ilm 20:11-13 ja Mt 25:31-40. Mida õpetatakse neis salmides selgelt sellist, mis on otseselt seotud kõlbelise käitumisega?

Igaüks, kes on kunagi elanud, kohtub kaasinimesega Jumala kohtu ees. Jeesuse tähendamissõnas on kahe grupi vaheline erinevus selles, kuidas üks või teine inimene abivajajat kohtles. Looja on huvitatud sellest, kuidas Tema loodud olevused kohtlevad üksteist, eriti neid, kes vajavad abi. Tavas pole kohta loodusliku valiku põhimõttele; see põhimõte ei vasta rahu Jumala iseloomule.

Juhul kui Piibel ka muud ei õpetaks, räägib see ometi, et Jumal kehtestab ühel päeval õigluse, millest on selles maailmas nii väga puudu. Lisaks, kohtu mõiste kui selline osutab kõlbelisele korrale: miks pidanuks Jumal kohut mõistma ja, veel enam, karistama, juhul kui poleks olnud kõlblusnorme, millest inimestel juhinduda tuli?

Mõtiskle kohtu tegelikkuse ja kaheldamatuks tõsiasjaks olemise üle. Miks on evangeelium ja töötus päästest Kristuses ülioluline selleks, et meil oleks kohtus kindlustunne?

Edasiseks uurimiseks: Piibli kohaselt oli esimene inimene Aadam ainulaadselt loodud; Jumal lõi ta mullast. Meie arusaamise aluseks sellest, kust on tulnud kõlbeline käitumine, on Aadama saamislugu. Piibli arusaam kõlblusest on lahutamatult seotud Piibli arusaamaga elu algusest. Tõdemus, et Aadam oli esimene inimene, kummutab võimaluse, et mingi fossiil eelnes Aadamale või teistele inimestele. Kust need kivistised siis tulid?

On mitmesuguseid võimalusi.

Esimene võimalus: inimesesarnane fossiil võis saada mõnest normaalse aruga inimesest, kelle kasvunäitajad olid aga erinevad tänapäeva inimese omast. Teine võimalus on, et fossiilina võib olla säilinud oma elulaadi või keskkonna surve või muude tegurite tõttu degenerereerunud [väärastunud] isik. Kolmas võimalus on, et tegu on Saatana otsese rünnaku tulemusega moonutada loomist meile mõistetamatul moel. Veel üks võimalus on, et tegemist polegi inimestega, vaid morfoloogia poolest sarnaste olevustega. Erinevad inimesed võivad eelistada erinevaid seletusi, kuid kuna meil pole asja otsustamiseks otseseid tõendeid, on parim vältida oma mõttemõlgutuse pealejätmist. Fossiilid ei kannu silti „Valmistatud Hiinas miljon aastat tagasi” või midagi taolist. Meie arusaam Maa ajaloost, mis on võtnud teadlaste hulgas väga erinevaid kujusid, raamistab piirid, milles fossiile tõlgendame. Kuid me ei saa oma tõlgendusi tõestada. Lõpuks on need ainult tõlgendused, ei enam.

Küsimused aruteluks:

1. Mõttele läbi, mida tähendaks see, kui ei oleks olnud Loojat, kes kehtestas inimkonna jaoks kõlbelise käitumise korra. Kust mujalt oleks moraalsus tulnud? Paljud inimesed, kes ei usu Jumalat, hoiavad ikkagi alal küllalt sirgjoonelisi moraalinorme. Mille muu põhjal peale Jumala suudaks inimene arendada välja moraalireeglid? Millised on mõned võimalikud stsenaariumid, kuidas need võinuks esile tulla? Mis on siiski kõigi nende põhiline nõrkus?
2. Kuidas mõjutab see, mida loomise kohta usume, meie seisukohti selliste tänapäeva teemade suhtes nagu eutanaasia, kloonimine, abort jne?
3. Üks kohalik elanik, kes tegutses vabatahtlikuna giidina natsi koondu-laagris Dachaus, alustas ringkäiku sellega, et rääkis Charles Darwini evolutsiooniteooriast, osutamaks, et Darwini teooria viis Dachau ja muu sarnaseni. Milline on sellise mõttearenduse ilmne loogika? Mil moel see mureneb?

Kaks jalgrada

Pealik Asang nuttis ja mitte keegi ei suutnud teda lohutada. Ma ei teadnud, miks ta häiritud oli, aga ma palusin Jumalat, et Ta aitaks mul teda lohutada. Olen õpilas-misjonär ning õpetan pealiku rahva lapsi.

Kui ma pealiku juurde astusin, sirutas ta käed välja ja kallistas mind. „Täna, et tulid,“ ütles ta mind nähes. „Midagi teeb mulle muret ja ma tean, et sina saad aidata.“ Tema tervitusest hämmeldununa pidasin endamisi aru, mida ma tema aitamiseks teha saan.

„Ma nägin und ja unes nägin kahte teerada,“ ütles ta. „Üks rada oli lai ja heledalt valgustatud. Teine oli kitsas jalgrada, konarlik ja valgustamata. Minu rahvas läks mööda laia teerada, jõi ja naeris rännakul. Kitsal jalgrajal nägin sind ja mõnda meie küla last, nende hulgas minu oma lapselapsi. Kitsal jalgrajal kriipisid sinu nahka okkad, aga näis, et sa ei pööranud sellele tähelepanu. Sa laulsid üht ja teist laulukest, mida sina ja lapsed hommikuti jumalateenistusel laulate.“

Siis muutus järsku kõik! Lai rada oli järsakuline ja pime, kitsas tee aga heledalt valgustatud. Äkki lai teerada lõppes ja minu rahvas kukkus õudusest kisendades kuristikku.

Vaatasin kitsa jalgraja poole ning nägin sind ja lapsi pärlivärvatest sisse astumas. Siis nägin ma Jeesuse nagu, nagu sa meile pildirullilt näitasid. Tema tervitas sind ja minu lapsi linnas, mida te nimetate taevaks. Suurem osa minu rahvast hukkus,“ halas pealik. „Ja mina olin nende hulgas! Palun räägi mulle, mida see unenägu tähendab!“

Palvetasin Jumala poole, et Tema aitaks mul vastata pealiku pisararohkele anumisele. Siis ütlesin: „Sinu unenägu kahest teerajast pandi Jumala Sõnasse kirja kaua aega tagasi.“ Avasin oma Piibli ja näitasin talle Matteuse 7:13 ja 14.

„Kuidas minu rahvas ja mina saame sellele kitsale rajale?“ küsis pealik anuva häälega.

„Te peate otsustama järgida Jeesust nüüd, kui selleks on veel aeg, pealik,“ õhutasin ma.

„Palun räägi meile, mida me peame tegema. Ma käsin oma rahval sind kuulata,“ kostis ta lootusrikka häälega.

Ma selgitasin pealikule Jumala päästeplaani. Ma rääkisin talle, et tema rahvas on Jumala lapsed ning Tema tahab neid kõiki tervitada oma kuningriigis.

Sinu misjoniannetus aitab toetada adventistide koole, kust saadetakse minusuguseid misjonäre inimeste juurde, kes elavad ikka veel pimeduses. Täna sind, et aitad Jumala lastel jõuda Tema armastusega kõikjale.

Reneboy Autentico on Filipiinidel asuva Mountain View Kolledži õpilas-misjonär. Pealik Asang uurib Piiblit ja kavatseb peagi ristitud saada.

Loomine ja pattulangemine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 3:1-15; Mt 4:3-10; Kl 2:20-23; Jh 3:17; Ilm 14:6, 7.

Meelespeetav tekst: „Ja ma tõstan vihavaenu sinu ja naise vahele, sinu seemne ja tema seemne vahele, kes purustab su pea, aga kelle kanda sa salvad” (1Ms 3:15).

Üks koomik tavatses mängida Geraldine'i nimelist naistegelast. Ühes monoloogis oli ta ministri naine, kes oli tulnud koju väga kalli uue kleidiga. Tema abikaasa (keda kehastas sama komöödianäitleja) vihastus. Geraldine kriiskas siis vastuseks: „Kurat pani mind seda kleiti ostma! Mina ei tahtnud seda kleiti osta. Kurat vaevas mind.”

Arvati, et see on naljakas. Kuid meie maailm ja kurjus selles näitab, et Saatan ei ole naeruasi.

Mõne inimese jaoks on kurat muistne ebausk, mida ei saa võtta tõsiselt. Pühakiri on aga ühemõtteline: kuigi Saatan on võidetud vaenlane (Ilm 12:12; 1Jh 3:8), on ta siin Maal olemas ning ta on otsustanud Jumala loomingu rüüstata ja hävitada nii palju kui võimalik. Käesoleval nädalal jälgime Saatana algset rünnakut ja seda, mida saame sellest õppida, nii et võiksime tema kallaletungi korral toetuda võidule Kristuses.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 9. veebruariks.

Madu oli palju kavalam

Loe IMs 3:1. Kuidas on mao nahas olevat Saatanat kirjeldatud? Kuidas avaldub kirjelduse tõepära isegi selles ühes salmis?

Mao kavalust on näha selles, kuidas ta oma kiusatust tutvustab. Ta ei ründa otseselt, vaid püüab naist vestlusse tõmmata. Pööra tähelepanu sellele, et mao sõnades on vähemalt kaks vaieldavat väidet. Esmalt küsib ta, kas Jumal tõesti midagi sellist ütles. Samas sõnastab ta oma küsimuse nii, et see äratav kahtlust Jumala suuremeelsuse suhtes. Tegelikult küsib ta: „Kas Jumal tõesti keeldub teile midagi andmast? Eks Ta andnud teile ju loa süüa igast aias olevast puust?” Meelega Jumala juhiseid valesti tsiteerides ahvatleb madu naist oma ütlust parandama ja tõmbab ta libedalt vestluse. Mao strateegia on selge „kavalus”.

Mõistagi ei peaks siin miski üllatama. Jeesus nimetas kuradit valetajaks ja valede isaks (Jh 8:44). Ilm 12:9 öeldakse, et kurat eksitab kogu ilmamaad, mis tähendab, et mitte keegi meist, seitsmenda päeva adventistidest kristlasedki, pole kaitstud. Saatan pole ilmselgelt kaotanud midagi oma kavalusest ega petturlikkusest. Ta kasutab endiselt strateegiat, mis oli edukas Eeva juures. Ta tõstatab küsimusi Jumala Sõna ja Jumala kavatsuste suhtes, lootes äratada kahtlusi ja tõmmata meid „vestlusse”. Meil tuleb olla valvas (1Pt 5:8), selleks et tema pettustest hoiduda.

Võrdle Mt 4:3-10 IMs 3:1 ga. Millist sarnast võtet üritas Saatan kasutada Jeesuse puhul ja miks see läbi kukkus? Millise õppetunni võime saada sellest, kuidas Jeesus kuradile, kes Teda kõrbes ründas, vastas? Mil moel üritab Saatan meie juures kasutada sama võtet?

Naine ja madu

Loe 1Ms 3:2, 3. Kuidas naine maale vastas? Millise vea ta tegi?

Kuigi Eeva teadis selgelt Jumala korraldust (mida näitab tema karistatavus), väidab ta midagi sellist, mis ületab Jumala öeldu, vähemasti selles, mis on Piiblis kirja pandud. Jumal oli andnud Aadamale ja Eevale selge juhise mitte süüa sellest puust; puutumisest polnud juttu. Kuna me ei tea, mis ajendas naist puutumisest rääkima, on parem mitte arutleda, kust see tuli. Kahtlemata, kui ta mõtles, et ei tohi vilja isegi mitte puutuda, kaldus ta seda veel vähem sööma, sest kuidas saab süüa, kui ei puutu.

Kui sageli seisame sama asjaga silmitsi tänapäeval: keegi tuleb õpetusega, mis on enamjaolt Piibliga kooskõlas, kuid mitte kõiges? Just see vähene, mis pole kooskõlas, võib laostada kõik muu. Eksitus, olgu või tõega segatud, on ikka eksitus.

Loe Mt 15:7-9. Millise noomituse esitas Jeesus kirjatundjatele ja varise-ridele seoses inimliku arvamise lisamisega Jumala Sõnale? Võrdle seda Ilm 22:18ga ja Kl 2:20-23ga. Millised ohud tekivad siis, kui mõtleme välja reegleid, mis meie arvates kaitsevad meid patu eest? Salm 23.

Patuprobleem on hukkaläinud südames, mitte reeglite puudumises. Ilmalikustunud ühiskonnaski kuuleme sageli üleskutseid luua rohkem seadusi, mis kuritegevust tõkestaksid, kuigi on juba küllalt seadusi. Me vajame uut südant, mitte niivõrd uusi seadusi.

Mil moel võib meid tabada oht, et teeme sama, mille eest meid siin hoitakse? Olulised on Piibli põhimõtetele tuginevad piire ja nõudeid kehtestavad eeskirjad. Küsimus on: kuidas saame olla kindlad, et need eeskirjad ja reeglid, mida tarvitame, ei juhi meid eksiteele? Arutlege vastuste üle klassis.

Petetud silmaga nähtava poolt

Loe 1Ms 3:4-6. Millised on põhimõtted, mis viisid Aadama ja Eeva alla-mäge? Mida saame õppida nende kogemusest sellist, mis aitab meil hakkama saada enda ees oleva kiusatusega, olgu see siis ükskõik, missugune?

Saatanal õnnestus Eeva vestlusse tõmmata ning äratada kahtlusi selle suhtes, mida Jumal oli öelnud ja miks. Nüüd ütleb ta Eevale, et Jumal ei räägi õigust, ning pakub selgituse Jumala keelu taga oleva motiivi kohta (keeld oli: vilja mitte süüa). Saatana sõnade kohaselt väldib Jumal and-mast midagi head selleks, et hoida Adam ja Eeva nende täisvõimsusest madalamal. Selgituses lähtub Saatana eelnevast küsimusest, kas Jumal on keelanud neile mõnda puud.

Eevat veenavad kolm tõendit, mis panevad ta järeldama, et vilja söömine tuleks talle kasuks. Esiteks, ta näeb, et puu on hea viljaga. Ehk on ta jälginud madu vilja söömas. Ehk on madu poetanud sõnakese sellest, kui hästi see maitses. Huvitav on, et kuigi Aadamat ja Eevat oli kästnud sellest puust mitte süüa, märkab naine, et „sellest oli hea süüa”. Jutt käib vastu-olust meelte ja selge „nii ütleb Issand” vahel.

Teine tõend, mis Eevat vilja sööma veenab, on see, et vili on meeldiv sil-male vaadata. Kahtlemata on kõik puuviljad aias ilusad, kuid mingil põhju-sel püüab Eeva pilku eriti vili, mida Saatana talle pakub.

Vilja eeldatav vägi teha kedagi targaks on kolmas põhjus, miks Eeva seda süüa tahab. Madu on talle kinnitanud, et selle vilja söömine avardab tema taju ja teeb ta Jumala sarnaseks. Nukker iroonia siin on muidugi sel-les, et – Piibli kohaselt – on naine juba Jumala sarnane (1Ms 1:27).

Meile öeldakse, et Eevat peteti, aga Aadamat mitte (1Tm 2:14). Kui Aada-mat ei petetud, siis miks ta sõi? Adam oli teadlikult sõnakuulmatu Jumalale, valides pigem Eeva tee kui Jumala oma. Kui sageli näeme täna samasugust käitumist? Kui kergelt võib kiusata meid see, mida teised ütlevad või teevad, hoolimata sellest, kui vastukäivad on nende sõnad ja teod Jumala Sõnale. Adam kuulas Jumala asemel Eevat ja edasine on luupainaja, mida tuntakse inimajaloo nime all (vaata Rm 5:12-21).

1Ms 3. peatükis, pärast pattulangemist, on Issanda esimesed sõnad küsimused: „Kus sa oled?... Kes on sulle teada andnud, et sa alasti oled? Või oled sa söönud puust, millest ma sind keelasin söömast?... Miks sa seda tegid?” (1Ms 3:9, 11, 13).

Jumala esimene teadaanne 3. peatükis – esimene tõsiasja nentimine – järgneb nendele küsimustele. Mida ütleb Jumal maost rääkides ja mida Tema sõnad tähendavad? Vaata 1Ms 3:14, 15.

Mõtle läbi siin toimuva tähendus. Jumala esimene otsustav avaldus langenud maailmale on tegelikult Saatana – mitte inimsoo – hukkamõistmine. Tõepoolest, isegi Saatana hukkamõistmises annab Jumal inimsoole evangeeliumi lootuse ja töötuse (15. s). Kuulutades Saatanale hukkamõisttu, annab Ta inimsoole teada lootuse. Nende patust hoolimata avaldab Issand Aadamale ja Eevale kohe töötuse lunastamisest.

Märkad ka, et alles pärast seda töötust, alles pärast armu- ja päästesaamise töötust, mis on kirjas 15. salmis (seda tuntakse ka „esimese evangeelse töötusena”), lausub Issand kohtuotsuse Aadamale ja Eevale. „Naisele ta ütles: „Sinule ma saadan väga palju valu, kui sa lapseootel oled: sa pead valuga lapsi ilma tooma!... Aga Aadamale ta ütles: „Et sa kuulasid oma naise sõna...”

Ära jäta tähelepanuta üht: päästetöötus tuleb esimesena, eelneb kohtuotsusele. Seega astub kohtuotsus esile alles evangeeliumi taustal. Vastasel juhul oleks kohtumõistmine ainult hukkamõist, kuid Pühakiri ütleb selgelt: „Jumal ei ole ju läkitanud oma Poega maailma, et ta kohut mõistaks maailma üle, vaid et maailm tema läbi päästetaks” (Jh 3:17).

Miks on väga tähtis jääda alati tõsiasja juurde, et Jumala plaan on meid päästa, mitte hukka mõista? Kuidas paneb meie elus olev patt kaotama meid silmist seda üliolulist tõde? See tähendab, kuidas paneb patt meid Jumalale selga pöörama?

1Ms 1. ja 2. peatükis ütleb Jumal välja otsustused (ehk imperatiivid) nagu: „Saagu valgused taevaletusse... Maa toogu esile elavad olendid... Inimesel ei ole hea üksi olla.” Kõik need otsustused puudutavad loomist ning selle loomisega inimsoole aluse panemist. Nagu me eile nägime, esineb Piiblis järgmine selline otsustav avaldus 1Ms 3:14, 15, millega Issand teeb inimsoole teatavaks evangeeliumi.

Niisiis, Pühakirja alguses olevad otsustavad avaldused puudutavad loomist ja lunastust – ning see lunastus avaldub just kohtuotsuse kontekstis. Peabki avalduma. Lõpuks, mis oleks evangeeliumi otstarve, „head sõnumid”, siis kui ei ole kohut ega hukkamõistmist, mille eest säästetud saada? „Evangeeliumi” mõiste sisaldab juba ise hukkamõistu mõistet, hukkamõistu, millega me ei pea silmitsi seisma. Need on „head sõnumid”!

Kuigi me oleme Jumala seadustele vastu hakanud ja Jumal mõistab need vastuhakkamised hukka, säästetakse Jeesuses Kristuses meid hukkamõistust, mida kohus paratamatult kaasa toob.

Loomine, evangeelium ja kohus ilmnevad Piibli esimestel lehekülgedel, kuid mitte ainult – ka viimastel. Loe Ilm 14:6, 7. Mismoodi on need salmid seotud 1Ms kolme esimese peatükiga? Milliseid paralleelseid mõtteid leidub kõigis neis salmides?

Ilm 14:6, 7 näeme Jumala avaldust Loojana, mis on 1Ms avalehekülgedele võtmeteema. Ilm 14. peatükis nimetatakse esmalt „igavest evangeeliumi” ja sellele järgneb teadaanne kohtust, millest räägib ka 1Ms 3. peatükk. Kohus on siin olemas, aga mitte enne evangeeliumi. Niisiis peab meie käesoleva töö sõnumi alus olema arm, head sõnumid sellest, et ehkki me väärime hukkamõistu, võime jääda Jeesuse kaudu püsima andekssaanuina, puhastatuina ja õigeksmõistetuna. Ilma evangeeliumita oleks meie saatust samasugine nagu maol ja tema seemnel; mitte nagu naisel ja tema seemnel. Paeluvaim on, et need võimsad sõnumid avalduvad juba Eedenis Jumala esimeses otsustavas teates langenud maailmale.

Edasiseks uurimiseks: „Jumal andis meie esivanematele toidu, mida inimkond Tema plaanide kohaselt süüa pidanuks. Tema plaanile vastu käiv oli mõte, et ainsaltki loodult tuleks võtta elu. Eedenis ei pidanud surma olema...” – Ellen G. White, *Counsels for the Church*, lk 228.

„Saatan kujutab Jumala armastuse seadust isekuse seadusena. Ta väidab, et meil on võimatu täita käsunõudeid. Ta süüdistab Jumalat meie esivanemate langemises ja kogu sellega kaasnevas õnnetuses, ning püüab nii sundida inimesi uskuma, et Jumal on patu, kannatuste ja surma põhjustaja. Jeesus pidi selle pettuse paljastama.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 24.

„Kuid inimest ei jäetud kurjades tagajärgedes, mida ta valinud oli, maha. Saatanale väljaõeldud kohtuotsuses tehti teatavaks lunastamine. See kohtuotsus lausuti meie esimeste esivanemate kuuldes ning oli nende töötuseks. Enne, kui nad kuulsid kibuvitstest ja ohakatest, rängast tööst ja vaevast, mis pidi neile osaks saama või mullast, milleks nad pidid jälle saama, kuulsid nad sõnu, mis andsid neile vankumatu lootuse. Kõik, mida Saatanale allaandmisega kaotati, saadakse tagasi Kristuse kaudu.” – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 27.

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake klassis läbi vastused esmaspäevase osa viimasele küsimusele. Missugused reeglid, mida me teeme, võivad muutuda sellisteks nagu inimeste omad, keda Jeesus noomis? Kuidas saame samas ennast siduda sellega, mis aitab meil paremini järgida Piiblis avalduvaid põhimõtteid?

2. Eeva usaldas oma meeli Jumala selge korralduse asemel. Miks leiame, et meilgi on sama asja väga kerge teha?

3. Peatu loomisloo ja erinevate evolutsiooniteooria variantide vahelisel vastuolul; arenemisõpetused kujutavad looduses valitsevat kurjust osana Jumala algsest loomisprotsessist. Miks on võimatu selliseid vastuolulisi vaateid meie päritolu kohta kokku sobitada ilma, et lõpuks häviks Piibli lihtne mõte? Miks on oluline saada õigesti aru loomisest, selleks et mõista pattulangemist?

4. Mõne kultuuri meelest on idee sõna otseses mõttes olemas olevast kuradist lihtsalt rumalus; teisi seevastu võivad vaevata kurjuse jõud ja kurjad vaimud. Kuidas on lugu sinu kultuuris? Milline on suundumus ja kuidas saad õppida leidma õiget tasakaalu, kui käsitleme selle üleloomuliku võitluse reaalsust, millest end leiame?

Kajakid misjonitöös

Nüüd läheb lahti! Kolmkümmend üks päästevestide, mütside ja eevil naeratusega kajakisõitjat [kajak on eskimo süst] alustasid viiepäevast misjoniretke Poolas Rospuda jõge pidi allavoolu.

Nende värvikirevatesse süstadesse olid tuubitud magamiskotid, telgid, riided ja toit ning nende tähtsaim last: ajakirjad ja raamatud, mida jagada teekonnal kohatud inimestele. Nende eesmärk oli tuua inimesteni lootust, mida leiab ainult Jeesuses.

Siis, kui süstasõitjad mingi külani jõudsid, tõmbasid nad süstad kaldale ning suundusid külastama iga kodu, et palvetada koos inimestega ja pakuda neile Jeesusest rääkivat kirjandust. Oma teekonna jooksul jagasid nad ära 3500 eksemplari ajakirja *Ajamärgid* ning müüsid sadu raamatuid, sealhulgas CDl olevad *Messias* [=Ajastute igatsus] ja *Suur võitlus*. Nad kohtasid ka inimesi, kes mäletasid, et olid ostnud eelmise jõge pidi tehtud retke käigus raamatuid. „Suurepärase oli kuulda, kui inimesed rääkisid, et nad on neid raamatuid lugenud ja õnnistatud saanud,” ütleb pastor ja süstasõitja Pjotr Statsurski.

Tegemist oli neljanda süstaretkega, mida Varssavi lähedase adventkoguduse liikmed ja mõned nende sõbrad tegid. Sel korral olid umbes pooled grupiliikmed noored – vanuses 7 – 15. „Tore on näha meie noori innukalt misjonitööd tegemas,” ütleb pastor Statsurski. „Nad õpivad täiskasvanutelt, kuidas Jeesuse armastust edastada ning nende entusiasm sütitab meid teisi.”

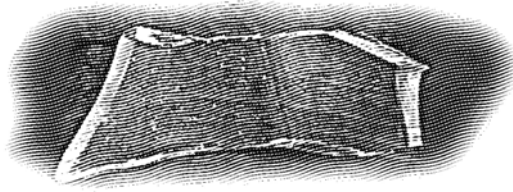
41-miiline (60-kilomeetrine) süstamatk viis sõitjad läbi põlismetsade ja lodude. Nad sõudsid umbes 11 miili päevas, nii jäi ohtralt aega misjonitööks ja kristlikuks osaduseks. Öhtuti kogunesid nad laagrilõkke ümber, et tänada Jumalat ja palvetada inimeste pärast, keda nad päeva jooksul olid kohanud.

Adventkogodus Poolas on väike, umbes 5700-liikmeline. See on üks adventist iga 6600 inimese kohta. „Poolas on keeruline tegutseda,” ütleb pastor Roszkowski, Poola Uniooni globaalmissjoni juht. „Poola tahab sabast kinni saada Lääne-Euroopal, sageli töötatakse kahel töökohal. Inimestel jääb vähe aega Piibli lugemiseks.”

Paljude külaelanike jaoks olid misjonimeeskonna liikmed esimesed adventistid, keda nad elus kohtasid. Matkakulu kaeti osaliselt misjoniannetustest, mida sa iga nädal hingamispäevakoolis annad.

„Meie kogodus on väga tänulik võimaluse eest jagada lootust, mis meil Jeesuses on,” ütleb pastor Statsurski. „Teame, et inimesed loevad neid materjale, mida neile andsime, ning mõned on palunud piibliuurimisi. Loodan, et meie kajakimissjoni lugu annab sulle teada, et sinu misjoniannetused mõjutavad väga erinevate inimeste elu.”

Läbi klaasi, häguselt

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ib 12:10; 1Kr 6:19, 20; 1Ms 3:17; Jh 12:31; 1Kr 1:18-21.

Meelespeetav tekst: „Jumala juures on ju praeguse maailma tarkus narrus, sest on kirjutatud: „Tema tabab targad nende riugastelt”” (1Kr 3:19).

Teoloog William Paley kirjutas 1802. aastal raamatu pealkirjaga „Looduslik teoloogia”, milles ta väitis, et loodusevaatlust võib kasutada selleks, et areneda Jumala iseloomust arusaamises. Ta kirjutas ulatuslikult moodustest, kuidas loomadele iseloomulik tõi esile Looja hoole ja oskuse. Paley toetus siiski liiga palju mõnele karakteristikule, sest ta ei suutnud ära tunda mõjutusi, mida nii patt kui ka pattulangemine on loodusega teinud, kuid tema üldväidet pole, hoolimata arvukatest ja valjudest vastupidi väitmistest, ikkagi ümber lükatud.

Vastandina sellele väitis Charles Darwin, et Jumal, kes kavandas looduse iga üksikasja, ei saa olla hea. Õeldu tõendamiseks osutas ta parasiitidele, kes elunevad elusorganismi veresoontes, ning sellele, kui õelalt kass hiirega mängib. Tema meelest tunnistasid need näited armastava Looja Jumala vastu.

Kuigi Paley oli ilmselt tõele lähemal kui Darwin, uurib käesoleva nädala õppetükk, mida on Piiblil õelda probleemi kohta: mida saab loodusest Jumala kohta näha ja mida mitte?

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 16. veebruariks.

Üks teadlane vaidlustas vajaduse Jumala järele; ta väitis, et tema saaks inimkonda luua samahästi nagu mingi Jumal. Jumal ütles: „Hästi, asu asja kallale.” Teadlane hakkas kokku kuhjama mulda, kuid Jumal ütles: „Üks hetk. Tee oma muld ise!”

See lugu on küll ainult väljamõeldis, aga mõte on selge: Jumal on ainus, kes suudab luua mitte millestki. Jumal tegi kogu materia universumis, sealhulgas meie maailma, meie omanduse, meie keha. Tema on kõige seaduslik omanik.

Milline on nende salvide põhisõnum meie jaoks? Veel tähtsam, mida räägib see sõnum meile sellest, kuidas peaksime suhtuma maailma, üksteisesse ja Jumalasse? Ps 24:1,2; Jb 41:3; Ps 50:10; Js 43:1, 2; 1Kr 6:19, 20.

Üks tuntud kristlik kirikulaul algab sõnadega: „See on mu Isa maailm.” Tõepoolest on see maailm meie Isa oma, kuna Ta lõi selle. Loojaks olemine annab seadusliku aluse omanikuõigusele ja mingit muud alust ei ole. Jumal lõi kogu universumi, taevad ja maa ning kõik, mis neis on, seega on need tema omad.

Maailm kuulub Jumalale, kuid, veel enam, Temal on omanikuõigus ka iga olevuse üle maa peal. Mitte ühelgi teisel olevusel (vähemalt meile teadaolevalt) pole väge luua elu. Jumal on ainus Looja ja sel moel iga loodud olevuse põhiomanik. Me sõltume oma olemasolus täielikult Jumalast. Me ei saa anda Jumalale mitte midagi muud peale oma truuduse: kõik muu Maal on juba Tema oma.

Oleme Jumala omad loomise kaudu, kuid, mis veelgi tähtsam, ka lunastuse kaudu. Ehkki inimelu on imeline and Jumalalt, on patt seda väga suurel määral kahjustanud ning see lõppeb surmaga, väljavaatega, mis röövib elult kogu mõtte ja sihi. Elu, nagu see praegu meie jaoks olemas on, polegi kõiges nii hea. Meie ainsaks lootuseks on imeline töotus lunastusest; ainus, mis saab seada kõik jälle „õigele” kohale. Seega oleme Kristuse omad loomise ja lunastuse kaudu.

Üks on kindel: maailm, milles me nüüd elame, on vägagi erinev maailmast, mis tuli loomisnädala lõpul Issanda kätest. Kindlasti on võimsaid tõendeid ilust ja kavandatusest peaaegu kõikjal, kuid ikkagi oleme patust laastatud olevused, kes elavad ja püüavad aru saada patust laastatud maailmast. Isegi enne veeuputust oli patt maailma negatiivselt mõjutanud. „Noa ajal lasus Maal kahekordne needus: Aadama üleastumise ja Kaini poolt sooritatud mõrva tulemusena.” – Ellen G. White, *Conflict and Courage*, lk 32.

Kuidas maailm „neeti” ja millised olid selliste needmiste tagajärjed? 1Ms 3:17; 4:11, 12; 5:29.

Maapinna needmine Aadama pärast haaras küllap taimeriigi, sest selle üheks tulemuseks oli ohakate ja kibuvitste esiletulek. See annab mõista, et kogu loodud mõjutavad patust põhjustatud needuse tulemused. Äsja esitatud Ellen G. White'i tsitaat ütleb väga selgelt, et Kainile lausunud needus ei piirdunud ainult temaga, vaid lasus kogu maal.

Kahjuks ei lõppenud patu pärast äraneedmised siinkohal, sest maailm seisis järgmise needmise ees, mis seda väga suurel määral rikkus. Jutt käib, jah, ülemaailmsest veeuputusest. „Ja Issand tundis meeldivat lõhna ja Issand mõtles oma südames: „Ma ei nea enam maad inimese pärast, sest inimese südame mõtlemised on kurjad ta lapsepõlvest peale; ma ei hävita ka enam kõike, mis elab, nõnda nagu ma olen teinud” (1Ms 8:21).

Veeuputus lõhustas veesüsteemi, mille Jumal oli loomisel rajanud, koo-rides pinnase maakera mõnedelt osadelt ja kuhjates seda teistesse osadesse. Ja nüüd jätkab vihm pinnase uhtmist, röövides sellelt viljakuse ja alandades järjest saagikust. Jumal lubas armulikult, et Ta enam ei nea maad, kuid pinnas, mille oleme pärandiks saanud, on kauge kaja sellest rikkalikust viljakast maast, mille Jumal algselt lõi.

Loe Rm 8:19-22. Kuigi need on keerulised salmid, kuidas on need seotud tänase teemaga? Mis veel tähtsam, millise lootuse me neist enda jaoks saame?

„Ja Issand küsis Saatanalt: „Kust sa tuled?” Ja Saatan vastas Issandale ning ütles: „Maad mööda hulkumast ja rändamast” (Ib 1:7).

„Olge kained, valvake! Teie süüdistaja, kurat, käib ringi nagu mõirgaja lövi, otsides, keda neelata” (1Pt 5:8).

Nagu oleme näinud, kuulus maailm Jumalale nii loomise kui ka lunastuse tõttu. Kuid ärgem unustagem Saatanat reaalsust, suure võitluse tõelisust ja Saatanat püüdlusi haarata endale kontroll kõige üle, mida vähegi saab. Ka pärast risti, kui ta lüüa sai, ei tule ta vaikselt ja leebelt. Tema viha ja hävitusjõudu – ehkki me ei mõista, kui palju Jumal seda praegu piirab – ei tuleks kunagi alahinnata.

Me ei peaks aga unustama ka seda, et ehkki keerdküsimused ei pruugi meie teele kerkida eriti selgepiirilistena, keeb võitlus siiski ainult kahe jõe, Kristuse ja Saatanat, vahel. Eikellegimaad pole. Ja, nagu me teame, jääb väga palju siin maailmas vale poole lipu alla. Siis ei saa ju imestada, et maailm on nii kahjustatud?

Loe Jh 12:31; 14:30; 16:11; Ef 2:2; 6:12. Milline tähtis tõde kurjuse tõelisusest ja jõulisusest neis salmides leidub?

Iiobi raamatus tõmmatakse mingil määral kõrvale eesriie, mis varjab suure võitluse tegelikkust, ning me võime näha, et Saatan suudab põhjustada looduses suurt hävingut. Selge on, et mida kõike ka sisaldaks väljend „selle maailma vürst”, Saatan rakendab selles rollis maa peal ikka veel oma võimsat ja purustavat jõudu. See tõde annab meile kõigile veel rohkem põhjust tajuda, et kahjustused looduses on suured ning meil tuleb olla väga hoolikas selles, mida Jumala kohta loodusest õpime. Vaata kas või seda, kui tohutult valesti tõlgendas maailma olukorda Darwin.

Mil moel võid selgelt näha Saatanat hävitavat mõju oma elus? Miks on rist ja selles leiduv tõotus sinu lootus?

Meie, inimesed, oleme omandanud uskumatult palju teadmisi ja saanud uut teavet, eriti viimase kahesaja aasta jooksul. Teadmised ja teave pole aga ilmtingimata sama, mis „tarkus”. Me saame loodusest palju rohkem aru, kui meie eelkäijad kunagi said. Aga ka „suurem arusaamine” pole sama, mis tarkus.

Loe 1Kr 1:18-21; 3:18-21. Kuidas näeme nende salmide võimsaid tõdesid avaldumas meie ajal ja tänapäeva kontekstis, peaaegu kaks tuhat aastat pärast nende kirjapanekut?

Inimese mõtlemises on nii palju seda, mis esitab Jumala Sõnale väljakutse. Inimese „tarkust” (isegi teaduslike „faktidega” kinnitatut) tuleb lugeda „rumaluseks” siis, kui see läheb vastuollu Issanda sõnaga (olgu siis teemaks Jeesuse ülestõusmine, loomine või mistahes imetegu).

Nii nagu varem juba nenditud, algab väga palju tänapäeva teadust, eriti inimese päritolu puudutavat, puhtlooduslikust vaatenurgast. Kuigi paljud ajaloo suurimad geniaalsed teadlased – Newton, Kepler, Galileo – uskusid Jumalasse ning nägid oma töös võimalust selgitada Jumala tööd looduses (Kepler kirjutas kord: „Oo Jumal, mõtlen Sinu mõtteid Sinu kannul...”), heidetakse teadlaskonnas tänapäeval selliste avalduste üle sageli nalja.

On inimesi, kes püüavad ära seletada Piiblis kirjutatud imetegusid, väites, et tegemist oli tegelikult loomuliku nähtusega, mida looduseaduste suhtes vähiklikud vana-aja inimesed pidasid ekslikult Jumala tegevuseks. On igat sorti naturaalteooriaid, mis püüavad selgitada Punase mere lõhenemist millegi muu kui Jumala imena. Mõned aastad tagasi mõtiskles üks teadlane nii: Mooses oli uimastite mõju all ja nii tekkis tal viirastuslik mõte, et Jumal andis talle kivilaudadele kirjutatud kümme käsku!

Ükskõik kui rumalalt võib mõni selline lugu kõlada, kui sa lükkad kõrvale Jumala ja üleloomuliku, pead sa välja tulema mingi muu seletusega; siit see „rumalus”, millest Paulus nii selgelt ja prohvetlikult kirjutas.

8. psalm on üks armastatumaid. Taavetile kui Jumalasse uskujale rääkis loomine Issanda võimsusest ja armastusest. Milliseid erilisi õppetunde nägi Taavet loomises, nii nagu need 8. psalmi on kirja pandud? Mõeldes sellele, mida meie tänapäeval loomisest teame – kuust, tähtedest ja muust – kõrvutatuna sellega, mida tollal neist teati, miks tunduvad Taaveti sõnad veelgi tähelepanuväärsematena?

Alles viimase saja aasta jooksul oleme hakanud tegelikult tajuma kosmose tohutut avarust ja selle kõrval oma füüsilist väiksust. Ei suudaks kujutleda Taaveti-sarnast inimest, kel polnud aimugi, kui suur see „taevas” oli, ilma et tal oleks jumalik ilmutus. Kui teda täitis tollal aukartus, kui palju enam peaks see täitma meid teadmise juures, et universumi suuru- sele vaatamata armastab Jumal meid armastusega, mida me ei saa isegi mitte mõõta.

Loe Ps 19:2-5. Mida Taavet taevas nägi?

Paljud on vaadanud öösel tähtede poole, tunnetanud Jumala suurust ja inimkonna väiksust ning ülistanud Jumalat Tema hoole eest. Teised on pilgu kinnitanud kurjuse probleemile looduses ning süüdistanud Jumalat probleemide pärast, mis on tegelikult nende oma valiku tagajärg või kuradi tegevus.

Usklike jaoks räägib loomine Jumala hoolest ka keset seda kurja, mille tõi sisse Saatan. Ometi, olgu loodud maailma tunnistus ja kõne nii võimas kui tahes, see ilmutus on poolik, eriti pattulangemise tõttu ja needuste pärast, mida see on kaasa toonud.

Loe Jh 14:9 ja mõtle siis Jeesusele ristil. Miks peab rist jääma meie põhiliseks ilmutuseks Jumala olemusest ja iseloomust?

Edasiseks uurimiseks: „Mind on hoiatatud [1890. a], et edaspidi saab meil olema pidev võitlus. Niinimetatud teadus ja usk asetatakse vastasseisu, kuna piiratud inimene ei haara Jumala väge ja suurust. Mulle esitati Pühakirja sõnu: „Teie enda keskelt tõuseb inimesi, kes räägivad väanatud asju, et tõmmata jüngreid enda järele.” – Ellen G. White, *Medical Ministry*, lk 98.

Küsimused aruteluks:

1. Mõtles sellel maal lasuvale „kolmekordsele needusele” (Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, 3. kd, lk 88) – needus Aadama pattulangemise, Kaini patu ja veeuputuse pärast. Nende needuste ühismõju, mis on tuhandete aastatega võimendunud, tähendab, et meie praegune maailm erineb vägagi sellest, milline maailm oli siis, kui Jumal selle algselt lõi. Miks peame seetõttu olema ettevaatlikud järeldustes, mida teeme käesoleva maailma põhjal selle kohta, missugune ta alguses välja nägi?

2. Mõtles tööle, mida teeb teadus, eriti päritolu valdkonnas. Ei ole märgistusi, mis selgitaksid, mida me näeme. Teadus on täielikult inimese ettevõtmine ning inimõistuse võimalused on piiratud ja see kalduv vastu panema jumalikule autoriteedile. Liiasi on looduses tugevalt tuntav Saatana mõju, nii et palju sellest, mida me näeme, ei sobi kokku Jumala poolt Piiblis enda kohta ilmutatuga. Miks on väga tähtis, et me usaldaksime Pühakirja rohkem kui teadust, eriti siis, kui kõne all on sellised ainulaadsed sündmused nagu meie maailma loomine?

3. Me ei mõista Pühakirja ja teaduse vahelise pinget kõiki külgi, kuid Jumal on palju targem kui meie ja meil tuleb tunnistada, et loomine on midagi kaugelt suuremat kui teadus suudab kunagi avastada. Miks ei peaks meid tegelikult üllatama teatud pinevus, mida kohtame Piiblis kirja pandud üleloomulike sündmuste ja teaduse materialistliku läheneviisi vahel?

4. Vaata Ellen G. White'i ülaltoodud tsitaati. Mil moel näeme öeldut toimumas oma koguduses? Kuidas saame käsitleda meie missiooni ja sõnumi jaoks ohtlikke väljakutseid sel moel, et (mitte kunagi oma seisukohaga loomisest ja Jumala Sõnast kompromissile minnes) hoiame koguduse turvapaigaks neile, kes selliste keeruliste küsimustega heitlevad?

5. Loe Rm 11:33-36 ja Ib 40:1, 2, 7, 8. Kui usaldusväärne on inimlik tarkus siis, kui see püüab mõista Jumala teid? Milline peaks olema meie suhtumine keerukustesse, mida ootamatult kohtame, kui püüame leida kooskõla teaduse ja Pühakirja vahel?

Mässajad mässavad

Prakash oli maostist terrorist, kes elas Aasia džunglites. Küll alles kahekümnendates eluaastates, oli ta juba tõusnud poliitilise partei juhi kohale oma külas ja ümbruskonnas. Teda oli õpetatud piinama või tapma igat inimest, kes ei käinud tema poliitilise partei õpetuste järgi või ei allunud tema nõudmistele. Tema sõna oli seaduseks!

Ta lahkus kodust ja elas oma sõjasalkadega mägises džunglis. Nad tegid haaranguid ümbruskonna küladesse ja terroriseerisid inimesi. Siis, kui mässulised vajasisid toitu või raha, sisenesid nad lihtsalt ühte külla ja võtsid seda, mida tahtsid.

Ühel päeval astus Prakash oma väesalkadega adventkirikusse, kavatsedes röövida korjanduse raha, tekitada hirmu koguduseliikmetes ja põletada maha kirik. Jumalal aga olid teised plaanid. Siis, kui Prakash nõudis, et pastor annaks korjanduse raha, vastas pastor julgelt: „Võtke Jumala raha, aga juhul, kui te annate oma elu Jeesusele, muudab Tema teid täielikult.”

Prakash pööras pastori sõnadele vähe tähelepanu, kuid mõned tema salgast jooksid tema käe alt minema ja ühinesid kogudusega. Siis, kui Prakash selliste endiste mässajatega kõneles, märkas ta nende iseloomus tähelepanuväärset muutust. *Kas Jeesus suudaks muuta ka mind?* pidas ta endamisi aru.

Siis avastas Prakash raadiosaate nimega „*Ashako Bani*”. Kõneleja rääkis Jeesusest. Prakash kuulas ja tundis, et tema elu muutus, just nagu pastor oli öelnud. Prakash hakkas taipama, et elu on väärtuslik; ta ei piinanud ega tapnud enam.

Prakash teadis, et tal tuleb mässajatest lahku lüüa, kuid ta oli andnud vande. „Hoi, mida töötad, või sure,” oli talle öeldud. Prakash aga andis oma elu Jeesusele ega kartnud.

Ühel päeval helistas Prakash adventistide ülemaailmse raadio (Adventist World Radio) stuudiosse. See raadio edastas saadet, mis oli ta Jeesuse juurde toonud. „Ma usun Jeesusesse ja tean, et te õpetate Piibli järgi,” ütles ta. „Ma kuulasin teie saateid ja olen öelnud ka oma sõpradele, et nad kuulaksid. Teie saadete kaudu on Jumala Sõna jõudnud minu kodukülla ning ümberkaudsed inimesed on hakanud tundma tõelist Jumalat.”

Hiljuti Prakash ristiti. Tema ema, kes nägi pojas toimunud muutusi, usub ka ise nüüd Jeesusesse.

Adventistide ülemaailmne raadio on mõjuv vahend inimesteni jõudmiseks, kes ei saaks muul teel Jeesusest võib-olla kuidagi teada. Sinu misjoniannetused aitavad toetada adventistide ülemaailmse raadio tööd ja misjoniprogramme maailma igas nurgas.

Dowell Chow on Adventist World Radio esimees.

Jeesus – Hoolitseja ja Ülalpidaja

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Hb 1:3; Kl 1:16, 17; Ib 42; Mt 5:45; 6:25-34; 10:28.

Meespeetav tekst: „Küll mu Jumal täidab kõik teie vajadused oma rikkust mööda kirkusega Kristuses Jeesuses” (Fl 4:19).

Jumal peab loodud ülal sellise reeglipärasusega, et universumi võrreldakse vahel masinaga, mille Jumal omapead töötama jättis.

Masinast parem võrdlus on siiski see, et loomine on „nagu pill, mida Jumal kasutab, et tekitada soovitud meloodia”. Tähendab, Ta on pidevalt tegevuses oma loodu ülalpidamisega.

Mitte miski universumis ei eksisteeri Issandast sõltumatult. Tema lõi kõik, mis on loodud. „Kõik on tekkinud tema läbi ja ilma temata ei ole tekkinud midagi” (Jh 1:3). Ja mitte ainult tekkinud, vaid Tema on ainus, kes seda kõike üleval peab. Imetlustäratavaim on see, et Tema, kes lõi ja kõike ülal hoiab, on seesama, kes meie eest risti löödi.

Apostel Paulus kirjutab Püha Vaimu mõjul Kristusest, et Tema läbi ja Temasse on loodud kõik ning „tema ise on enne kõike ja kõik püsib koos temas” (Kl 1:16, 17). „Käsi, mis peab ülal maailmu maailmaruumis, käsi, mis hoiab kõike kogu Jumala universumis neile määratud korra juures ja väsimatus tegevuses, on käsi, mis naelutati ristile meie pärast.” – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 132.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. veebruariks.

Loe Hb 1:3 ja Kl 1:16, 17. Milline on Jeesuse osa universumi edasikestmises?

Mõte on siin selles, et Jeesus hoiab oma väe kaudu universumit jätkuvalt eksisteerimas. Universum ei ole iseseisev; selle olemasolu sõltub jumaliku tahte pidevast tegevusest. See tõsiasi kummutab deismi; deism on filosoofia, mis õpetab, et Jumal lõi maailma enda valduseks ja jättis selle siis arenema edasise omapoolse kaasalöömiseta. Piibel tunnustab sellise teooria vastukäivaks.

Ja veel: Jumal ei ole loodu sees, alaliselt seda luues, nagu räägivad väärad teooriad panteism (Jumal ja universum on üks ja sama) ning panenteism (Jumal eluneb universumis otsekui oleks see Tema ihu). Jumal ei ole mingil moel universumist sõltuv. Ta on universumist lahus. Ta oli olemas ja on jätkuvalt olemas sellest sõltumatult. Universum sõltub Jumalast. Jumal ei sõltu universumist.

Loe 1Kr 8:6 ja Ap 17:28. Kuidas kirjeldab Paulus meie suhet Jeesusega?

Me sõltume Jumala ülalhoidvast väest hetk hetkelt, päevast päeva. Tema armastuse pärast jätkub meie olemasolu ning me oleme suutelised tegutsema ja suhtlema. Õeldu on erilisel viisil tõsi nende suhtes, kes on andnud ennast Jumalale ja on, Pauluse sõnu kasutades, „Kristuses” (2Kr 5:17; Ef 2:10; märkad, kuidas need salmid viitavad loomisele). Samuti on tõsi, et ka need, kes pääste hülgavad, sõltuvad oma olemasolus ikkagi Jumala ülalhoidvast väest. Taaniel lausus seda kuningas Belsassarile väga liigutavalt, öeldes: „Aga seda Jumalat, kelle käes on su hing ja kelle omad on kõik su teed, ei ole sa austanud” (Tn 5:23).

Kõigele sellele mõeldes, kuidas mõistame vaba tahte ja vaba valiku reaalsust? Miks on vaba tahe ja vaba valik väga tähtsad kõigeks selleks, mida usume?

1Ms 1:29, 30 näitavad, et enne, kui Jumal lõi elusolevused, hoolitses Ta ka nende toidu eest. Ürdid/rohi, puuviljad ja seemned olid valitud toiduks inimestele ja loomadele. Midagi ei räägita kiskjalikkusest ega vahendite pärast võitlemisest. Helde Hoolitseja tegi igähe jaoks külluslikult toitu, mida nautida vajaduseta vägivalda kasutada

Kuivõrd teistsugused on eksistentsi tavamudelid, mida pakub välja evolutsiooniteooria, õpetades, et inimelu, tegelikult kogu elu, eksisteerib ainult sobivaimate ellujäämise ja röövellikkuse vägivaldse protsessi tõttu. 1Ms esimesed peatükid ei tea sellest midagi. 1Ms esimesed peatükid toovad hoopis avalikkuse ette maailma, mis oli algusest peale sõna otseses mõttes paradisi. Just sellepärast jäädvustas Piibel sõnad, mida Issand lausus siis, kui oli loomise lõpetanud: „Ja Jumal vaatas kõike, mis ta oli teinud, ja vaata, see oli väga hea” (1Ms 1:31).

Loe 1Ms 2:8, 9. Kuidas väljendab see lõik Jumala erilist huvi Aadama ja Eeva eest hoolitsemise vastu?

Märkisime juba, et Jumal varus toidu kõigile Tema poolt loodutele, kaasa arvatud inimestele. Nüüd näeme Jumalat astumas veel ühte sammu. Ta hoolitseb rikkaliku toidu eest kogu maakeral, kuid Ta on valmistanud ka ühe erilise aia Aadama ja Eeva jaoks; aia, kus on puud, mida on silmale meeldivad vaadata ja mille vilju on hea süüa (vaata 1Ms 2:9). See ilus ja mitmekülgset toitu pakkuv aed on Jumala ebahariliku armastuse ja armu hoolitsus. See on armuand, kuna Adam ja Eeva pole selle pälvimiseks midagi teinud, kuid Ta lihtsalt pakub seda ja on selle külluslikult sisustanud.

Nagu varasemas õppetükis nenditud, oleme liikunud kaugemale algsest loomisest. Me elame väga laastatud maailmas. Näib, et laastamine pole maakeral midagi säästnud. Ometi on ka keset seda olemas võimas tõend Jumala armastusest.

„**Loodus** on jõud, kuid looduse Jumal on piiramatu jõuga. Tema teod tõlgendavad tema iseloomu. Need, kes hindavad Teda Tema kätetööde järgi ja mitte suurmeeste oletuste järgi, näevad Tema kohalolu kõiges.” – Ellen G. White, *Ajamärgid*, 18. märts 1884. Vaata loodust; mil moel me näeme „Tema kohalolu kõiges” ?

Looduse kurjus

Muidugi on kurjuse probleem üks suur probleem, millega kõik armastavasse Jumalasse uskujad on pidanud tegelema; mõeldud on mitte ainult inimlikku kurjust, vaid seda, mida nimetatakse „looduse kurjuseks”. See tähendab, et looduses toimuvad halvad asjad (üleujutused, orkaanid, põud, maavärinad jne), mis põhjustavad nii inimestele kui ka loomadele palju valu ja kannatusi.

Kuidas meil seda mõista tuleks? Lõppude lõpuks, kui Jumal loodut kontrollib, miks siis sellised asjad juhtuvad? Üks esimesena kirjutatud raamat Piiblis on Iiobi raamat, mis jutustab, et Iiobi jaoks said sellised küsimused (ja muudki) piinavalt reaalseks (vt 4. nädalat).

Loe Ib 42. Kuidas see peatükk meile vastab? Millised küsimused jäävad vastuseta?

Igal inimesel, kes on üldse Iiobi raamatut lugenud, tõuseb selle juures võib-olla rohkem küsimusi kui vastuseid. See raamat paljastab tähtsaid tõdesid suurest võitlusest (vt ka Ilm 12:12), mis aitab luua meie jaoks olulise tausta kurjuse olemasolu mõistmisele üldse. Suure võitluse stsenaarium ei seleta aga kurjuse igat juhtumit. Tegelikult on nii, et kurja ära seletamine on teatud mõttes selle õigustamine, ja *me ei saa iialgi seda teha*. Suur võitlus suudab paljastada kurjuse seljataga olevad suured teemad; üks motiiv ütleb meile kurjuse üksikjuhtumi kohta vähe, kui üldse midagi.

Iiob ei saanud aru, ja samamoodi ei saa aru ka meie siis, kui seisame silmitsi väga katastroofiliste kaotustega. Kuigi Jumal rääkis Iiobile, ei vastanud Ta Iiobi küsimustele ega seletanud juhtunu põhjust. Ta lihtsalt tuletas Iiobile meelde, et oli seda, mis ületas Iiobi arusaamisvõime, ja nii tuli Iiobil usaldada Jumalat, mida ta ka tegi. Meie kogemus on sageli sarnane; me ei pruugi alati oma küsimustele vastust saada. Kuid Iiobi lugu võimaldab heita pilku kurjuse olemusele ja see näitab meile, et Jumalal pole teadmata heitlused, millele otsa vaatame.

Vaata uuesti hingamispäevast sissejuhatavat osa ja loe Ellen G. White'i tsitaati. Kuidas aitab see meil paremini taibata kurjuseprobleemi, teades, et ka Jumal ise kannatas selle tõttu väga?

Valitseda kahjustatud loomingu

Loe Mt 5:45 ja Ps 65:9, 10. Kuidas tegutseb Jumal looduses selleks, et säilitada enda loodud olevused? Mida räägib see meile Jumala huvi kohta loodud maailma vastu?

Meile on tuttav päikene ja vihm ning teadlased on pakkunud seletusi kummagagi seotud protsesside kohta. Ometi on siin enamat, kui teadus suudab öelda. Kulisside taga hoolitseb Jumal aktiivselt Tema poolt loodute vajaduste eest. Me ei pruugi mõista Tema teid, kuid me teame, et kõik on Tema kontrolli all. Just nii nagu andekas muusik toob pilli mängides sellelt esile nii kauni muusika, et kuulaja tähelepanu pöördub pigem muusikale kui muusikule, korraldab Jumal loodut nii, et näeme sageli korda ja meile avaldab muljet loodu suursugusus. Samal ajal ei pruugi me tähele panna, et Jumal on selle taga, korraldamas sündmusi oma tahte kohaselt ja kavandamas, et kõik tuleks lõpuks heaks neile, kes Teda armastavad (Rm 8:28).

Midagi samalaadset on kirjas järgmistes salmides. Mida? 1Ms 8:1; 2Ms 10:13; Rm 11:31.

Tuul on teada-tuntud ja üldjoontes me mõistame, mis seda põhjustab. Kuid neis salmides ilmneb tuul eriolukorras. Võime nimetada neid tuuli „eelhoolitsuse tuulteks”. Need tulevad esile erilisel ajal ja erilises kohas ning sooritavad erilise ülesande. Kuigi võib näida, et need tuuled on „loomulikud”, tegutseb nähtamatu Põhjus oma eesmärkide nimel oma tahte kohaselt, kasutades sellele maailmale iseloomulikku oma eesmärkide eluviimiseks.

2Kn 20:9-11 näeme üht ebatavalisimat imet kogu Piiblis. Päikese ja Maa suhe ning päeva pikkus näib inimese jaoks olevat midagi kõige kindlamat ja ettearvatavamast. Kujutle tänapäeva teadlaskonna reaktsiooni juhul, kui sarnane sündmus esineks meie ajal. Ometi peame küsima: „Kas peaks Issandal midagi olema võimatu?” (1Ms 18:14). Mida peaksid see ime ja teised imed rääkima meile tõsiasiast, et loomises ja Jumala tegevuses Tema poolt looduga on paljugi meie arusaamisvõimet ületavat. Just seepärast on väga tähtis Jumalaga isiklikult tuttavaks saada ja hakata enda jaoks tundma Tema armastuse tõelisust. Sel teel õpime Teda usaldama, vaatamata kõigele sellele, mida me ei mõista.

Kahjustatud loodu eest Hoolitseja

„Pane tähele taeva linde: nad ei külva ega lõika ega kogu aitadesse, ning teie taevane Isa toidab neid. Eks teie ole palju enam väärt kui nemad?” (Mt 6:26).

Isegi pärast seda, kui Aadam ja Eeva patustasid ega pääsenud enam aeda sisse, hoolitses Jumal nende otseste füüsiliste vajaduste eest (1Ms 3:21). Patt tõi uue vajaduse, vajaduse riiete järele. Aadam ja Eeva püüdsid muretseda endale midagi selga, kuid viigilehed olid päris puudulik kehakate. Vajati midagi paremat ja Jumal pakkuski seda loomanahkade kujul. (Arutleme ühes teises õppetükis pikemalt nahkade tähenduse üle.) Mõte on selles, et Jumal hoolitses nende vajaduste eest, ehkki nad olid patustanud. Tegemist on veel ühe näitega Jumala armust, mida meile pakutakse, vaatamata asjaolule, et me ei ole seda väärt.

Loe Mt 6:25-34. Millise üliolulise sõnumi Jeesus meile nende sõnadega annab? Kuidas tuleb meil mõista neid sõnu väga paljude inimeste elu osaks olevate hädade ja tragöödia palge ees?

Need on väga lohutavad sõnad ning meil on vaja klammerduda nende külge kogu südamest, hingest ja meelest, eriti suurte kannatuste, kaotuste ja vajaduste aegadel. Jeesus suri meie eest, mitte liiliate ega lindude eest. Me võime olla kindlad, et Tema armastab meid olukordadest sõltumata. Ja siiski võivad olukorrad – nagu me kõik teame – olla aeg-ajalt küllalt kohutavad. Näeme kõikjal enda ümber nälga, põuda, üleujutusi, epideemiaid ja surma ning kristlased pole ka selliste tragöödiate suhtes puutumatud.

Jumal ei tööta oma rahvale luksuslikku elu ilma valuta, küll aga töötab Ta hoolitseda meie vajaduste eest ning teha meid tugevaks nii, et tuleme oma katsumustega toime. Me ei saa lihtsalt unustada suure võitluse tege-
likkust ning seda, et elame langenud maailmas.

Loe Mt 10:28. Kuidas saab see salm tänapäeva kontekstis aidata meil paremini toime tulla karmi reaalsusega, millega sageli silmitsi seisame?

Edasiseks uurimiseks: „Ometi arvavad õpetlased, et nad suudavad mõista Jumala tarkust – seda, mida Ta on teinud või teeb. Üleüldiselt usutakse, et Jumalat piiravad Tema enda seadused. Inimesed kas eitavad Tema olemasolu ja väldivad sellele mõtlemist või arvavad, et nad suudavad selgitada kõike, isegi Tema Vaimu tegevust inimsüdames. Nad ei tunne aukartust Tema nime ees ega tunnusta Tema vägevust. Nad ei usu üleloomulikku ega mõista Jumala seadusi ja Tema piiramatut võimet teostada oma tahet seaduse kaudu. Tavaliselt tähistatakse mõistega „loodusseadused” seda, mida inimesed on suutnud avastada materiaalsel maailma juhtivatest seadustest. Ent kuivõrd piiratud on nende tunnetus ja kui tohutu on valdkond, milles Looja võib tegutseda oma seaduste kohaselt, jäädes surelikule mõistusele täielikult mõistetamatuks!” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 114.

(Vaata ka Ellen G. White'i raamatust *Tunnistused kogudusele*, 8. kd peatükki „Loodusseadused”, lk-d 259-261.)

Küsimused aruteluks:

1. Loe hoolikalt äsjast Ellen G. White'i tsitaati. Mida ta ütleb? Mil moel näeme paljusid teadlasi tänapäeval just seda tegemas, mida ta ütleb?

2. Tänapäeva teadus selgitab toonasest palju paremini looduslike meetmete kaudu seda, miks teatud asjad juhtuvad või mitte. Probleem ei ole „looduslikes meetmetes” või „loodusseadustes”, vaid idees, et need meetmed ja seadused on kõik, mis olemas on – et ei ole midagi muud ja kindlasti mitte nende taga olevaid üleloomulikke jõude. Mis on sellise eelduse juures vale? Miks ei tähenda see loogiliselt võttes midagi mõistlikku (küsi endalt, kust need seadused algselt pärinevad) ja miks on selline idee vastupidine Piibli põhiõpetusega?

3. Kuidas pakub võrdlus muusikainstrumendiga loomisest ja Jumala suhtumisest loodusse palju kohasema pildi kui võrdlus masinaga?

4. Milliseid teisi näiteid võid Pühakirjast leida, mille puhul kutsus Jumal esile erilisi sündmusi, mida meie võime pidada lihtsalt „loodusjõududeks”? Vaata näiteks 1Kn 19:11, 12.

Töö sõjaväelaste heaks

Kitoli on globaalmisjoni teerajaja Kongo Demokraatlikus Vabariigis. Tema tegevus on haruldane: ta teenib Kongo idaosa sõjaväelasi. Ta on tegutsenud mitmes sõjaväelaagris ning toonud palju sõdureid Jeesuse juurde, sageli palkab ta mootorrattureid tooma sõjaväelasi selles piirkonnas peetavatele evangeelsetele koosolekutele.

Hiljaaegu ühendasid globaalmisjoni teerajajad oma jõud kohalike pastoritega Kongo idaosas, et jõuda Beni rahvani, linnani, mis paikneb paksu metsa servas ja kus elab umbes pool miljonit inimest. Selles piirkonnas elavad üksikud adventistid ning kohalik adventmisjon kavatses lülitada linna Globaalmisjoni Suurtele Linnadele Lootuse Viimise Programmi piibliuurimiste ja palve plaani. Globaalmisjoni teerajajad kohtusid Benis, et käia ükselt uksele, rääkida evangeeliumist ning kutsuda inimesi üles piibliuurimisel osalema. Kitoli keskendas oma kutsumusele ustavaks jäädes jõupingutused Benis paikneva sõjaväeosa liikmeteni jõudmiseks. Ta sõbrustas nendega ja jagas oma usku mõnegi sõjamehega. Siis, kui korraldati evangeelsed koosolekud, paluti Kitolil pidada jumalateenistusi sõjaväe barakkide juures.

Pärast jõupingutusi külastada kodusid ja pidada piibliuurimisi ühendasid globaalmisjoni teerajajad jõud kohalike pastoritega, et pidada evangeelseid seeriakoosolekuid linna eri osades paiknevates strateegilistes paikades. Kitoli pidas oma koosolekuteseeriat linnas hajali asuvates sõjaväelistes punktides. Palju sõjamehi käis Kitoli koosolekuid kuulamas. Kui Beni linna erinevais paigus peetud koosolekutesari lõppes, langetas rohkem kui 250 inimest otsuse Kristuse kasuks ning valmistus ristimiseks. Üks neist oli sõjaväe kolonelleitnant Sikiliza, keda oli puudutanud sõnum lootusest ja Jeesuse Kristuse väest. Täies mundris Sikiliza astus ristitud saamiseks ettepoole. Oma ristimiseelses tunnistuses kõneles ta Jumala käest oma elus ning andis vande jääda ustavaks äsjaleitud usule.

Pärast evangeelsete koosolekute seeriat pöördus Kitoli oma töö juurde tagasi, et jõuda nii paljude sõduriteni kui võimalik. Tema sihiks on pakkuda Piibleid ja piibliuurimistunde nii paljudele sõjaväelastele, kui võimalik, ning ta loodab rajada sõjaväebaaside juurde mitu uut kogudust.

Sinu misjoniannetused aitavad globaalmisjoni töölistel rajada uusi kogudusi Kongos ja mujal maailmas. Täname sind koguduse ustava toetamise eest annetuste kaudu.

Noah K. Musema on adventmisjoni koordinaator Aafrika Ida- ja Keskosa Divisjonis, mille peakorter asub Nairobis, Keenias.

Abielu: Eedenist pärit kingitus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 2:18-25; Mk 10:7-9; Ef 5:22-25; Mt 5:27-30; 2Kr 3:18.

Meespeetav tekst: „Ja Issand ütles: „Inimesel ei ole hea üksi olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on”” (1Ms 2:18).

Mõtle õnneliku abielu ja armastava kodu õnnistustele. Kui õnnelikud on need, kellel on selline kogemus! Kahjuks aga on abielu olnud liigagi paljude inimeste jaoks päris piinav ja vihale ajav kogemus, mitte rõõm ja rahu. Sellisena polnud see küll mõeldud ega peaks selline olema. Paljude abielude kurb olukord väljendab võimsalt seda allakäiku, mida patt on inimkonnas põhjustanud.

„Jumal õnnistas sisse esimese abielu. Niisiis on abielu kehtestajaks universumi Looja ise. „Abielu on austusväärne” (Hb 13:4). See on üks Jumala esimesi ande inimesele. See on üks neist kahest Jumala poolt seatud tähtsusest, mille Aadam pärast pattulangemist paradiisist kaasa viis. Abielu on õnnistuseks siis, kui tunnustatakse ja järgitakse jumalikke põhimõtteid. See hoiab inimkonna puhtust ja õnne, rahuldab inimese vajaduse seltsilise järele ning õilistab tema füüsilist, vaimset ja moraalselt olemust.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 46.

Milline imeline ideaal. Käesoleva nädala õppetükk vaatleb mõnd öeldu taga olevat põhimõtet.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 2. märtsiks.

Jumal lõi meie maailma oma sõna üleloomuliku väega algsest kaosest. Loomisaruandes öeldakse läbivalt kuni töö lõpuni, et kõik oli „hea”, töö lõpul aga kuulutatakse kõige kohta, mida Issand oli loonud, „väga hea” (1Ms 1:31).

Kõige selle keskel oli siiski midagi, mis oli lo tov, „ei ole hea”. Loe 1Ms 2:18. Mis oli see „ei ole hea” ja miks? Millistele mõtetele see salm viitab?

Jumal oli kuulutanud loomisel iga tahu „heaks” senimaani, kuni Ta lõi Aadama. Sel hetkel oli Adam ainus inimene. Kuigi ta oli tehtud Jumala näo järgi, ei suutnud ta oma üksiolekus kajastada kogu nägu Jumalast, kes on seoses jumaluse teiste liikmetega. Jumal on ju Isa, Poeg ja Püha Vaim. Niisiis vajab Adam kedagi enda taolist, kellega kujundada vastastikune armastuse ja ühistegevuse suhe, mis kajastaks Jumala liikmete vahelist armastavat suhet.

Loe 1Ms 2:19-21. Jumal pani Aadama magama ja lõi siis Aadama ihust naise; mille järel Ta seda tegi? Kuidas võis eelnev tegu olla seotud Aadamale naise loomisega?

Ehk leidub võti 20. salmi viimases lõigus. Loomadele nime andes pidi Adam märkama, et loomad tulid paarikaupa, isane ja emane; erinevalt temast, kes oli ainuline olevus. Võime olla kindlad, et Issandal oli kogu aeg kavatsus Aadamale naine anda. Võib-olla oli Issandal plaanis tekitada Aadamas igatsus, selle tajumine, et midagi tema kogemuses puudus. See pani ta veel rohkem hindama kingitust, keda Issand talle andma asus, naist.

Mõtle kõrvutusele: „hea” kõige muu loodu kohta ning teadaanne „ei ole hea” Aadama üksinduse kohta. Mida näitab see suhete väärtuse kohta? Mida saad teha selleks, et aidata neid väärtuslikke suhteid, mis sul praegu on, tugevamaks muuta?

Aadama kaaslane

1Ms 2:20, kus Adam annab loomadele nime, aitab paljastada suure vahe inimeste ja maakerale loodud muude olevuste vahel. Polnud ühtki looma, keda saanuks Aadamaga võrrelda. Isegi inimahvide hulgas ei olnud ühtki Aadama taolist olevust, sellepärast et Adam ei olnud inimahviline. Seda tähtsat punkti tasub meil meeles pidada, sest paljud inimesed meie ühiskonnas rõhutavad mõtet, et inimesed on vaid väljaarenenumad inimahvid. Me ei ole inimahvid ning inimahv sobis Aadama kaaslaseks sama vähe nagu ta sobiks meist igaühe kaaslaseks.

Loe 1Ms 2:21, 22. Mida tähelepanuväärset peitub meetodis, kuidas Jumal Aadamale kaaslane andis?

Nii nagu Jumal isiklikult oli voolinud maamullast Aadama keha, nii voolis Ta isiklikult välja ka Eeva keha, kasutades ühte Aadama küljeluud. Jumal ei vajanud Aadama ribi selleks, et Eevat luua; Ta oleks võinud Eeva luua samamoodi nagu Ta oli loonud Aadama või kutsuda ta sõnadega elule.

Kuid Jumalal oli põhjus, miks voolida Eeva välja Aadama küljeluust. Juhul kui need kaks oleks loodud täiesti eraldi, võinuks see näidata, et loomult olid nad täiesti iseseisvad üksikisikud. Kuid ihu jagamine mõlema isiku vahel näitab, et need kaks olid loodud ühtseks ning olid mõeldud olema „üks liha”.

Pärast seda, kui Eeva oli loodud, toodi ta Aadama juurde, et olla talle abiks (18.s). Naine tehti Adamast (22.s) ja anti Aadamale (22. s). Protsess, mismoodi Jumal Eeva lõi, näitab selgesti, et Jumal suutis pakkuda just sellist kaaslast, keda Adam vajas. See tõik muutus tähtsaks hiljem, siis kui Adam oli kiusatuse ees, kas ühineda Eevaga vilja söömisel või usaldada Jumalat, kes olukorra eest hoolt kannab. Aadamal oli küllaldane põhjus uskuda, et Jumal suudab tema eest hoolt kanda, ja see tegi tema patu seda raskemaks.

Loe 1Ms 2:23. Milline oli Aadama reaktsioon Eevat nähes?

Kui Adam Eevat nägi, oli ta nii vaimustatud, et laulis ühe salmikese. Tegemist on esimeste luuleridadega Piiblis ning need väljendavad Aadama lugupidamist oma naise vastu ja nende suhte lähedust. Naine pidi olema mehega võrdväärne; see on veel üks loomise tahk, mis pattulangemise tõttu kahjustus.

Ideaalne abielu

Kirjanik William Faulkner nimetas kord abielu „ebaõnneks” ja kirjutas, et „ainus tee, kuidas sellest kuidagi rahu saada, on ... pidada oma esimest naist ning püsida temast nii kaugel, kui vähegi saad, lootuses, et ühest päevast peale elad sa temast kauem”. Nukker kommentaar paljude abielude olukorra kohta, eks ole.

Loe Mk 10:7-9. Milliseid salme tsiteeris Jeesus selles lõigus? Millised hea abielu tunnused leiduvad Jeesuse siinsetes sõnades?

Oma vanematest lahkumise eelised selleks, et luua kodu oma abikaasaga, on niivõrd tuntud, et neid polegi peaaegu vaja nimetada. Probleemid äiade-ämmadega on üks abielu ebakõlade peapõhjusi. Üks esimesi samme, mida astuda õnneliku kodu rajamiseks, on austada abielupartneri iseseisvust sellega, et rajatakse kodu oma vanematest eraldi, kui see on võimalik. Juhul kui see pole võimalik, tuleks ikkagi austada abielu privaatsust [õigust segamatult elada] ja intiimsust.

Hea abielu teiseks jooneks on ühtsus. Ühtsus ei tähenda, et kaks partnerit peaksid loobuma oma eraldi ajude kasutamisest, kuid tähendab, et nad peaksid ühitama oma eesmärgid, nii kuidas üksteisele ja oma liidule parim on.

Jeesus rõhutas ka abielu kestvat olemust. Abielu ei ole juhuslik suhe, millesse oma suva järgi astuda või millest lahkuda. See on eluaegne pühendumine. Need kaks, kes ei ole valmis teineteisele kogu eluks pühenduma, peaksid sellise sammu astumise edasi lükkama nii kauaks, kui nad valmis on.

Loe Ef 5:22-25. Mismoodi väljendavad need salmid hea abielu põhimõtteid?

Abielumehe eesõigus on anda ennast oma naisele armastavas teenimises nii, nagu Kristus andis ennast kogudusele. Naine omalt poolt austagu oma abikaasat ning nad jagagu oma töid ühiselt, liikudes vastastikuste sihtide poole. Selles on lahendus ebakõlale, mida patt on abielusuhtesse toonud. Ennastohverdav armastus kohtugu armastava lugupidamisega ja vastastikuse õnnega. Meie kodu võib olla eelmaitseks taevast.

Üks suurim näide sellest, kuidas Jumal inimkonda armastab, leidub inimese seksuaalsuses. Tegemist on tõepoolest Jumala imelise kingitusega. Ometi on sellega nii nagu kõigi kingitustega, mis meile on antud: selle andmisega seonduvad tingimused. See tähendab, et tegemist pole millegi sellisega, millega võtta ette seda, mis meile meeldib. Jumal on seadnud mõned reeglid. Ta on tõepoolest väga selgesõnaline: seksuaalakt toimugu abielumehe ja -naise vahel, mehe ja naise vahel, ja ainult abielu kontekstis. Kõik muu, sellest väljapoole jääv, on patt.

Loe Mt 5:27-30. Vaata, kui tõsiselt võtab Jeesus teemat, mida Ta siin käsitleb. Mis siis lõpuks kaalul on?

Ükskõik, kui väga meile meeldib keskenduda (ja õigusega) kogu armule ja andestusele, mida Jeesus patuse vastu üles näitab, ei saa me unustada kõrgeid moraalinorme, mida Ta läbi elas ja millest jutlustas. Raske on kujutleda, mismoodi oleks Jeesus saanud veel tugevamini hoiatada seksuaalse ebamoraalsuse eest, kui nii, nagu neis salmides avaldub. *Kisu välja oma silm? Raiu maha oma käsi?* Kui see on puhtaks jäämiseks vajalik, siis on väärt seda teha; vastasel juhul on sul oht kaotada igavene elu.

„Juhul, kui kõik, kes tunnistavad end Jumala käsu pidajaks, oleks süüst vabad, saaks mu hing kergendust; kuid nad ei ole. Isegi mõned, kes tunnistavad end pidavat kõiki Jumala korraldusi, on süüdi abielurikkumise patus. Mida saan ma öelda, et äratada nende tuimastatud tundlikkust? Rangelte ellu viidud moraalipõhimõte saab hinge ainsaks kaitsevalliks.” – Ellen G. White, *Counsels on Health*, lk-d 621, 622.

Olgugi Jeesuse siinne hoiatus väga karm, ei peaks me unustama lugu abielurikkumiselt tabatud naisest (Jh 8:1-11). Kuidas leida tasakaal selle tase ülalhoidmiseks, millest Jeesus eelnevais salmides rääkis, kuid samas ilmutada armastust ja kaastunnet (nagu ilmneb sellest loost) nende suhtes, kes langevad?

Abielu kui kujund kogudusest

Piibliõppijatele on hästi teada, et nii Vanas kui ka Uues Testamendis kasutatakse abielu Jumala ja Tema lepingurahva suhte sümbolina. Just seetõttu kasutab Piibel mitmel juhul truudusetu naise kujundit, et sümboliseerida ärataganemist ja allakäiku, mis oli vana-aja Iisraeli juures üldlevinud. Näiteks ütles Issand Egiptusest väljatulekul oma rahvale, et nad ei astuks mingisugusesse lähedasse suhtesse ümberkaudsete paganausulistega, sest paganausulised olid väga rikutud inimesed, kes juhtinuks Iisraeli eksiteele.

Loe 2Ms 34:15, 16. Millist võrdlust kasutab Issand selles erilises hoiatuses? Kuidas peaks seda mõistma kontekstis: Jumala rahvas kui Temaga abielus olija? Vaata Jr 3:14.

Kujund – kogudus kui Kristuse pruut – osutab ühtaegu nii ühtsusele usklike vahel kui ka ühtsusele Kristusega, eriti piibelliku ideaalse abielu kontekstis mõistetuna: üks mees ja üks naine armastavas ja ennastohverdavas suhtes.

Loe Ef 5:28-32 ja Ilm 19:5-9. Mida need salmid õpetavad?

Nendes salmides võrreldakse ideaalset abielusuhet Jumala ja Tema rahva vahelise suhtega. Jumal kutsub oma rahvast astuma Temaga väga lähedasse sidemesse. Tegu on hämmastava pildiga Jumala huvist oma rahva vastu ja Tema soovist tuua meid osadusse Temaga.

Milliseid valikuid saad teha, mis tõmbavad sind lähemale Issandale ning piibellikule ideaalile abielust? Miks saad seda valikut teha sina ja ainult sina?

Edasiseks uurimiseks: Õige arusaam moraalist, eriti seksuaalmoraalist, on mitmel moel selgelt seotud õige arusaamisega meie päritolust. Näiteks: arenemisõpetuslik filosoofia ei paku mingit objektiivset alust seksuaalse aktiivsuse ja kõlbluse vahelisele seosele. Loomadel on palju erinevaid „paarisüsteemi” vorme. Mõned liigid on polügaamsed [mitmikabelulised], paljud juhusliku kooseluga. Mõningad liigid on valdavalt monogaamsed [ainuabelulised], kuid geneetilised uurimused on näidanud, et paljud liigid, kes näivad olevat monogaamsed, seda tegelikult pole. Paljude liikide puhul võib emane ilmale tuua pesakonna järeltulijaid, kelle kõigi isaks ei ole üks isend. Ilma Looja poolt antud objektiivse moraalistandardita ei oleks meil alust hinnata seksuaalset käitumist kõlbliselt heaks või halvaks. Praegune suund, kiita heaks homoseksuaalne partnerlus, illustreerib öeldut. Ainult loomise valguses mõistetakse abielu õigesti.

„Nii Vanas kui Uues Testamendis kasutatakse abielusuhet ka kujundi- na ornast ja pühast sidemest, mis valitseb Kristuse ja Tema rahva vahel. Jeesuse jaoks kõneles pulmapeo rööm sellegi päeva röömust, mil Ta viib oma pruudi koju, Isa majja, ning lunastatud koos Lunastajaga istuvad Talle pulmalauda.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 151.

Küsimused aruteluks:

1. Darwinism eitab Piibli loomislugu. Milliseid reegleid seksuaalse käitumise kohta, kui üldse mingeid, darwinism välja pakub ja kuidas vastanduvad need piibellikule ideaalile?
2. Millised on mõned hea abielu ja õnneliku kodu näited Piiblis? Niimeta mõned näited Piiblist õnnetutest abieludest ja kodudest. Mida saame kummastki õppida?
3. Vaata tubli naise kirjeldust Õp 31:10-31. Milline peaks olema sellise naise abikaasa iseloom?
4. Mil moel saab su kohalik kogudus olla paigaks, kust on näha ja kus toetatakse abielu ideaale? Mida praktilist saab su kogudus teha, et seda eesmärki täita?

Väikesed ettevõtmised mõjutavad palju

Osa meie misjoniannetustest pannakse kõrvale eriliste väikeste misjoniplaanide toetamiseks üle kogu maailma. Need on eraldi suuremast, kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuste fondist. Kaks toetuse saajat annavad teada, kuidas nad eriettevõtmiste rahasid oma kogukonna inimesteni jõudmiseks kasutasid.

Egiptuses on vähem kui 750 adventisti, elanike arv aga on suurem kui 80 miljonit inimest. Egiptlased on enamjaolt moslemid. Islamiusuliste püha kuu – ramadaani – ajal paastuvad islami usku järgivad inimesed päevasel ajal ning teevad paastumises vaheaja päikeseloojangu järgseks öhtusöögiks. Hea tahte avaldusena võõrustas adventistide kogudus ramadaani ajal moslemikogukonna liikmeid öhtueinega. Mitmed adventistid ja tuntud kristlased kutsuti koos oma islamiusulistest külalistega kokku.

Öhtusöögil osales rohkem kui 20 mitteadventisti, sealhulgas valitsuse aseminister, politseikolonel, kahe poliitilise partei esindajad, Egiptuse inimõiguste organisatsiooni juhid ning ajakirjanikud. Öhtusöögi järelkajana väljendasid külalised adventkogudusele oma lugupidamist ja heatahtlikku suhtumist. Mõned viitasid tõsiasjale, et enne seda sündmust ei teadnud nad seitsmenda päeva adventistidest midagi.

Egiptuse misjonipõllu esimees Llewellyn Edwards kõneles külalistega, rääkides, kuidas on moslemite keskel elamine muutnud tema arusaama islamiusulistest, kelle suhtes on läänemaine meedia tekitanud hirmu; need inimesed on sõbralikud ja hoolivad. „Moslemid on inimesed, keda armastada,” ütles ta.

Väikeste ettevõtmiste misjoniannetused aitavad ehitada üksteisemõistmise silda kristlaste ja islamiusuliste vahele moslemimaailma tähtsas poliitilises keskuses.

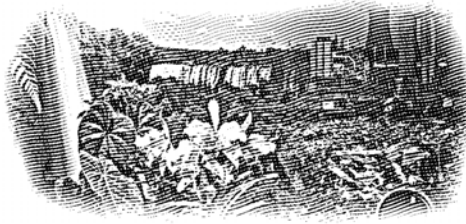
Ümbermaailmareisi tehes kohtad Vaikses ookeanis väikest lõunamere saarte riiki, Uus-Kaledooniat. Uus-Kaledoonia ühe saare nimi on Mare, mille pikkus kaldast kaldani on umbes 20 miili (30 kilomeetrit). See paikneb peaaegu 1000 miili (1600 kilomeetri) kaugusel Austraaliast ning on koduks umbes 6000le inimesele.

2011. aasta juulis pidas pastor Jean-Noel Adeline seal evangeelsete koosolekute seeriat, mida rahastati väikeste misjoniettevõtmiste fondist. 200 inimest saare kõigist osadest võttis sellest koosolekusarjast osa. Koosolekute järgselt jäi 10ne grupp hingamispäeviti koos käima ja ristimiseks ette valmistuma.

Saarlased ja Uus-Kaledoonia misjon liiguvad jumalateenistuspaiga ehitamise suunas, et need õrnad noored ususeemned maailma ühel äärealal võiksid kasvada tugevaks ja juurduda sügavalt.

Mare saare uued usklikud Uus-Kaledooniast tänavad sind, et jagad nendega oma misjoniannetust ja aitad avastada Jumala plaani nende elu jaoks.

Meile usaldatud hooldusülesanne ja keskkond

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ps 8; 1Ms 2:15; Ilm 4:11; 2Ms 20:8-11; 1Kr 3:16.

Meespeetav tekst: „Ja Jumal õnnistas neid, ja Jumal ütles neile: „Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele; ja valitsege kalade üle meres, lindude üle taeva all ja kõigi loomade üle, kes maa peal liiguvad”” (1Ms 1:28).

Maailm, milles elame, on armastav kingitus Loojalt Jumalalt, Temalt, „kes on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad” (Ilm 14:7). Selle loomingu keskele pani Ta inimesed ning seadis nad suhtesse enda, teiste inimeste ja ümbritseva maailmaga. Seepärast oleme seitsmenda päeva adventistidena arvamusel, et selle kõige säilitamine ja selle eest hoolitsemine on väga tihedalt seotud Tema teenimisega...

„Kuna inimlik vaesus ja keskkonna halvenemine on omavahel seotud, töötame parandada kõigi inimeste elukvaliteeti. Meie eesmärgiks on inimese vajadusi rahuldades kasutada ressursse jätkusuutlikult...

Selle kohustusega kinnitame Jumala poolt meile usaldatud ülesannet hoolitseda loodu eest ning usume, et täielik ennistamine viiakse lõpule alles siis, kui Jumal teeb kõik uueks.” – Väljavõte Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi avaldusest „Caring for Creation – A Statement on the Environment”.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 9. märtsiks.

Loomisel antud valitsejaamet

1Ms 1:26 kohaselt kuulusid Aadama valitsuse alla kõik teised organismid meres, maal ja õhus. Valitseda tähendab otsustada, valitsejal on teiste üle võim. Loodusjõudude üle valitsemisest ei räägita sõnagi; jutt on ainult loodud organismide üle valitsemisest. Ning selle salmi kohaselt oli see korraldus üldine: Adam pidi olema, olulisel määral, maakera valitseja.

Loe veelkord 8. psalmi. Kuidas Taavet reageerib aule, mida Jumal inimestele andis? Mida tähendab, et meile on antud „au ja austus”, eriti kontekstis, et inimestele on antud valitseda maa üle?

1Ms 2:19 kohaselt oli Aadama üks esimesi ülesandeid panna loomadele nimed. Nimel oli Piibli aegadel suur tähtsus. Nimi esindas isikut ja väljendas sageli isiku seisust. Volitus anda lindudele ja loomadele nimed kinnitas Aadama seisundit valitsejana.

Loe 1Ms 2:15. Mismoodi näed siin avaldumas valitsejaameti põhimõtet?

Aadam sai ülesande kanda hoolt aia eest, seda korrastada ja selle vajaduste eest hoolitseda. Heebrea sõnatüvi *smr*, mida siin tõlgitakse „hoidma”, tähendab paljuski ka „üle vaatama” või „kaitsma”. Aed oli kingitus Aadamale, Jumala armastuse väljendus, ning Adam oli nüüd selle eest vastutav; tegemist on veel ühe näitega valitsemisest, mille Adam loomise aegu sai.

Kuidas peaks meie arusaam Jumalast kui Loojast või, veel täpsemalt, meie arusaam loomisloost mõjutama seda, kuidas me keskkonda suhtume? Miks peaks arusaam neist asjust kaitsma meid suurest ükskõiksusest keskkonna suhtes, kuid ka fanaatiliselt sellele pühendumisest?

Hoolitseda muu loodu eest

„**Sest** kõik metsloomad on minu omad, ja kariloomad tuhandeile mägedel” (Ps 50:10). Mis siin salmis puudutab meie valitsejaametit Maa üle?

Loe Ilm 4:11. Kuidas vastandub see salm otseselt ateistlikele tava-aru-
saamadele ilma loojata loomisest, organismidest, kes hakkasid lihtsalt juhuse
kaudu olema?

Loomade loomine ei olnud juhus või tagantjärele tekkinud mõte. Jumal lõi nad kavakohaselt. Tema tahtmine oli, et nad oleksid olemas, ja sellest põhimõttest peaksime neid koheldes juhinduma (vaata ka 2Ms 23:5, 12; Õp 12:10; Lk 14:5).

Tõepoolest, jõhkrust loomade suhtes ja ükskõiksust nende kannatus-
te suhtes peetakse üldiselt häirunud isiksuse tunnuseks. On rajatud pal-
ju organisatsioone selleks, et soodustada loomade head kohtlemist, ja nii
peabki.

Mõned on aga läinud nii kaugele, et väidavad: inimesed ei ole oluliselt
tähtsamad kui loomad ja nii ei peaks inimestele andma suuremaid õigusi.
Ühel või teisel moel on tegemist mõttesabaga, mis viib loogilist teed möö-
da inimese päritolu kohta esitatud evolutsiooniteooriani. Juhul kui meid
ja loomi eraldaks teineteisest ainult aeg ja muutuvus, miks peaksime siis
olema erilisemad kui nemad? Üks filosoof on väitnud seda, et tibul või ise-
gi kalal on rohkem „isiksuslikkust” kui lootel üsas või isegi vastsündinud
lapsel. Ükskõik, kui naeruväärselt need mõtted kõlada võivad, saab pisut
loogikat kasutades aru, et need pärinevad ateistlikust evolutsiooniteoo-
riast.

Mõistagi ei toeta Pühakiri selliseid ideid. Inimestel on Jumala plaanis
eriline koht, mida loomadel ei ole. (Vaata 1Ms 3:21; 2Ms 29:38; 3Ms 11:3.)

Pane ennast Jumalat eitava evolutsionisti seisukohale ja mõtle läbi põh-
jused, miks sa arvad, et loomi ei peaks kohtlema teisiti kui inimesi. Mida
peaks su arutluskäik rääkima selle kohta, kui paljus määravad meie eeldused
meie mõtete lõpptulemuse?

Nagu oleme näinud, on arusaam viisist, kuidas meile usaldatud valitsejaametit selle planeedi eest hoolitsemisel peame, otseselt seotud loomise-ga. Meie seisukohad loomisest mõjutavad meie vaateid sellele, millistes suhetes peaksime olema looduga.

Mõne inimese meelest on loodu ekspluateerimiseks, kasutamiseks, lau-sa röövimiseks sel määral nagu on vaja meie soovide ja tahtmiste täitmi-seks. Teised seevastu kummardavad ja jumaldavad loodut ennast (vaata Rm 1:25). Lisaks on piibellik arusaam, mis peaks andma meile tasakaalus-tatud teadmised selle kohta, kuidas suhtuda Issandalt meile antud maail-ma.

Loe 2Ms 20:8-11. Mida me sellest korraldusest valitsejaameti kohta leiame?

„Jumal eraldas seitsmenda päeva hingamispäeva mälestusmärgiks ja alaliseks meenutuseks Tema loomistööst ning maailma rajamisest. Seits-menda päeva adventistid kindlustavad sel päeval puhates erilises mõttes suhet Loojaga ja Tema looduga. Hingamispäeva pidamine kriipsutab alla meie lõimumise tähtsust kogu keskkonnaga.” – Väljavõte „Caring for Crea-tion – A Statement on the Environment”.

Kuna hingamispäev osutab tõsiasjale, et Jumal lõi meid ja maailma, milles elame, meenutab hingamispäev meile pidevalt, et me ei ole täieli-kult autonoomsed [sõltumatud] olevused, kes võiksid teha teistele ja maa-ilmale, mida iganes tahame. Hingamispäev peaks meile õpetama, et oleme tööpoolest majapidajad ning majapidajaks olemine toob kaasa vastutuse. Nagu sellestki korraldusest näeme, küündib vastutus sinnamaani, kuidas kohtleme meie „alluvuses” olijaid.

Mõttele sellele, kuidas sa kohtled kaasinimesi, eriti neid, kes on su võimu all. Kas kohtled neid lugupidamisega, lahkelt ja armulikult? Või kasutad ära sulle nende üle antud võimu? Kui teed viimast, siis pea meeles, et ühel päeval tuleb sul oma tegudest aru anda.

Nagu kogu selle veerandaasta jooksul näinud oleme, oli Jumala loomingu algsest „hea”, lausa „väga hea”. Kõik tuli Looja kätest täiuslikena. Polnud pödurst, haigust, surma. Vastandina arenemisõpetusele, milles haigus, nõtrus ja surm on loomisvahenditeks – pödurst, haigus ja surm tulid alles *pärast* pattulangemist, *pärast* patu sissetungi. Niisiis võime jälle alles loomisloo taustal mõista paremini piibellikke õpetusi tervisest ja tervistumisest.

Loe 1Kr 6:19, 20. Kuidas vastutame Jumala ees oma keha pärast?

Keha on meie aju väljendusvahend ning meie aju kaudu on Püha Vaim meiega ühenduses. Juhul kui tahame olla läbikäimises Jumalaga, tuleb meil kanda hoolt oma keha ja aju eest. Kuritarvitades oma keha, hävitame ennast nii füüsiliselt kui ka vaimulikult. Nende salmide kohaselt on tervise küsimus ja see, kuidas oma ihu („Jumala templi”) eest hoolt kanname, kõlbeline küsimus, millel on igavesed tagajärjed.

Oma tervise eest hoolitsemine on väga oluline osa suhtes Jumalaga. Ilmne on, et meie tervis ei sõltu täielikult meist. Kõigil on vigaseid geene, meid kõiki mõjutavad tundmatud kemikaalid või muud kahjulikud ained ning meil kõigil on oht füüsiliselt viga saada, mis võib meie tervise viia. Jumal teab seda kõike. Kuid selles, mis on meie võimuses, tuleb teha oma parim, et hoida oma keha korras, sest see on Jumala näo järgi tehtud.

„Ärgu mitte keegi, kes tunnistab jumalakartust, olgu hooletu oma keha tervise suhtes ega hellitagu valelootusi nagu poleks karskusetus patt ega mõjutaks nende vaimulikkust. Füüsilise ja moraalse olemuse vahel valitseb tihe kooskõla. Füüsilised harjumused kas tõstavad kõrgemale või madaldavad heade omaduste taset... Iga harjumus, mis ei edenda inimese süsteemide tervislikku tegevust, alandab üllamaid ja õilsamaid võimeid.” – Ellen G. White, *The Review and Herald*, 25. jaan. 1881.

Neljapäev, 7. märts

Valitsejaameti põhimõtted

„Iga hea and ja iga täiuslik kink tuleb ülalt, valguse Isalt, kelle juures ei ole muutust ega varjutuste varju” (Jk 1:17). Kuidas aitab see salm panna alust piibellikule arusaamale majapidajaks olemisest?

Kaldume majapidajaks olemisest mõtlema sageli rahanduslikust küljest. Nagu sellel nädalal näinud oleme, hõlmab valitsejaamet palju rohke- mat kui vaid raha. Ometi, olgu jutt rahast, murest keskkonna pärast või meie enda tervisest, heaks majapidajaks olemises on kindlad põhimõtted, mille aluseks on loomine, nii nagu seda kirjeldatakse Moosese esimeses raamatus. Kuna Jumal on meie Looja ja kõik meie oma on Tema kingitus, kohustatakse meid olema Tema ees head majapidajad kõiges, mis meie kätte on usaldatud.

Loe Mt 25:14-30, et näha, kuidas illustreerib see tähendamissõna hea majapidaja tasu. Milline sõnum on sellel tähendamissõnal seoses valitseja- ameti üldiste põhimõtetega?

„Kristus annab sulastele „oma varanduse” – millegi, mida tuleb kasu- tada Tema heaks. Ta annab „igäühele tema töö”. Igäühel on taeva igaveses plaanis oma osa. Igäüks peab tegema Kristusega hingede päästmisel koos- tööd. Taevastes eluasemetes on meile valmistatud koht sama kindlalt, kui meile on määratud maa peal koht, kus peame Jumala heaks töötama.”- El- len G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk-d 326, 327.

Mida sa teed sulle usaldatud talentidega (pea meeles – kõik hea tuleb „valguse Isalt”)? Milliseid valikuid saad langetada, mis võimaldavad sul kasu- tada neid talente Issanda töö heaks paremini?

Edasiseks uurimiseks: „Kristuse järelkäijad on lunastatud teenimiseks. Meie Issand õpetab, et elu tõeline eesmärk on teenimine. Kristus ise oli tööline ja Ta andis kõigile oma järelkäijatele kohustuse teenida – teenida Jumalat ja kaasinimesi. Siin esitas Kristus maailmale elu tähtsaima mõtte, mida nad iial olid kuulnud. Teiste teenimiseks elades tuuakse inimene ühendusse Kristusega. Teenimise seadus saab ühenduslüliks, mis seob meid Jumala ja kaasinimestega.” – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 326.

Küsimused aruteluks:

1. Mõned sekularistid [kiriklikkusest vaba kõlblusõpetuse pooldajad] on välja pakkunud, et elu hinda ei peaks mõõtma sellega, kas elu on inimese oma, vaid võimalikkusega elada mõnusat elu. Nad hindaksid noort tervet šimpanssi kõrgemalt kui üht vana, haiget inimest. Loe näiteks järgnevat tsitaati, mis pärineb austraallase Peter Singeri sulest, kes väidab, et teatud juhtudel ei peaks inimestel olema mingeid suuremaid õigusi kui mõnedel loomad: „Kaugel sellest, et muretseda kogu elu pärast või kaaluda muret elu olemuse küsimuse alusel erapooletult, ilmutavad need, kes protesteerivad abordi vastu, kuid söövad pidevalt kanade, sigade ja vasikate liha, viltust muret meie liigikaaslaste elu suhtes. Kui võtta võrdluseks mingi kena moraalselt asjakohane iseloomujoon nagu arukus, eneseteadvus, teadlikkus, autonoomia, mõnu, valu jne, osutuvad vasikas, siga ja paljupilgatud kana vägagi edasijõudnuiks ükskõik millises raseduse staadiumis oleva lootega võrreldes – nii et juhul, kui võrdleksime alla kolme kuust loodet kalaga, ilmutaks kala rohkem teadvuslikkuse märke.” – Peter Singer, *Writings on an Ethical Life* (New York, N.Y.: The Ecco Press, 2000), lk 156. Singer on mõistagi evolutsiooniteooria pooldaja; seega usub ta, et tegelikult ei ole ilmset kvalitatiivset erinevust meie ja loomade vahel. Me oleme lihtsalt erinevas suunas arenenud ja kõik. Mis on sellises maailmapildis täielikult vale? Kuidas peaksime kristlastena seesugusele mõtlemisele reageerima?

2. Juhul kui leiad, võta klassi kaasa kogu avalduse „Caring for Creation – A Statement on the Environment” tekst. (See avaldus peaks leiduma adventist.org/beliefs/statements/main-stat5.html.) Muidu aga kasuta käesoleva nädala hingamispäevases osas tsiteeritud lõiku. Pööra tähelepanu sellele, kuidas seob see Moosese esimeses raamatus räägitud loomise keskkonnaga. Peatu mõttel, kuidas saab õige vaade loomisest kaitsta meid äärmusliku seisukoha võtmise eest.

Tänu täis süda

Ujjal on noor mees, kuid tema südameviga põhjustas kroonilist väsimust ja nõrkusehooge. Ta ei suutnud töötada ega isegi mitte jalgrattaga sõita.

Ühel päeval rääkis Ujjali sõber Panalal talle, et õpib tundma Jeesust, võimast ja armastavat Jumalat, keda kristlased teenivad. Panalal kutsus Ujjalit oma kodus peetavale koosolekule. Ujjal läks lootuses, et kristlaste Jumal teeb ta terveks. Ta kuulas teraselt, kuidas globaalmisjoni teerajaja Gopal selgitas, et Jumal andestab meie patud, siis kui me usume ja seda Temalt palume.

Kui Gopal oma jutu lõpetas, palus ta tõusta neil, kel oli eriline palvesoov. Ujjal tõusis. Gopal küsis tema palvesoovi ning Ujjal rääkis oma südameveast. Ta langetas pea, siis kui Gopal palvetas, ja tundis otsekohe, et temasse tulvas energia. Ta rääkis Gopalile, et uskus oma tervenemisse ning tahab saada kristlaseks.

Gopal tuli Ujjali koju Piiblit uurima ning peagi võtsid Ujjal, tema vanemad ja tema kaks nooremat venda Jeesuse vastu oma Päästjaks.

Perekond käis linna adventkirikus, kuid Ujjal tahtis jagada oma usku ka inimestega, kes lähikonna külas elasid. Kuna Ujjali südameprobleemid olid kadunud, sõitis ta rattaga külasse ja hakkas evangeeliumi jagama. Ta kohustus mehega, kellel oli krooniline kõhuhäda, ning ütles talle: „Mina tean, kes võib sind ilma ravimiteta terveks teha.” Ta rääkis sellele mehele Jeesusest ja pakkus võimalust tema eest palvetada. Ujjal tõi kaasa oma pastori ja Gopali, et nad palvetaksid ka selle mehe eest, ning peagi võtsid mees ja tema pereliikmed Jeesuse vastu oma Päästjaks ja palusid ristimist.

Ujjal küsis sellelt perekonnalt, kas nad oleksid nõus avama oma kodu uksi palvekoosolekute pidamiseks. Teised külaelanikud olid seda perekonda jälginud ja näinud nende elus muutusi. Mees ja tema pereliikmed kutsusid üksteise järel oma naabreid külla selleks, et Ujjal saaks nendega kohutada ja nende pärast palvetada. Kui inimesed kuulsid Jeesusest, hakkasid nad uurima Piiblit ja valmistuma ristimiseks.

Ujjalist sai lihtliikmest evangelist ning senimaani on ta juhtinud rohkem kui 50 inimest selles külas Kristuse juurde. Ta alustas tööd ka teises külas, kus nüüd õpib samuti mitmeid inimesi tundma armastavat ja kõikvõimast Jumalat ning võtma Jeesust vastu oma Issandana.

Meie misjoniannetused aitavad toetada globaalmisjoni töölisi nagu Gopal ja Ujjal nii Aasias kui ka mujal maailmas.

Gopal ja Ujjal ning sajad nendesugused globaalmisjoni teerajajad ja lihtliikmeid evangelistid tegutsevad Indias Kolkata piirkonnas.

Hingamispäev: kingitus Eedenist

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 2:1-3; Hb 4:3, 4; 5Ms 5:12-15; Hs 20:12; Mk 2:27, 28; 2Pt 3:3-7.

Meelespeetav tekst: „Sest Inimese Poeg on hingamispäeva isand” (Mt 12:8).

Kuuenda päeva lõpuks oli loomine lõpetatud (1Ms 2:1, 2). Maailm oli tehtud elamisväärseks paigaks ja täidetud elavate olevustega. Aadam ja Eeva loodi Jumala näo järgi ning neile anti kaunis, toiduga hästi varustatud aed, kus elada. Nende abielu oli maailma esimene ja nad rajasid esimese kodu. Jumal oli rahul sellega, mida Ta oli teinud. Paradiisile aga lisati midagi veel: seitsmenda päeva hingamispäev (vaata 1Ms 2:1-3).

1Ms 2. peatükk kummutab tavaarusaama, et seitsmes päev on „juutide hingamispäev”. Miks? Sellepärast, et Jumal „õnnistas seitsmendat päeva ja pühitses seda” juba Eedenis, enne pattulangemist ja selge, et enne juutide olemasolu.

Lisaks on hingamispäev mälestusmärk loomisest *kogu* inimkonnale (mitte ainult juutidele) ja nii peaks kogu inimkond tundma rõõmu hingamispäeva õnnistustest.

Sellel nädalal uurime Piibli õpetust hingamispäevast, veel ühest kingitusest Eedenis.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 16. märtsiks.

Loomine ja seitsmenda päeva hingamispäev

2Ms 20:8–11 osutab neljas käsk otseselt loomisinädalale. See on tähtis, kuna see suunab meid tagasi Eedenisse, patuta ja täiuslikku maailma, mis tuli äsja Jumala käest. „Hingamispäeva ei esitata siin uue seadlusena, vaid korraldusena, millele on alus pandud juba loomisel. Seda tuleb meeles pidada ja pühitseda kui Looja töö mälestusmärki.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 307.

Loe 1Ms 2:1–3. Kuidas on hingamispäev otseselt loomisega seotud? Kuidas aitavad need salmid muuta tugevamaks mõtet, et Jumal lõi meie maailma tõepoolest kuue päevaga, vastandina pikkadele ajajärkudele, mida postuleerib teistlik evolutsiooniteooria?

Väärt on märkida, et neis kolmes salmis viidatakse seitsmendale päevale viiel korral: viiest kolmel korral nimetatakse seda just „seitsmendaks päevaks”, ülejäänud kahel korral kasutatakse kas asesõna „see” või määrsõna „siis”. Neis salmides ei jää meile ebaselgust selle suhtes, millisest päevast on jutt või millele see osutab, ega sellest, et seitsmendale eelnesid kuus loomispäeva.

Loe Hb 4:3, 4. Millisele sündmusele osutab heebrealastele saadetud kirja autor oma arutluses puhkusest, ja miks on see oluline?

Tegemist on selge Uue Testamendi viitega 1Ms raamatu loomisloole ja see pakub lisatõendust ajaloolisele tõele: loomiseks kulus kuus päeva, millele järgnes puhkepäev. Paljud ei tunnista tänapäeval mõtet, et loomine toimus kuue päevaga. Nad nõuavad teaduslikke tõendeid selle kohta, et kirjapandu on tõene. Teadus ise aga sõltub paljudest juhustest, ebakindlusest ja eelarvamustest. Liiasi, kuidas üldse saaks tõestada kuue tegeliku päevaga loomist?

Jumal „ei ole kõrvaldanud võimalust kahelda; usk peab toetuma tunnistusele, mitte näpuga katsutavatele selgitustele. Neil, kes soovivad kahelda, on selleks võimalus, kuid need, kes igatsevad tunda tõde, leiavad küllaldase aluse uskuda.” – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 169. Millised põhjendused uskumiseks on sinul? Miks trumpavad need kõik kahtlemise põhjused üle?

Hingamispäevase puhkamise sisukas mõte

Loe 5Ms 5:12-15. Kuidas erineb siinesitatud hingamispäevakäsu rõhuasetus 2Ms 20:8-11st?

Siin tuletab Mooses iisraellastele meelde, et nad peaksid pidama hingamispäeva, ja väidab, et nad peaksid nii tegema, sest Jumal vabastas nad Egiptusest. Need salmid ei räägi midagi kuue päevaga loomisest ega sellest, et Jumal puhkas hingamispäeval. See-eest rõhutavad need päästet, vabastamist, lunastamist, antud juhul lunastamist Egiptusest, kujundit tõelisest lunastusest, mis on meil Jeesuses (vaata 1Kr 10:1-3).

Teisisõnu, need tekstid pole omavahel vastuolus ega anna õigust püüdele kasutada üht lõiku teise tõepära eitamiseks. Mooses näitas rahvale, et nad kuulusid Issandale esmalt loomise ja siis lunastuse tõttu.

Loe Hs 20:12 ja 2Ms 31:13. Milline põhjus hingamispäeva pidamiseks on veel olemas?

Tekstilõigud, milles nimetatakse pühitsust, tuletavat meile meelde, et ainult Jumal saab meid pühaks teha. Ainult Looja saab luua meisse uue südame.

Mõttele kolmele põhjendusele, mida on hingamispäeva pidamise kohta esitatud ja kuidas need on seotud. Me peame hingamispäeva seitsmendal päeval selle tunnustamiseks, et Jumal lõi kuue päevaga ja puhkas seitsmendal. Me peame hingamispäeva seitsmendal päeval sellepärast, et Jumal on ainus, kes meid lunastas, kes päästis meid Kristuses. Ja ühtlasi on Ta ainus, kes meid pühitseb. Pühitsus saab toimuda ainult Jumala loova väe tõttu (vaata Ps 51:12; 2Kr 5:17).

Niisiis kalduvad teooriad, mis eitavad loomist kuue päevaga, kahandama Jumala armu ja suurendama meie oma jõupingutuste väärtust – nagu oleksime küllalt head, et saada päästetud. Loomislugu meenutab meie täielikku sõltumist armust ning Kristuse asenduslikku ohvrit meie heaks.

Mõttele tõsiasjale, et lunastamises oleme Jumalast sama sõltuvad nagu oma olemasolus (kui palju said sa oma sündimise suhtes kaasa rääkida?). Kuidas saab hingamispäev aidata meil paremini mõista täielikku vajadust Jumala armu järele kogu oma elus? Kuidas peaks see teadmine mõjutama seda, mismoodi elame?

Teisipäev, 12. märts

Jeesus ja hingamispäev

Loe Mk 2:27, 28. Millise olulise tõe hingamispäeva kohta Jeesus siin avab? Kuidas saame rakendada selle põhimõtte oma hingamispäevapidamisse?

Jeesus ja Tema jüngrid läksid läbi viljapõllu, ning jüngrid, kes olid näljased, katkusid mõned viljapead ja sõid neist teri. Viljapeade katkumine põllust läbi minnes ei olnud probleemiks, sest ühiskonna seadused lubasid seda. Toit on hädavajalik ja polnud mingit probleemi selles, et jüngrid kustusid nälga sellega, mida möödaminnes leidsid. Probleem oli usujuhtide kehtestatud seadustes hingamispäeva pidamise kohta, nagu olnuks need tähtsamad kui inimese vajadus. See oli Kristuse ja variseride alaline võitluskoht. Jeesuse vastus näitas, et variseride prioriteedid olid väärad. Hingamispäev pidanuks olema inimesele õnnistust toov päev; seda ei pidanud kasutama vabandusena kannatuste pikendamiseks.

Mida Jeesus hingamispäeval veel tegi, kuigi see kutsus esile võitluse? Vaata Mt 12:9-13; Lk 13:10-17; Jh 5:1-17.

Kõigis evangeeliumeisse kirja pandud võitlustes, mis hingamispäeva pärast esile kerkisid, ei seatud kunagi küsimuse alla hingamispäeva jõusolekut. Küsimuse all oli küll, kuidas peaks seitsmendat päeva pidama, mitte aga, kas see ära muuta või millegi teisega asendada.

Jeesuse eeskuju näitab, et hingamispäev jääb millekski, mida peaks pidama, kuid vähe sellest – Tema eeskuju näitab, kuidas hingamispäeva pidada tuleks. Ja üks, mida me Tema eeskujust selgelt näeme, on tõsiasi, et hingamispäeval tehtuna ei lähe hingamispäevaga vastuollu tegevus, mis aitab kergendada inimeste kannatusi. Vastupidi, Tema eeskuju näitab, et kui üldse kuidagi, siis peaks hingamispäeva pidama just kaasinimestele head tehes.

Mismoodi saaks sinu hingamispäevapidamine peegeldada paremini põhimõtteid, mida Jeesuse eeskujust näeme?

Loe 2Pt 3:3-7. Kõrvuta kirjeldust „viimseil päevil” tulevatest pilkajatest meie kaasaegse ühiskonnaga. Mida sellised pilkajad põlastavad ja miks?

Pilkajad väidavad, et loodus on vahetpidamata kestnud; seda väidet tuntakse teadlaste hulgas „uniformitarianismi” nime all. See on samaväärne imede ilmnenemise eitamisega. Seda väidet kasutatakse selleks, et eitada Issanda tulemist, nagu Ta on töotanud.

Märkad ka, kuidas seob Peetrus Kristuse teise tuleku eitamise loomisloole (ja ka veeuputuse) eitamisega. Ühe eitamine viib teise eitamiseni!

Loe Ilm 14:6, 7. Millist sõnumit tuleb taeva meelevallaga kuulutada keset selliste pilkajate poolt tekitatud kahtlusi ja norimist?

Pilkajad eksivad. Kohus tuleb ning meid kutsutakse kummardama Teda, kes „on teinud taeva ja maa ja mere ja vete allikad” ning kõik muu. Siinne keel kõneleb loomisest. See salm vihjab 2Ms 20:11-le ning osutab loomise ja hingamispäeva tähtsusele lõpuajal. Nii nagu hingamispäev sümboliseerib Piibli loomis- ja lunastuslugu, nii viib loomisloole hülgamine seitsmenda päeva hingamispäeva hülgamiseni ning inimese poolt tehtud aseaine kehtestamiseni. Selle tulemuseks, nagu näitab Ilm 14:8-10, on vaimulik hoorus ja Jumalast lahkulöömine.

Jumal kutsub inimesi kummardama Teda Loojana ning leiame, et Piiblis ei osuta miski Temale kui Loojale nii täielikult nagu seitsmenda päeva hingamispäev. Pole siis ime, et näeme hingamispäevas, põlises märgis Jumalast kui Loojast, lõpuaja jaoks määrava tähtsusega tõsiasi.

Mõttele: kuidas nõrgestab kuue tegeliku päevaga loomisest loobumine seitsmenda päeva hingamispäeva tähtsust? Ja juhul kui meie arusaam seitsmenda päeva hingamispäevast nõrgeneb, miks siis tagakiusamise saabudes sellest ustavalt kinni hoida?

Loe 92. psalmi. Mida räägib see meile (vähemalt osaliselt) sellest, milline peaks hingamispäeva pidamise kogemus välja nägema? Miks peaksime Issandast mõeldes väljendama selles psalmis kirjeldatud rõõmu?

Ilmtingimata tundis laulja Issandat, teadis, milline Issand oli, mida Ta oli teinud ning mida Ta ühel päeval veel teeb. Need on põhjused, miks ta väljendab sellist rõõmu.

Vaatle ka neid teemasid, mis selles „hingamispäeva laulus” väljenduvad.

Elkõige tänu ja kiitus Jumalale Tema helduse ja ustavuse eest. Lisaks sellele kannab iga „hingamispäeva laul” kindlasti äratundmist, et Jumal on Looja, ja seda näeme ka siin.

Vaata ka siin leiduvat kohtuteemat. Piibel räägib Jumala kohtu kahest küljest: see on õelate vastu, kuid õigete kasuks (vaata Tn 7:20-28). Need kaks külge avalduvad ka selles psalmis. Isegi juhul, kui me ei näe neid töotusi praegu täitumas, on meil töotus, et Tema kohus tuleb ikkagi aja lõpul, mil Jumal loob kõik uueks (Ilm 21:5).

Juhul kui me sellest psalmist midagi enam ei saa, võime ometi näha, et hingamispäev, pühitsetud päev, on aeg, mil olla rõõmus Issandas, tunda rõõmu Temast ning kõigest, mida Ta on meie heaks teinud ja töötanud teha. Psalmi meeolud on tänu, rõõm ja õnnelikkus, mille kutsus esile ainult see, mida Issand on teinud ja töötanud teha, mitte laulja enda tehtu.

Milline kingitus see küll on: eraldada üks seitsmendik oma elust igal nädalal puhkuseks ning selleks, et olla vaba argiaskeldustest ja äraelamise stressist – tundes rõõmu Issanda tegutsemisest meie heaks.

Kuidas saad õppida tundma rõõmu hingamispäevast nii nagu laulja selles psalmis rõõmustab? Juhul kui sul seda kogemust pole, siis miks?

Edasiseks uurimiseks: „Jumal lõi inimese enda sarnaseks. Siin pole midagi müstilist ja öeldu ei jäta põhjust oletada, et inimene on arenenud järkjärgult taime- ja loomariigi madalamatest vormidest kõrgemale. Niisugune õpetus madaldab Looja töö inimese piiratud ettekujutuseni. Inimesed ihaldavad nii kirglikult Jumalat universumi valitseja kohalt kõrvaldada, et nad on valmis madaldama inimest ja röövima talt väarikat päritolu. Jumal pani liikuma taevakehad maailmaruumis ja andis põllulilledele kaunid värvitoonid. Tema täitis taevad ja maa oma võimsa väe imedega. Ta soovis oma aulise loomistöö kroonida ning anda kaunile maale valitseja; Ta lõi olevuse, kes oli Looja kätetöö vääriline. Inimkonna sugupuu viib tagasi suure Loojani, mitte bakterite, molluskite ja neljajalgsete arenemisahelani.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 45.

Küsimused aruteluks:

1. Miks on lõpuajal hingamispäeva ja loomise vaheline seos väga tähelepanuväärne? Kuidas väljendab seda tõde Ilm 14:6, 7? Vaata veelkord kolmapäevase osa lõpul olnud küsimust, kui eelnevate küsimuste üle arutled.

2. Umbes samal ajal kui Charles Darwin hakkas propageerima oma evolutsiooniteooriat, kutsus Jumal ellu koguduse, kes tõstab silmapaistva uskumusena esile seitsmenda päeva hingamispäeva. Veel enam, Jumal pani sellele kogudusele aluse, et kuulutada Ilm 14. peatüki kolme-inglikuulutust, mis kutsub meid eriliselt kummardama Teda, kes lõi taeva ja maa. Mis saaks olla veel traagilisem ja sügavam usust ärataganemine kui see, et need, kes tunnistavad ennast selle koguduse liikmeteks, targutavad arenemisõpetuse kasuks?

3. Viimastel aastatel on teadus paljastanud elu sellise komplitseerituse ja keerukuse, mis paneb võpatama. Charles Darwinil ei olnud tegelikult aimugi, kui keeruline on isegi see niinimetatud „lihtne” rakk. Me teame nüüd, et isegi kõige „lihtsam” rakk on palju keerukam kui Darwin üldse ette kujutas. Näed siin irooniat: paljud teadlased usuvad, et elu tuli esile üksnes juhusest. Kuid, mida keerukama leiab teadus elu olevat, seda vähem tõenäoline on, et see sai tekkida juhuslikult. See tähendab, et mida rohkem paljastab teadus elu keerukust, seda vähem tõenäoliseks muutub suur teooria elu päritolust, ateistlik evolutsiooniteooria. Arutlege.

Hõlmata suurlinnu

Kui vaatame misjonipõldu, peame vaatama seda läbi Jeesuse kaastundlike silmade. Me ei pea silmas mingit sihtgruppide või paljast statistikat, vaid reaalseid inimesi. Nad võivad olla loobunud kogudusest ja usust, kuid avatud neile, kes Kristust järgivad ning oma Õpetaja armastust ja kaastunnet ilmutavad.

Ja siis, kui asume teiste vajadusi teenima, peame teadma, millised need vajadused on. Meil tuleb avastada oma kogukonda. Mida inimesed loevad, mida nad vaatavad ja kuulavad? Kuidas nad oma vaba aega kasutavad? Mis neile valu teeb? Mis rõõmustab?

Mõned aastad tagasi sai Sydney kandi (Austraalias) pastorile Wayne Krausele selgeks, et mõned õpilased tulid iga päev riigikoolist koju, ilma et oleksid lõunat söönud. Ta rääkis sellest oma kogudusele ja varsti pakkusid koguduse liikmed sellistele näljastele lastele süüa. Hiljem, kui kool otsustas kaplani tööle võtta, pöördusid nad adventkoguduse poole. Nüüd töötab Rochelle Madden seal kooli kaplanina.

„Näen oma osa kaplanina selles, et olen nagu aken Jeesuse poole,” ütleb Rochelle. „Tahan, et õpilased, lapsevanemad ja õpetajad näeksid, et kristlane on inimene, kes tegelikult hoolib neist ja nende elus toimuvast.”

Seitsmenda päeva adventistid peaksid linnadest tegema paremad paigad. Kas inimesed on näljased? Söötke neid. Kas sisserrännanud maadlevad kohanemisega? Aidake neid. Kas linnapark vajab puhastamist? Käärigem käised üles.

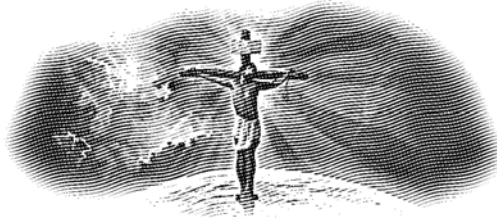
Jeremija raamatus andis Jumal juudi pagulastele nõu, kuidas elada, kui nad on Baabülioni toodud: „Ja taotlege selle linna heaolu, kuhu ma olen lasknud teid viia, ja paluge selleks Issandat; sest selle hea põli on teie hea põli” (Jer 29:7).

Heebrea sõna *shalom* kätkeb mõisted „rahu”, „heaolu” ja „hea käekäik”. Jumal innustas pagulasi selle linna heaks töötama ja selle eest palvetama. Meil tuleb täna sama teha.

Jeesus arendas tervikteenistust, kus olid tasakaalus vaimulik ja füüsiline: „Ja Jeesus rändas läbi kõik linnad ja külad, õpetades nende sünagoogides ja jutlustades evangeeliumi Kuningriigist ja parandades kõik haigused ja kõik nõtrused” (Mt 9:35). Peaksime võtma eeskujuks Jeesuse teenistuse ning kandma hoolt füüsiliste vajaduste eest sama hästi nagu vaimulike eest.

Lühendatult ajakirjast Adventist World; luba selleks on olemas. Gary Krause on Peakonverentsi Adventmisjoni juht. Esimene osa sellest artiklist ilmus 2011. aasta neljanda veerandaasta misjonilugudes.

Loomine ja evolutsioon

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 3:21; Ps 104:29, 30; Jh 1:4; Rm 5:6-11; Gl 3:13; Mt 27:46.

Meespeetav kirjakoht: „Sest nõnda nagu kõik inimesed surevad Aadamis, nõnda tehakse ka kõik elavaks Kristuses” (1Kr 15:22).

Piiblis kirjutatu kohaselt loodi Adam ja Eeva Jumala näo järgi, ilma mingi moraalse veata. Kuid neil oli vaba tahe, nõutav eeltingimus selleks, et suuta armastada. Siis, kui Adam ja Eeva Jumala vastu mässasid, langesid nad Saatana võimu alla (vaata Hb 2:14) ja nende tegu tõi ka kogu maailma vaenlase võimu alla. Jeesus aga tuli tühjaks tegema kuradi tegusid (1Jh 3:8) ning vabastama meid tema võimusest. Ta tegi seda sellega, et suri meie asemel ja pakub meile elu. Ristil sai Jeesus meie eest patuks (2Kr 5:21) ja koges patu põhjustatud lahutust oma Isast. Oma surmaga taastas Jeesus sideme Jumala ja inimkonna vahel, mille oli tekitanud Aadama ja Eeva patt.

Kõik need mõtted seostuvad loogiliselt loomislooga. Loomine saab taas nähtavaks siis, kui Looja Jumala vägi loob oma lastele uue südame (2Kr 5:17), ennistab Jumala näo meis ning taastab meie suhte Temaga.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. märtsiks.

Teame kõik väga hästi, et esimesed inimesed, „Jumala näo järgi” loodud täiuslikud olevused, langesid pattu, mis tõi surma. Neid oli hoiatatud ja nad mõistsid, mida neile oli öeldud. Eeva lausa kordas maole seda, mida Jumal oli öelnud. Ometi tegid nad pattu. Mingil korral meid niiöelda petetakse pattu tegema nagu Eevat; mingil korral patustame meelega nagu Aadam. Mõlemal juhul oleme patused, süüdi Jumala Seadusest üleastumises.

Loe IMs 3:9-15. Kuidas reageeris Jumal Aadama ja Eeva patule?

Jumalal tuli tegeleda kohtuliku arutamiselega, lausa „eeluurimiskohtuga”. Kohtuliku arutamise eesmärk polnud see, et Jumal faktid teada saaks. Ta juba teadis neid. Eesmärk oli hoopis anda abielupaarile võimalus võtta oma tegude eest vastutus – see on esimene samm kahetsuse ja taastamise suunas. Jumal küsis neilt, mis oli juhtunud, ja nad tunnistasid üles, ehkki puiklevalt. Kuigi nad olid patused ja nende patt tõi kaasa vahetud tagajärjed, anti neile Eedenis esimene evangeelne töötus (vaata 6. õppetükki).

Loe IMs 3:21. Missugune järgmine armutegu nähtavaks sai?

Surm saabus väga ootamatul moel. Aadama ja Eeva kohese surma asemel suri üks või mitu looma. Kujutle Aadama tundeid siis, kui loomad surid, vahest ohvrina tema eest. See oli esimene kord, kui Adam nägi surma, ja see pidi talle tegema tohutut hingevalu. Siis loomad nülitati ning loomanahkadest valmistati tuunika. Nahk pandi Aadamale selga, et katta tema alastiolekut. Iga kord, kui ta nahka nägi või seljas tundis, meenus talle kindlasti see, mida ta oli teinud ja mida kaotanud. Tähtsaim aga, see meenutas talle Jumala armu.

Kahtlemata peaksime me kõik väga hindama (kui üldse nii öelda) Jumala armu meie suhtes. Parim viis seda lugupidamist väljendada on osutada armu kaasinimestele. Kellele, ükskõik kui ärateenimatult, saaksid sa praegu armuline olla?

Patt ja surm

1Ms 3:19 öeldi Aadamale, et siis, kui ta sureb, saab ta tagasi mullaks, millest ta oli tehtud. Sama juhtub meiega. Märkad – me ei saa „tagasi” inimahvideks, sest meid ei ole inimahvidest tehtud. Meid tehti mullast ning surma korral saame taas mullaks.

Loe 1Ms 2:7; Ps 104:29, 30; Jh 1:4; Ap 17:24, 25. Kui tohutult tähelepanuväärsed on need salmid meie jaoks?

Elu on imeline nähtus. Oleme kõik eluga tuttavad, kuid ikkagi on selles midagi salapärast. Võime ühe elusorganismi juppideks lammutada, aga lõpuks ei leia me sealt midagi muud peale erinevate aatomite ja molekulide. Võime koguda need molekulid ühte anumasse ja anumast soojendada, sellest elektrit läbi lasta või katsetada terve rea muude asjadega, kuid me ei saa sellest uuesti elu. Ei ole olemas sellist entiteeti [iseseisvat üksust], mida nimetame „eluks”, mis oleks elusa keha või elusa raku sees. Elu on kogu elava süsteemi omadus, mitte mingi iseseisev üksus, mida saab rakudest eraldada.

Teisest küljest teame me palju selle kohta, kuidas tuua surma. Oleme leiutanud mitmeid viise elava tapmiseks. Mõned sellised meetodid lausa hämmastavad oma vägivalda ja õelusega, mis leidub meie patuses südames. Surma võime tuua, kuid elu luua pole meie võimuses. Üksnes Jumal suudab luua elusorganisme. Teadlased on püüdnud elu luua, mõeldes, et juhul kui nad seda teha saavad, on neil vabandus olemas, miks nad Jumalat ei usu. Senimaani on sellised jõupingutused luhtunud.

Loe Js 59:2. Kuidas mõjutab patt meie suhet Eluandjaga?

Kui elu tuleb ainult Jumalalt, siis Jumalast lahkulöömine löikab meid ära Eluallikast. Jumalast lahutamise paratamatuks tulemuseks on surm. Isegi siis, kui keegi elab 969 aastat, nagu elas Metuusala, lõpeb lugu ikkagi sõnadega „siis ta suri”. Olemuslikult põhjustab patt elust eraldumise ja tagajärjeks on surm.

Siis, kui me alles patused olime...

Läbi kogu Piibli leiame, et Jumala vastus inimese patususele on üdini lunastav ning ajendatud ehtsast, isekusetust armastusest. Tal oleks olnud täielik õigus jätta Aadam ja Eeva Saatana hävitavasse võimusesse; lõpuks tegid nad ju oma valiku. Kuid Jumal teadis, et Aadam ja Eeva ei mõistnud selle täit tähendust, mida nad olid teinud, ning Ta otsustas anda neile võimaluse saada asjasse veel rohkem pühendatud ja valida uuesti.

Loe Rm 5:6-11. Kuidas aitavad need salmid meil mõista, mis on Jumala arm?

Kui meie vastu on eksitud, meeldib meile, kui tullakse vabandama, enne kui võtame haavaja oma suhtlusringi tagasi. Mõistagi on vabandamine sellisel puhul omal kohal. Kahjustatud suhete täielik parandamine sisaldab nähtavat hoolt ja väärsammude suhtes vastutuse omaksvõtmist. Kuid Jumal ei jäänud meilt ootama andestuse palumist; Tema võttis initsiatiivi. Siis, kui meie olime veel patused, andis Ta ennast meie eest surma. See on imeline näide jumalikust armastusest.

Kuidas võrrelda meie käitumist Jumala käitumisega? Kui sageli oleme solvunud ja vihased ning otsime pigem kättemaksu kui taastamist? Peakime olema igavesti tänulikud, et Jumal ei kohtle meid sel viisil.

Viis, kuidas Jumal patuseid kohtleb, näitab armastuse tõelist tähendust. Tegemist pole lihtsalt tundege, vaid põhimõttelise käitumisega, mis puhul püütakse süüdlasele igati andestada ja suhe taastada. Viis, kuidas Jumal kohtles Aadamat ja Eevat, illustreerib seda, kuidas Ta suhtub meie pattu.

„Kolgata stseenid nõuavad sügavaimat emotsiooni. Sellise teema puhul on vabandata, kui ilmutad ülimat vaimustust. Meie mõtted ja kujutlused ei suuda iialgi täielikult haarata tõsiasja, et nii suurepärane, nii süütu Kristus pidi taluma sellist piinavat surma, kandes maailma pattude koormat. Sellise hämmastava armastuse laiust, pikkust, kõrgust ja sügavust ei suuda me mõöta.” – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 2. kd, lk 213.

„**Kristus** on meid Seaduse needusest lahti ostnud, kui ta sai needuseks meie eest – sest on kirjutatud: „Neetud on igaüks, kes puu küljes ripub”” (Gl 3:13). Peatu selle salmi hämmastaval mõttel, pidades seejuures silmas Kristuse jumalikkust. Mida räägib see meile sellest, mida oli Jumal valmis meie päästmiseks tegema? Enam veel, mida räägib see meile sellest, kui traagiline on ükskõik kelle jaoks jätta vastu võtmata Kristuse poolt pakutav?

Sellega, et Jeesus võttis meie pattude süü enda peale ja talus surses lahutust Jumalast, täitis Ta töotuse, mille andis algselt Eedeni aias: et naise Seeme purustab mao pea. Tema ohver tegi võimalikuks lepituse Jumala ja inimperekonna vahel ning viib lõpptulemusena kurja lõpliku kõrvaldamiseni universumist (Hb 2:14; Ilm 20:14).

Hoides meeles Gl 3:13, loe Mt 27:46. Mida avaldavad Jeesuse sõnad selle kohta, millest Ta ristil läbi läks?

Ristil võttis Kristus meie eest enda peale patu needuse. See oli Tema seisundi muutumine Isa ees. Kui ohvritall asetati altarile, sai temast asemik; ta asendas patuse surma. Sarnaselt muutus Kristuse olukord Isa ees siis, kui Ta ristile läks. Isa lähedusest välja jäetuna tundis Ta needust, mida meie patt oli põhjustanud. Teisisõnu, Jeesus, kes oli olnud üks Isaga igavikust, koges lahutust Isast, mida Ellen White nimetas „jumalike jõudude lahku hoidumiseks”. –Ellen G. White, *Käsikiri* 93, 1899. Kuitahes raske on seda, mis täpselt juhtus, täielikult mõista, suudame piisavalt hästi taibata, et meie lunastamiseks maksti jahmatamapanev hind.

Evangeeliumi head sõnumid keskenduvad Jeesuse kui meie asemiku ristisurmale. Ta võttis meie patud enda peale ja kandis ise karistust, mida vastasel juhul kandnuks õigusega meie. Nagu juba näinud oleme, on kogu arusaam Kristusest kui meie asemikust, kes sureb maailma pattude eest, lahtiharutamatu seotud loomislooga. Kristus tuli hävitama surma, mis on võõras sissetungija Jumala loominguusse. Juhul kui evolutsiooniteooria olnuks Jumala poolt valitud tee, mida kasutada inimeste loomiseks, siis tähendaks see, et hälbimuse või vaenlaseks olemise asemel oleks surm hoopis osa Jumala algsest plaanist inimkonnaga. Tõepoolest mänginuks surm siis tähtsat rolli selles, kuidas Jumal meid loonud oleks. Pole enam kõhklust, et kristlastel tuleb loobuda teistlikust evolutsiooniteooriast; see ei ole moodus loomisloo mõistmiseks.

1Ms loomisloogu, nii tähtis kui see ka on, et aidata mõista Kristuse surma meie eest, aitab meil mõista veel ühte külge lunastusplaanist – Jumala tööd meis, et saaksime praegu osa Tema pühadusest.

Loe Ps 51:12; Hs 36:26, 27; Kl 3:10 ja 2Kr 5:17. Millised töötused, mis meile siin antakse, on seotud arusaamaga Jumalast kui Loojast nagu ilmneb 1Ms 1. ja 2. peatükis?

Uus süda on loomine, mida saab teha ainult Jumal. Me ei saa seda endas teha, vaid peame sõltuma samast Loojast, kes kujundas maailma ja lõi meie esimesed esivanemad. Taavet tundis endas selle vajaduse ära ning palus Jumalal see probleem uueksloomisega lahendada.

Inimene, kes on „Kristuses”, on uus loodu. Vana mõtlemisviis tuleb ära võtta ja asendada uueks loodud meelega. Meie uus meel luuakse Jumala tahte kohaste heade tegude tarbeks. Seesugune loomine on üleloomulik protsess, mis teostatakse Püha Vaimu väes. Jumala loov vägi, mida näeme esimeses loomises, annab meile kindluse, et seesama loov vägi suudab muuta meie elu ja tuua meid taas suhtesse Temaga.

Kuidas oled kogenud seda, mida tähendab olla uus loodu Kristuses? Mida see tähendab igapäevases, praktilises mõttes? Kuidas selline muutus avaldub kelleski, kes seda kogenud on?

Edasiseks uurimiseks: „Varjatu kuulub Issandale, meie Jumalale, aga mis on ilmutatud, kuulub igavesti meile ja meie lastele” (5Ms 29:28). Jumal pole kunagi rääkinud inimestele, kuidas Ta täpselt loomistööd teostas; inimlik taip ei suuda tungida Kõige kõrgema saladustesse. Tema loov vägi on niisama mõistetamatu kui Tema olemasolugi.” – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 113.

„Selles pilkases pimeduses oli varjul Jumala ligiolek. Jumal tegi pimeduse oma telgiks ja varjas oma au inimsilma eest. Jumal ja Tema pühad inglid olid risti juures. Isa oli koos Pojaga. Ometi polnud Tema ligiolek nähtav. Kui Tema au oleks tunginud läbi pimeduse, oleksid kõik inimesed hukkunud. Isa ligiolek ei saanud ka Kristust sel kohutaval tunnil trööstida. Ta tallas surutõrt üksinda.” – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk-d 753, 754.

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas on evangeelium seotud loomislooga? Millised küljed 1Ms 1. – 3. peatükist on evangeeliumi jaoks eriti põhjanevad? Kuidas põhineb jutustus Jeesusest 1Ms ajaloolisel tõepärasusel? Kuidas saaks üldse rääkida lugu Jeesusest juhul, kui poleks olnud Aadamat ja Eevat?

2. Piibel väidab, et loomine oli üleloomulik protsess, mis on teaduse haardeulatusest väljas, kuid mida saab õppida tundma ainult erilise ilmutuse kaudu. Niisiis ei ole pinge Piibli ja teaduse vahel üllatuseks. Miks on siis viga oodata, et teadus suudab seletada ära kõik Jumala loomistööd?

3. Millised seosed on evangeeliumi, loomise ja kohtu vahel, nagu sellele osutab Ilm 14:6, 7?

4. Kristluse kriitikud vaidlevad sageli selle üle, kas Jeesus teadis ette, et kuigi Ta sureb, ärkab Ta jälle ellu. Mis siis on Tema surmas nii tähtsat, küsivad nad, kui Ta ju teadis, et see saab olema lühiajaline? Kuidas aitab sellele väitele vastata Mt 27:4, täiendatuna eeltoodud tsitaadiga *Ajastute igatsusest*?

Leida lootus, leida Jeesus

Amir Ghali, Al-Waadi Meediakeskuse juht Lähis-Idas jagab meelsasti meiega alljärgnevat elektronkirja, mille ta sai kelleltki, kes hakkas Jeesust armastama Lootusekanalit kuulates.

„Põhja-Aafrika/Lähis-Ida [inglise keeles lühendiga NAME] Lootusekanali suurepärasel programmil on olnud suur osa minu lohutamisel leinaajal. Mainin eriliselt ära saate pealkirjaga „Tee päästmisele”. Just see saade on teinud mind tuttavaks Jeesuse Kristusega: Tema imelise sünni, püha elu ja tõelise olemusega. See saade tegi mind tuttavaks ka Püha Vaimuga. Ma ei teadnud varem, et Püha Vaim on olemas. Nüüd ma tean, et Tema on see, kes lohutas mind minu ahastuseajal. Ma tean, et Tema on minu, kuhu ma iganes lähen.

Ma elan inimeste keskel, kes ei tunne Jeesust, ja minu elu võib olla ohus. Kui mu perekond saab teada, et olen Jeesuse oma Päästjana vastu võtnud, võivad nad mind tappa. Sellele vaatamata tunnen oma südames õnne ja rahu. Olen leidnud aarde, millest ma kunagi ei loobu. Olin varem nii hirmul, kuid nüüd ei tee mulle enam hirmu miski.

Ma tean nüüd, et Jeesus Kristus on üks Jumal Isa juurde. Palvetan Jeesuse nimel ja tean, et Tema kuuleb minu palveid. Natuke aega tagasi oli mu elus suur probleem. Ma palvetasin Jeesuse nimel ning probleem lahenes ootamatul viisil. Ma usun Jeesusesse Kristusesse ja Tema armu minu suhtes.

Tänan teid NAME Lootusekanali eest. Ilma selleta oleksin ma kadunud.”

Palvetage, palun, Lootusekanali eest, eriti Põhja-Aafrika ja Lähis-Ida keskuse ning selle töö eest, mida tehakse nende inimesteni jõudmiseks, kes elavad selles misjonitöö jaoks keerulises maailmaosas. Sinu misjonianetused on teine suur võimalus toetada ja edendada Lootusekanali tegevust üle kogu maailma.

Loomine, veelkord

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 21:1-5; 1Ms 3:19; 1Kr 15:52-58; 1Ms 6:11-13; Js 11:6-9; Jh 14:1-3.

Meespeetav tekst: „Meie ootame aga tema töotuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus” (2Pt 3:13).

2Pt 3:10-13 kirjeldab Peetrus taeva ja maa saatust. Need hävitatakse koos kõige sellega, mis neis on.

Kuid lugu ei lõppe siinkohal, kaugeltki mitte, kuna nende asemele luuakse uus taevast ja uus maa.

Vaata teravat erinevust kahe eksistentsi vahel. Vanas on sõnaõigus patul, uues elab õigus. Vanas valitseb surm, uues aga elu. Erinevus ei saa enam löövam või absoluutsem olla.

Nii nagu neist töotustest näha võime, ei lõppe Jumala osa Loojana Maa peale algselt looduga. See ei lõppe ka tööga, mida Ta meis teeb, et muuta meid uueks looduks Kristuses. Ei, see jätkub. Sama Issand, kes lõi kord oma sõna üleloomuliku väe kaudu maailma, loob selle veelkord ja jälle oma üleloomuliku väega.

Tõsi on, et ilma selle viimase loomiseta muutuksid eelnevad mõttetuks. Uus taevast ja uus maa on Jumalalt meile antud töotuse haripunkt.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 30. märtsiks.

Üks, mis on teadusele ja Piiblile ühine, on uskumine, et see maakera, nii nagu me seda praegu tunneme, ei kesta igavesti. Teaduse jaoks (vähe-malt mõne selle variandi jaoks) on külmad ja hoolimatud juhuste jõud, mis maakera ja elu tekitasid, needsamad, mis selle lõpuks hävitavad. Piibelgi õpetab, et see maakera ei kesta igavesti, vaid tõepoolest hävitatakse. Stsenaariumis, mida pakub teadus, lõpetab häving aga igaveseks kõik; seevastu piibellikus stsenaariumis on see algus millelegi täiesti uuele ja imelisele, mis kestab igavesti.

Loe Ilm 21:1-5. Missugune tulevikuvaade siin esitatakse? Missugune ime-line töötus meid ootab? Miks on tegemist millegi seesugusega, mida ainult Jumal meie heaks teha saab?

Kahtlemata on üks meie uue elu parimaid töötusi tõsiasi, et surma ja kannatusi ei ole enam kunagi. On selge, et Jumal ei pea surma ja kannatu-si positiivseks. Neid ei olnud loomisel, mille Jumal kuulutas „väga heaks” (1Ms 1:31). Need on võõrad sissetungijad; mitte kunagi ei olnud need mõeldud olema loomise osa ja neil ei ole osa ka uues loomises. Jeesus tuli neid hävitama ja kord ei pea me neid enam kunagi kogema.

Uus loomine toob uue alguse. See armetu eksperiment patuga saab läbi. Tulemused on olemas ja need on selged: patt toob surma ja kannatused, Jumala Seadus on aga elu seadus.

Nii nagu Jumal lõi alguses taeva ja maa, loob Ta uue taeva ja uue maa ning sellega pakutakse meile kõigile uut algust. Ainult Jumal, ainult Looja saab seda meie jaoks teha. Ja kõik see jõuab meieni selle kaudu, mida Jeesus meie heaks tegi. Ilma lunastusplaanita ei oleks meil lootust millelegi peale selle, mida see elu praegu pakub, ja see on küllalt hale mõte.

Miks on töötused uuest eksistentsist meie jaoks nii olulised? Mida peaks meie usk nendega tegema?

Põrmust ellu

Loe 1Ms 2:7 ja 3:19. Millest Adam tehti ja mis oli tema patu tulemus?

Jumal lõi Aadama mullast ning temast sai elav olevus. Niikaua, kui ta säilitas oma ühenduse Jumalaga, pidi jätkuma tema elu. Kui Adam patustas, eraldus ta Eluallikast. Selle tulemusena ta suri ja sai jälle mullaks.

Loe Js 26:19 ja Tn 12:2. Mis juhtub nendega, kes magavad mullapõrmus?

Ülestõusmise tõotus pakub kristlastele lootust. Iob väljendas seda lootust sõnadega: „Ja kuigi mu nahka on nõnda nülitud, saan ma ilma ihutagi näha Jumalat” (Ib 19:26). Ustavate jaoks on surm ainult ajutine. Jumal, kes vormis Aadama mullast ja hingas temasse elu, pole unustanud, kuidas luua inimesi mullast. Ülestõusmine on sama palju loomistegu, nagu oli Aadama algne loomine.

Loe 1Kr 15:52-58. Mida õpetatakse siin sellist, mis on lahtiharutamatu seotud 1Ms raamatu loomislooga?

Õigete ülestõusmine Jeesuse teisel tulemisel toimub silmapilkselt. Nii nagu inimkonna algne loomine oli üleloomulik sündmus, on ka see, mis siis aset leiab, üleloomulik sündmus, mille puhul teeb Jumal kõik. Kõik see käib sulaselgelt vastu teistlikule evolutsiooniteooriale. Lõpuks, kui Jumal ei kasuta meie taasloomiseks evolutsiooni miljoneid aastaid, vaid teeb seda hetkega, siis lõi Ta meid kindlasti ilma evolutsioonita ka esimeses ringis. Seega on ülestõusmise lootus (nii nagu kõik muu Piiblis) palju piibellikum tõend, mis kummutab teistliku evolutsiooniteooria.

Mida peaks see meile rääkima teaduse piirastest; sellest, et millegi nii olulise ja põhjaneva juures nagu ülestõusmine, on teadusel meie jaoks vähe valgust?

Inimese valitsemisameti taastamine

Võrdle 1Ms 1:28 Jh 12:31 ga. Milline oli Aadama ja Eeva seisund vastloodud maailmas? Kes haaras võimu selle maailma üle?

Aadamale anti kohustus valitseda maailma üle. Siis, kui Adam patustas, sattus tema valitsejaamet häbisse. Saatana viljeleb nüüd oma jõudu loodu kallal, põhjustades mandumist ja vägivalda, mida me kõikjal näeme.

Pärast risti aga võitis Jeesus Maa tagasi Saatana ülemvalitsuselt (vaata Mt 28:18; Ilm 12:10; Jh 12:31). Ja ehkki Saatanal on lubatud ikka veel maa peal tegutseda ning kahju teha, võime röömustada teadmisest, et Saatana päevad on loetud: Kristuse võit ristil kindlustab selle.

Loe 2Tm 2:11, 12 ja Ilm 5:10. Milliseid tõdesid saame neist salmidest tuletada? Vaata ka 1Kr 6:2, 3.

Neile, kes päästetakse, antakse õigus olla kuningad ja preestrid. Kuninglikkuse mõiste viitab mingil määral võimule; preestriks olemise mõiste sisaldab viidet sidepidajaks olemisele Jumala ja teiste loodud olevuste vahel; võib-olla isegi teistesse maailmadesse loodud olevuste jaoks, kel pole kunagi olnud kogemust patuga ega hädaga, mida see kaasa toob.

„**Jumala** lunastatutele on uurimisaineks avatud kõik universumi aarded. Surelikkuse ahelaist vabadena võivad nad lennata kaugetesse maailmadesse – maailmadesse, mille elanikud värisid kurbusest inimlaste hädasid nähes ja rökkasid röömulauludest iga lunastatud hinge pärast. Kirjeldamatu heameelega sukelduvad selle maailma lapsed langemata olendite röömudesse ja tarkusesse.” – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 677. Mis sa arvad, mida tähendab „sukelduda langemata olendite röömudesse ja tarkusesse”? Mida saaksime õppida langemata olevustelt? Mida nemad meilt?

Maailmas, mida tunneme, on kiskjalikkus loomariigis tavaline eluviis. Termin „toiduahel” meenutab meile tuttavlikult kiskjate tähtsust meie ökoloogias, ja meil on raske kujutleda maailma ilma selleta. Kuid alguses söid kõik maismaa loomad rohtu (1Ms 1:30). Ükski loom ei söönud teisi. 1Ms 1:30 pole mainitud mereloomade toitu, kuid sama põhimõtte raken-dub tõenäoliselt siingi, nii et Jumal võis kogu loodut üle vaadates kuuluta-da selle „väga heaks”.

Loe 1Ms 6:11-13; 9:2-4. Millised muutused looduses olid ilmnenud vee-
uputuse ajaks? Milline edasine allakäik tuli inimkonna ja loomade suhetesse
pärast veeuputust?

Rahuliku riigina alanu sai täis rikutust, vägivalda ja kurjust. Need olid patu tagajärjed. Maailm, mis oli kord „väga hea”, oli muutunud nii halvaks, et see kisendas hävituse järele.

Pärast veeuputust hakkasid loomad inimestes hirmu tekitama. See puu-dutas nii maismaa, õhu kui ka vee elukaid. Ilmselgelt oli see terav erinevus varasema olukorraga võrreldes. Siit nähtub, et selleks ajaks oli inimeste valitsejaamet loomade üle kahanenud.

Loe Js 65:25; 11:6-9. Kuidas erinevad loodute vahel valitsevad suhted
meie praeguses maailmas nendest, mida Jumal töötab tulevikus?

Selle kauni luulekeele kaudu näitab Jesaja, et uues maailmas ei ole vägi-valda. Mandumine ja vägivald, mis iseloomustasid enne-veeuputuseaegset maailma ja mis kisendasid hävingu järele, puuduvad uues maailmas. Uus on kooskõla ja ühistegevuse maailm, rahurikas kuningriik. Me oleme vägi-valla, kiskjalikkuse ja surmaga nii harjunud, et meil on raske midagi muud ette kujutada.

Nagu näha võime, on evangeeliumil nii palju tegemist ennistamisega. Kuigi Jumal üksi saab kõik lõplikult uuendada, saame meie teha valikuid, mis võivad aidata mõnel vajalikul taastamisel praegu esile tulla. Milliseid valikuid?

Suhte taastamine Jumalaga

„Enne seda, kui maailma tungis patt, võisid Aadam ja Eeva vahetult suhelda oma Loojaga.” – Ellen G. White, *Suur võitlus*, sissejuhatus. Pärast pattulangemist muutus see lähedane suhe järsult.

Loe 1Ms 3:24; 2Ms 33:20 ja 5Ms 5:24-26. Mida tegi patt lähedase suhtega, mis oli inimeste ja Jumala vahel?

Patt on katki murdnud sideme Jumala ja inimeste vahel. Jumal saatis esimese abielupaari oma lähedusest minema selleks, et neid kaitsta. Inimene ei suutnud kauem näha Jumala nägu ja jääda elama.

Issand laskis aga oma initsiatiivil käiku lunastusplaani, mille tõttu võivad murtud sidemed saada parandatud, kuigi see maksis Talle kohutava hinna.

Loe Jh 14:1-3 ja Ilm 22:3-5. Millise töötluse jättis Jeesus oma jüngritele vahetult enne ristile minekut ja mis on selle tulemus?

Jumal ja inimkond taasühinevad rahus ning kohtuvad näost näkku. Maa on ilma needuseta ning kõik see, mis oli kaduma läinud, taastatakse. Lunastatutele antakse uus elukeskkond, uus elu, uus valitsejaamet, uus rahu kogu muu looduga ning uus suhe Jumalaga. Algne plaan inimeste loomisega täitub nüüd. Jumal, inimkond ja loodus on kooskõlas ning see kooskõla kestab igavesti.

Kuidas võime isegi nüüd, enne taeva ja maa uuestiloomist, õppida rõõmu tundma lähedasest suhtest Jumalaga? Milliseid valikuid teeme, mis mõjuvad meie suhet Jumalaga kas positiivses või negatiivses suunas?

Edasiseks uurimiseks: „Iga järgnev aasta igavikus toob esile ikka rikkalikumaid ja aulisemaid ilmutusi Jumalast ning Kristusest. Sedamööda, kuidas kasvavad teadmised, suureneb ka armastus, aukartus ja Jumala laste õnn. Mida rohkem inimesed Jumalast teada saavad, seda enam imetlevad nad Tema iseloomu. Kui Jeesus avab nende ees lunastuse rikkusi ja hämmastavaid saavutusi suures võitluses Saatanaga, värisevad lunastatute südamed veelgi tulisemas pühendumises ja veelgi suurema vaimustusega mängivad nad kuldsetel kannedel. Kümme tuhat korda kümme tuhat ja tuhat korda tuhat häält ühinevad võimsaks kiituselauluks..

Suur võitlus on lõppenud. Pattu ja patuseid ei ole enam. Terve universum on puhas. Läbi kogu loodu tuksub üks kooskõla ja rõõmu pulss. Temast, kes on loonud kõik, voogab elu, valgus ja rõõm läbi lõputu maailmaruumi. Kõige väiksemast aatomist kuni suurima maailmani kuulutab kõik – nii elus kui elutu oma varjamatus ilus ja täiuslikus õnnes: „Jumal on armastus!” – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 678.

Küsimused aruteluks:

- 1.** Kogu kokku nii palju salme, kui saad, eriti Ilmutuseraamatust, mis räägivad, milline näeb välja ennistatud Maa. Arutlege klassis selle üle, millest need salmid räägivad. Millised küljed äratavad sinus kõige rohkem huvi? Milliseid on kõige raskem mõista?
- 2.** Kuidas on õpetus loomisest, nagu see avaldub 1Ms 1. ja 2. peatükis, seotud õpetusega taeva ja maa uuestiloomisest? Kuidas peaksime sellest taastamisest aru saama juhul, kui teistlik evolutsiooniteooria oleks tõsi?
- 3.** Loe Rm 8:18 ja 2Kr 4:16, 17. Mida Paulus siin ütleb ja kuidas saame enda jaoks nendest sõnadest lohutust?
- 4.** Peatu pikemalt arusaamal: evangeelium kui „restauratsioon”. Mil-lele see sõna viitab? Mis taastatakse? Kuidas see taastatakse? Ja milline osa on meil, kui üldse, kogu selles protsessis?
- 5.** Mida räägib uue taeva ja uue maa loomise töötus meile Jumala iseloomust?

Jumal valmistab tee

Benjamin Sam oli globaalmisjoni teerajaja Saalomoni saarte hulka kuuluva Guadalcana saare platoo vähearenenud piirkonnas. Külastades haiglast külapealikut, seisis ta rinnutsi sõdalastega, kelle relvad sihtisid tema pead; sellises olukorras palvetas ta pealiku paranemise pärast. Jumal aitas tal luua platool asuvasse külla väikese koguduse ning nüüd tunnistavad sealne kool ja väike kirik Jumala väest muuta südameid.

Benjamin liikus edasi saare lõunapoolsete tasandike piirkonda. Seal leidis ta palju inimesi, kes tahtsid Jeesusest rohkem teada saada. Ühes külas pidas ta kaks nädalat evangeelseid koosolekuid.

Esimese koosoleku õhtul tulid koosolekupaika kuradi preester nimega Bem ja tema naine ning istusid maha. Teisel õhtul tulid nad jälle, kuid sellel ööl sai kurat, keda Bem kummardas, vihaseks ega lasknud mehel magada. Bem liigesed paistetasi üles ja tegid valu ning kurat ütles talle: „Ma tapan su, kui sa minu maha jäta.“ Bem hakkas kartma ja karjus: „Ma hakkan surema!“ Siis rääkis ta oma ärkvele ehmunud naisele, et kurat ründas teda ja oli ähvardanud ta tappa.

Järgmisel varahommikul ütles Bem naine Benjaminile, mida tema mees oli öösel rääkinud. Benjamin külastas Bem kodu ning selgitas talle, et kurat on Jumala käest lüüasaanud vaenlane ja Bemil ei ole vaja tema väge karta. Benjamin jutustas Bemile ja ta naisele, et Jeesus oli oma maa-pealse elu jooksul palju deemonid välja ajanud. „Jeesus äratas ellu isegi ühe surnud lapse ja surnud mehe,“ ütles ta, viidates Jairuse tütrele ja Laasarusele. Bem ja tema naine kuulasid hämmastusest sõnatuina.

Benjamin tegi abielupaarile ettepaneku põlvitada koos temaga sel ajal, kui tema palub Jeesusel Bem elust demon minema saata. Benjamin palvetas Bem ja tema perega. Kui Benjamin palve lõpetas, ütles Bem, et kurat oli temast minema läinud.

Evangeelsete koosolekute lõppedes palusid Bem ja ta naine, et neid ristitaks. Ristimisteestuse ajal rääkis Bem ka teistele, kuidas Jeesus oli ajanud temast välja deemonid, keda ta kord teeninud oli. „Nüüd olen ma tõelise Jumala, Jeesuse Kristuse järelkäija,“ ütles ta.

Bem räägib oma uuest usust neile, kes on tegutsenud kuradi preestrite-na. Väikene usklikte kogudus käib nüüd selles külas koos Jumalat kummardamas. See on tõend Jumala lunastavast armastusest.

Meie misjoniannetused aitavad jõuda kõikjal inimesteni, kel on vaja kuulda sõnumit Jumala armastusest ja andestusest.

Benjamin Sam tegutses globaalmisjoni teerajajana seni, kuni ta kutsuti Saalomoni Saarte pealinna Honiara lähedal asuva koguduse pastoriks.